

1117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$20.00 na leto; \$10.00 za pol leta; \$6.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$6.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$20.00 per year; \$10.00 for 6 months; \$6.00 for 3 months

Friday edition \$6.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 243 Monday, Dec. 18, 1972

Božično pismo

Navada je taka, da si za vsak božič voščimo in da si drug drugemu želimo srečno in blagoslovljeno novo leto. Z božičem tako rekoč zaključimo leto in z novim letom vzamemo v zakup, kar nas pa čaka in nam bo po božji Previdnosti dodeljeno, oziroma odvzeto.

Z vsako božico in na vsak Silvestrov večer se radi vračamo nazaj, radi v duhu premislimo že preživete božiče, radi obnovimo vse lepe in vse bridke božiče, ki so minili in je za njimi ostal samo spomin. Tako je bilo in bo ostalo. Ljudje smo.

In smo spet v božiču, na koledarju so poslednji listi, ki jih bomo še odrgali, v predalu že čaka nov koledar, da ga pripnemo na vrata. Vsi lističi so še nedotaknjeni, toda na vsakega je božja volja že položila svojo roko.

In vendar je bodočnost naša. Mi sami bomo, ki bomo oblikovali svoje življenje v novem letu, od nas, od ljudi, bo odvisno, kakšno bo življenje in kakšni bomo stopili na prag prihodnjega leta, če ga bomo dočakali.

Delo, potrpljenje, složnost in vdanost v božjo voljo, to naj bo na vsakem lističu novega koledarja v vsaki slovenski hiši.

Brez dela ni življenja. Še voda, ki ne plivka kar naprej, prične gniti in pokrijejo jo zelene sluzaste alge. Tudi s človekom je tako. Smo bitja z razumom in čustvom. Ni dovolj, da odbiješ v fabriki osem ur. Razumu in čustvu še nisi dal razmaha. Delaj še kaj, bosta tudi razum in čustvo dobila svoje. Poj, igraj, beri. Bodi človek, cel človek. Ne samo meso in kri.

In uči se potrpeti. Nekoč smo to boljše znali. Znali smo potrpeti. Ne samo en dan, ne samo en teden. Dolga leta. Znali smo potrpeti s seboj in z ljudmi. Kako to, da zdaj ne bi znali več? Ne sodimo kar na prvi pogled, ne obsojamo ljudi po enem dejanju, po eni napaki. Potrpi s sočlovekom, ki ima morda več lepih lastnosti kakor slabih. Zakaj vidimo samo slabe in nič dobrih? Kaj smo res pozabili, da je potrpljenje na svetu? In ne misli, da je mogoče vse narediti v enem dnevu. Dobre stvari rastejo počasi. Potrpi, da zavoljo naglice ne zamoriš rasti. Vedi, da se je Bog rodil, ko je dozorel čas. Tisočletja je bilo treba za to.

Ko se je prikazala zvezda, so odšli Trije modri na pot. Vedeli so, da se je čas dopolnil. In niso šli vsak na svoje, niso se kosali, kdo jo bo prvi dosegel. Složno so šli za njo, dolge tedne so sledili njeni luči, vsi skupaj, vsi v isti cilj zagledani. Pomagali so drug drugemu in prinesli božjemu otroku darila. Eden mu je dal zlata, eden kadila in eden mire. Niso se prepirali, kdo bo dal boljši dar. Vsi trije darovi skupaj so bili celota.

Bi se mogli še mi tega naučiti? Vsi delamo za isti cilj. Če nekdo v kulturnem delu doprinese zlato in nekdo samo kadijo, mar je dal kaj manj? Dal je, kar je po svoji možnosti mogel dati. Dal je za skupni cilj, kar je imel. Plačilo bo isto. Veliko plačilo složnosti je cilj. Zakaj ga tako malokdaj dosežemo? Složnosti ni. Vsak bi rad po svoji poti, tiho, da bi drugi ne zvedel za pot, da bi morda ob naši poti ne prišel še na boljše.

Bridko žalostno je to slovensko poglavje. Isti cilji, ista hrepenjenja, pa tako malo zaupanja drug za drugega, tako malo složnosti za isti cilj.

Trije modri v novem letu drugače uče. Gašper, Miha in Boltežar. Trije ljudje, ki imajo isti cilj in proti njemu gredo kakor en človek. Zato so ga dosegli in bili poplačani. Niso padli v Herodovo zvijačo, vrnili so se v svojo domovino.

In vdanost v božjo voljo. Slabo je na svetu danes, ker je preveč volje ljudi in premalo božje. Vsak svojo voljo tišči narej, volja enakih naj bi bila tudi volja malih, volja zmagovalcev naj bi bila tudi volja premagancev, volja petičnega naj bi bila tudi volja reveža. In volja božja je nekje za zadajem, za hudo uro, če že vse odneha. Za Blažev žegen, kakor pravimo.

Ko bo prva božja volja in potlej naša, tedaj bo na vsakem odtrganem dnevu na koledarju droben blagoslov. Ne kakor mi hočemo, ki smo ustvarjeni, ampak kakor Tisti hoče, ki je ustvarjal. Kaj nam pomaga, če tiščimo svojo voljo naprej? Proti ostnu brcamo. Glavno in važno je, da znamo svojo voljo vskladiti z božjo. Če bomo to dosegli, bo vsak cilj blizu, bomo vsakega dosegli.

Božični prazniki niso v okrašenih hišah in okrašenih cestah. Vse to je samo izraz božiča. Božični prazniki so v nas, v vsakem izmed nas. Dokler pa bo pri nas navada, da borzo svoj rojstni dan lepše praznujemo kakor rojstni dan Boga samega, dotlej ne bomo vzhajali, da na svetu nekaj ni prav. V nas je veliko narobe, zakaj svet sam je zemlja z drevesi in z morji in z gorami in z rekami in z rožami. In ko ga je Bog ustvaril in ga pogledal, ga je bil vesel. Tako v svetem pismu stoji. Kako moremo torej trditi, da je svet

narobe, če je bil Bogu všeč? Mi smo se izrodili in smo prišli tako daleč, da bi z atomom znali vreči zemljo iz njene osi.

Nazaj, dokler je še čas! Preorjimo in prekopljimo svoja srca, vsadimo nazaj ljubezen, glejmo v sočloveku brata, ki gre k istemu cilju. Ne ovirajmo ga, z njim hodimo, vsa slovenska družina k istemu cilju kakor Trije modri. To bomo naš pravi božič in ko bomo odrgali prvi list z novega koledarja, ga odtrgajmo kakor naš zgaran, Bogu in zemlji zvest kmet, ki je na začetku vsakega, še tako majhnega dela iskreno in iz srca vzdihnil: Bog in sveti križ božji.

Tak božič si voščimo in v tako novo leto z zaupanjem stopimo.

Karel Mauser

BESEDA IZ NARODA

Pek. Zdravku Novaku po letu dni

MILWAUKEE, Wis. — Ob prezgodnji smrti Zdravka Novaka (28. nov. 1971) smo brali o njegovem obširnem delu in za slugah: bil je požrtvovalen prostetnik, zlasti dramaturg; v svetni delavec, zlasti dramaturg; v začetku jeseni 1942 se je takoj priključil Vaški straži v domačem D. M. Polju in kasneje je domobranci; istočasno je z gledno vodil živilski urad za veliko poljsko občino. Po umiku iz domovine je v špitalskem taborišču vodil ročno tiskarno, ki je opravljala pomembno delo; v tistih logarskih razmerah je pokojni Zdravko dajal zgled ljubezni do slovenske knjige. (Kadar se spomnim na to, mi vest očita, da sem ob neki priliki v taborišču tudi jaz pokazal Zdravku nerazumevanje za našo knjigo.) Po prihodu v Cleveland je Zdravko takoj poprijel za kulturno delo. Priobčil je lepo število člankov v Ameriški Domovini in drugje, se trudil za slovensčino pri fari Marije Vnebovze in bil neumoren zbiralec podatkov za Matico mrtvih. Že v Spittalu in ves čas v Clevelandu je sistematično zbiral slovensko z domsko literaturo, prav za prav ves tisk, in sestavljal o tem dragocene pregledne, ki smo jih dolga leta brali v Koledarjih Svob. Slovenije. Na tem področju pok. Zdravko Novak nima sebi enakega med nami. V zbiranju je bil neutrudljiv.

Ob prvi obletnici njegove smrti naj kot rojak spregovorim o njegovi pomembni odločitvi v letih pred drugo svetovno vojno, ki je nato usmerjala vse njegovo kasnejše življenje.

Pok. Zdravko Novak se je v letih 1935-1936 odrgal od krščanskih socialistov, ki so v D. M. Polju obvladovali Prosvetno društvo, godbo in članstvo prejšnje orlovske organizacije, in se priključil novi preporodni smeri, ki se je v Ljubljani in nekaterih večjih, zlasti industrijskih krajih začela pod vplivom papeža Pija XI. okrožnice Quadregesimo anno, nastajajoče Katoliške akcije in še nekaj drugih dejavnikov. Novo smer je v D. M. Polju začel takratni kaplan J. Sladič z ustanovitvijo fantovske in dekliške kongregacije.

Ta ločitev od kršč. socialistov za Zdravka Novaka ni bila lahka reč. Zdravko je zrasel v orlovski organizaciji in Prosvetnem društvu in bil prijateljsko in družbeno ozko povezan s sovratniki svoje širše okolice, od katerih so mnogi bili delavci veške papirnice. In to papirnico so obvladali kršč. socialisti sindikalno, ideološko in politično. Po svojem sindikatu (Jugoslovanski strokovni zvezi) pa so vplivali tudi na življenje, politiko in dobrunske občine.

Tedaj so kršč. socialisti, ki so se nekaj let po prvi svetovni vojni še imeli za dediče velikega Janeza Ev. Kreka (ta je ravno v D. M. Polju ustanovil Jugoslovanski strokovni zvez), začeli vedno bolj padati pod vpliv komunistov. V njih vrste so se vtihotapljali organizirani partiji, ki so spretno in načrtno porivali ves razvoj na levo. Ta razvoj je bil najprej videv prav za prav čisto otipljiv pri Krekovi mladini, ki je bila

kulturno-vzgojna veja kršč. socialistov. Imeli smo v fari dve: Zalog-Sp. Kašelj in Zadbobrova-Sneberje. Hoteli so jo ustanoviti tudi pri farnem središču v Polju, se pravi v Prosvetnem domu, a do tega končno ni prišlo. (Zaradi komunistične infiltracije je bila Krekova mladina l. 1934 razpuščena od oblasti. Dobro leto pred tem sem jaz zapustil njene vrste.)

Proti temu razvoju na levo med krščansko mislečimi delavci je kmalu nastal odpor: v Ljubljani, pri nas v D. M. Polju, v Kranju, na Jesenicah in še v nekaterih krajih. Eden najvidnejših v tem odporu je bil pok. Matija Škerbec. Njegov članek "Enoumne smernice" je tedaj res bil smernica v polnem pomenu besede.

Seveda je pri tem nujno prišlo do trenja in napetosti med krščansko mislečimi v imenovanih krajih. Pri nas v D. M. Polju je bilo to trenje še prav posebej hudo. Precej je k temu pripomogla, to sedaj smem reči, sangvinčna in malce kolericna narava kaplana Sladiča. Jasno pa je bilo, da bo nova prepovedna smer v poljski fari uspešna le, če jo bo javno podprlo vsaj nekaj starejših ljudi. Saj so bili člani kongregacije zvečne še fantiči, mnogi še otroci.

Med prvimi, ki so podprli novo smer, sta bila papirničar Jaka Kukovica in Feliks Pogacnik, v onem zalogem koncu pa mlinar in tesar France Stele (pred dvema letoma ga je v bližini Clevelanda nek avto zbil do smrti) in papirničar Ivan Marn, sedaj v Torontu. Tem so se kmalu pridružili še nekateri. Sledeč zgledu svojega brata je takrat podprl novo prepovedno smer v poljski fari tudi pok. Zdravko Novak z ženo go. Milko. Rekel pa bi sedaj, da je bila ta odločitev še posebej težka zanj zato, ker so Novakovi na Vevčah imeli trgovino. Kasneje sem slišal, da je nekaj kršč. socialistov zaradi Zdravkove odločitve, prav za prav cele Novakove družine, nehala kupovati pri njih.

Za najmlajše, ki tedaj niso imeli pregleda in ne poznali ozadja, je bil pristop h kongregaciji kaj lahka reč; čutili niso pri tem nobenih težav. Za odrasle in starejše posameznike pa je bil potreben pogum upreti se pritisku kršč. socialistov v fari; še bolj pa v tovarni sami. A to ne samo pri nas v D. M. Polju. Kaj podobno je bilo v Kranju in na Jesenicah. (O tem sta mi v taborišču pripovedovala pokojni Val. Markež in pok. Albin Gaser.) Razbiti stare zveze in poznanstva v domači okolici, ki se v njej ljudje poznajo od mladega, je sila neprijetna reč. A bila je nujno potrebna. Dejstvo je, da je v poljski občini samo ta prepovedna skupina (v širšem pomenu besede), ki jo je začel kaplan Sladič, dala iz sebe protikomunistične borce. Kršč. socialisti in poljski Sokoli so v celoti šli v OF in v partizane.

Naj pripomnim, da je nekaj let pred vojno Edvard Kardelj cesebno delal poskuse, kako pri

dobiti za sodelovanje s komunisti kršč. socialiste. Sokole in stare zmerne socialne demokrate. Kardelj je bil stalno na poti od Posavja čez Zadbobrovo (od koder je njegova žena Pepca Maček) in Zalog do Zadvora v dobrunjski občini, kjer je vodil "Svobodo" komunistični proletarski dramatik Jože Moškric.

Pri pogrebu Zdravka Novaka (lani 1. dec.) mi je živo stopila pred oči njegova takratna odločitev pa moralna opora, ki jo je nam s tem dal.

Naravnost vsiljevale so se mi te-le misli: Kje bi Zdravko bil, če bi se v tistih letih ne bil odločil, kot se hvala Bogu je. Ker so vsi mlajši kršč. socialisti odšli v hribe, mar ne bi med njimi bil tudi dinamični Zdravko? Zelo verjetno! Saj so komunisti spretno izabili iz partizane vse vidnejše in samostojno misleče kršč. socialiste. So jih pa hoteli imeti poleg sebe, ker jim povsem le niso zaupali... V vidni kršč. socialisti kot Rešek, Pangeršič, Klešnik so padli v hribe. Za zadnja dva smo večkrat slišali v preteklih letih, da so ju komunisti sami pospravili proti koncu vojne, kot so nešteto drugih "nezanesljivih". Sam Bog ve, ali se ne bi bilo zgodilo tudi s požrtvovalnim Zdravkom Novakom tako...?

S pok. Zdravkom sva si lani precej pisala. V začetku leta ob njegovem članku "Kdo je zločinec?" (Tabor 11, 1970). Odkrito sva si povedala svoje mnenje. Nato mi je v aprilu obširno odgovoril na moje vprašanje glede zdomske knjižnice. Dne 28. junija pa mi je poslal na vpogled svoj obširni sestavek "Liturgična konstitucija in Slovenci". Čez 30 strani! Poslal mi jo je "s prošnjo, da jo kritično pregledate in poveste svoje mnenje". Radevolje sem ustregel in naziral nekaj opozoril in pripomb. Pri tem pa zagrešil to nerodnost, da sem nekatere pristavil kar na rokopol. Bil jih je vesel, a zapisal je tudi: le kako in kje bom še našel moči, da bom prepisoval... Res nisem dovolj računal s čutenjem človeka, ki se vsak trenutek zaveda, da gre hitrih korakov nasproti smrti.

Tudi ta obširni sestavek o slovenski liturgiji dokazuje, kako uspešen zbiralec gradiva je bil pokojni Zdravko Novak. Upam, da bo sestavek priobčen. Res zasluži to.

Sedaj, ko je že leto dni po njegovi smrti, naj mi bo kot rojaku dovoljeno, da se dotaknem kočljive zadeve, ki še vedno tli kot žerjavica pod pepelom in povzroča bolečino in nejevoljo. Da bi se ustavljal kaj bolj ob navedbi, da je g. Melaher nosil pri pogrebu Zdravka Novaka kot zastopnik NO, bi bilo sedaj po letu dni le zgubljanje besed. Kdorkoli je to zapisal, je ravnal nemodro. Bolj kočljive narave pa je vsekakor bila v istem obširnem članku Svob. Slovenije (16. dec. 1971) navedba, da je pok. Zdravko kot član taborske skupine bil strasten proti Vestnikovi skupini. In rečeno je tudi bilo, da je včasih to Vestnikovo skupino ostro napadal. Ta misel je bila zapisana tudi v 1. števil. letošnjega Vestnika.

Takole bom rekel na tole: v obširni in podobne trditve in obtožbe ne spadajo. V tem primeru tudi zato ne, ker so eni in drugi borci bili v času državljanske vojne doma eno v mišljenju in dejanju. Take navedbe spadajo v zgodovinsko analizo — seveda če so resnične — ali v članke, ki hočejo vsaj približno to biti. Temu bo pritrtil vsak zgodovinar ali življenjepisec.

Rečem pa tudi tole: s tem, da je pok. Zdravko pred smrtjo povabil na razgovor pisatelja Mauserja, je po mojem mnenju vsaj implicitno izrazil tudi željo po

zblizanju obeh bojevniških skupin. Pok. Zdravku je ta njegova poteza samo v čast. (Slišal sem, da je tudi pokojni poštni nadzornik Lukež izrazil pred smrtjo podobno željo. Tudi njemu jo je treba šteti le v čast.)

— — —

Letos na Veliki Šmaren sem bil z družino v Podgorju na Korškem, kjer je ta dan vsakoletna božja pot. Naključje je naneslo, da sva bila z ženo priča razgovora — bilo je med mašami pol mogočnimi lipami — med starejšim in mladim slovenskim profesorjem. Oba sta na slovenskih srednjih šolah v Celovcu. Mlajši, ki je profesor petja in glasbe, je starejšemu in celemu krogu poslušalcev navdušeno razlagal, da je dr. Ciganova skladba "Ustoličenje koroških vojvod" zelo uspeša stvar takih vokalno (pevsko) kot instrumentalno. Da je tudi prof. Luka Kramolec (koroški rojak, ki živi v poklju v Ljubljani) izrekel to mnenje. Mladi profesor je tudi povedal, da bo skušal to dr. Ciganovo skladbo nastudirati za slavnostno akademijo slovenskih srednjih šol v Celovcu ob koncu šolskega leta (junija 1973). Na moje vprašanje, kdo je napisal besedilo za to skladbo, je mladi profesor odgovoril: Zdravko Novak. Pri tem je mislil na Novakovo dramaturgijo o ustoličenju koroških vojvod.

Kadarkoli bo prihodnje na sporedu ta dr. Ciganova skladba, se bo vedno slišalo tudi ime libretista Zdravka Novaka. In to na domačih slovenskih tleh.

Janez Grum

Iz bolnišnice

CLEVELAND, O. — Podpisala Ana Tomšič, 15427 St. Clair Avenue, se zahvaljuje vsem za Euclid General bolnišnico polane rože, za obiske in pozdrave. Doselej sem bila letos že šeststič v tej bolnišnici, pa se vrnila domov. Posebna zahvala Mrs. Mary Zimmermann iz Detroita, Mich., za maše in rože. Prav tako Mrs. Zagor, Mrs. Mary Ann Genes, Mr. in Mrs. Stariha, Mr. in Mrs. Hovecar ter Mrs. Dolgan. Prisrčna hvala vsem za vse, kar ste mi v dneh bolezni doorega storili.

Hvala posebno moji družini, ki je tako lepo skrbela za mene, posebno hčerki Mary, pri kateri živim.

Vsem vesele božične praznike in srečno novo leto.

Anna Tomšič

France Gorše vošči

CLEVELAND, O. — Znani kipar France Gorše, ki je več let živel in umetniško ustvarjal med nami v Clevelandu, pa se nato preselil v New York in se končno odločil za stalno ostati v slovenskem Koroškem, si je v Svečah kupil svoj dom, kjer si bo postavil tudi stalni atelje.

Od tam pošilja vsem prijateljem in znancem pozdrave in voščila za božič in novo leto.

S. J.

Prazniško voščilo

p. Stanka Poderžaja, D.J. iz Indije

KUNDARALI, Ind. — Vsem cenjenim bralcem AMERIŠKE DOMOVINE in še posebej prijateljem bengalskega misijona za Božič in Novo leto voščim božjega blagoslova z obiljem pravega božičnega veselja.

Božič pri Vas in nas: kakšna razlika!

Vaš: dan bogate preprostosti. Naš: dan preprostega ubožstva.

A milost ne gleda na obleko, na darove, na izobilje... Božje Dete prinaša dušam mir in z njim pristno srčno veselje. Te ga je tudi pri nas obilo. Morali bi Božič preživeti med nami, da

bi to mogli popolnoma razumeti. Ta naš Božič je ves božji — prelep odsev in ponovitev prve božične noči. Naša uboga reva vsaj za en kratek dan pozabi na svoje tegobe... V duhovnem bogastvu božične skrivnosti črpa nedoumljivih moči za življenjsko borbo med letom.

Veliko delo ljubezni boste opravili vsi naši podporniki, ki se boste o Božiču spomnili te naše raje, da jim bo življenje poleg duhovnih prineslo tudi nekaj časnih dobrin.

Bog Vam povrni s svojimi božičnimi darovi srčnega miru!

Vam hvaležni bengalski misijonar

p. Stanko Poderžaj, D.J.

Skrbimo za zdravje!

Prišel bo topli poletni čas, ki nas bo vabil, da večino prostega dneva preživimo zunaj. Poletje pa je tudi čas za utrjevanje zdravja, kajti dolgo bivanje v zaprtih prostorih škoduje organizmu.

Zdravniki stalno ugotavljajo pri ljudeh mnoge telesne in duševne slabosti, nerвозe, stalno utrujenost in neopornost, skrušeno držo in prave telesne deformacije, krčne in zlate žile, slabokrvnost itd.

Poleg tega se pojavljajo pogostni prehladi, nalezljive bolezni, kronična vnetja dihal, popnenje žil, povečani krvni pritisk, oslabele srca, možganska in srčna kap, sladkorna bolezen, posledice alkoholizma, hude nesreče na cestah in pri delu.

Glavni vzrok omenjenih bolezni in nesreč je nenaravni način modernega življenja. Temu se pridružujejo premmoge odgovornosti in dolžnosti, enolično in utrudljivo delo, industrijsko in mestno ozračje, pre dolgo bivanje v notranjih prostorih, pomanjkanje časa za razvedrilo v naravi, nepravilna in pogosto preobitna hrana, preu ravnanje v kajenju, uživanje alkohola in tudi raznih tablet.

Kot zdravlila proti omenjenim težavam navajajo zdravniki zlasti polnovredno prehrano, redno telesno vzgojo, sport in gibanje, zmerno in trezno življenje in vrnitev k naravi!

Zahod o starih iglah

V zahodnih deželah je čedalje več zanimanja za staro kitajsko adupunkturo. Razen ameriških so tudi že zdravniki iz nekaterih drugih dežel obiskali svoje kitajске kolege, ki uporabljajo igle namesto narkoze.

Obnovitev diplomatskih odnosov z Izraelom

Meir Wilner, vodja izraelske komunistične stranke "Rakah", se je vrnil s potovanja po Rusiji, Češkoslovaški in Bolgariji. Pravi, da so voditelji teh držav pripravljeni obnoviti diplomatske odnose z Izraelom, vendar bo ta moral najprej izvršiti nekaj sprememb v svoji politiki.

ZA DOBRO VOLJO

Škotska

Škot pokaže svojemu sinu vzorec blaga za svojo obleko.

"Ali ti ugaja?" ga vpraša. Sin obrne vzorec narobe in blago hvali.

"Saj si vendar gledal napačno stran!" se razjezi oče.

"Je že prav," ga potolaži sin, "saj nosim za teboj vendar zmerom obrnjene obleke."

*

Zlobno

Ančka pripoveduje svojemu znancu:

"Pomislite, kakšne sirote bi bile ženske, če ne bi bilo na svetu živali! Poglejte samo mene: čevlje imam iz krokodilje kože, torbico iz kačje, plašč iz srebrenice, svileno obleko od sviloprejk, jopico pa iz volne angorskih zajcev."

"Da, da," pritrudi znanec sam zase, "nešteto živali je treba, da se obleče ena sama gos!"

K. MAY:

ZAKLAD V SREBRNEM JEZERU

"Dolar vam dam, vzemite si tamle v točilnici, kar se vam poljubi, pa pridite k nam!"

Črncu je minila slaba volja. Vzel je denar, stopil k natakariju in prinesel dve steklenici žganja pa sedel h cornelu, ki se mu je rade volje umaknil. Hlastno je izpil dve čaši.

"To pa to!" je dejal zadovoljno. "Takega krepčila sem bil pa res potreben —! In človek more vrste si ga lahko le redkoke-daj privoščiti!"

Kako pa vam je prišlo na misel, da ste me povabili. Vi beli navadno niste nič kaj prijazni z nami črnci —."

"Za mene in za moje prijatelje tule velja črncem prav toliko, kakor beli človek. Kurjač ste, vaše delo je naporno in užeja človeka in ker si lahko mislim, da vam kapitan ne plačuje s sto-

dolarskimi bankovci, sem si dejal, da bi vam takle požirek prav dobro teknil."

"Vaša misel je bila res izvrstna! Kapitan plačuje slabo, niti za pošten požirek ne dobim, predvsem pa ne daje. Se le ob koncu vožnje seže v žep —."

"Na piki vas ima?"

"Da! Pravi, da sem preveč ženjen. Drugim plačuje dnevno, meni pa ne. In zato ni čuda, če je žeja vsak dan večja."

"No, na vas je, ali si bodele danes pogasili žejo! Rad vam dam zaslužiti nekaj dolarjev, če mi ustrezate z majhno uslugo!"

"Nekaj dolarjev —?" Črnc se je zadovoljno režal. "Huzza —! Za nekaj dolarjev dobim nekaj steklenic žganja!"

Na dan z vašo željo, sir! Če je treba zaslužiti za brandy, sem vsikdar vaš mož!"

"Mogoče. Ampak zvito se je treba stvari lotiti!"

"Kaj pa bi bilo? Zvit sem in prekanjen, da takega ne bodele kmalu našli, sir!"

"Prisluškovali bodele, nekaj minut prisluškovali!"

"Kje?"

"V jedilnici."

Črnc je majal z glavo. "Tam —? Hm —! Zakaj pa, sir?"

"Ker —. No, odkrito vam vse povem!"

Porinil mu je poln kozarec in zaupljivo pravil:

"Z nami se vozi neki orjaški človek, ki mu pravijo Old Firehand. Ste ga videli?"

"Kaj pa! Strašno močen človek je!"

"V njegovi družbi sta še dva, črnobradat človek, ki mu pravijo Tom, in —."

"Tudi tistega sem videl."

"— in neka pustna šema v dolgi usnjati suknji, teta Droll mu pravijo. Ste tudi njega videli?"

"Pravkar je prišel na krov?"

"Da, tisti. Vidim, da poznate ljudi, ki nas zanimajo!"

"Kaj bi bilo z njimi?"

Tisti Old Firehand je bogat farmer in ona druga dva sta njegova gosta, k njemu potujeta.

Slučajno smo tudi mi namenjeni na tisto farmo, delo dobimo. Pa bi radi zvedeli, kdo so tisti ljudje. Saj razumete—! Človek ne stopi rad v službo pri ljudeh, ki jih ne pozna —."

"Seveda ne!"

"Kakor vidite, ne zahtevam od vas nič napačnega in prepovedanega!"

"All right, — vse v redu — sir! Nihče mi ne more braniti, da slišim, če se drugi glasno pogovarjajo."

"Pa tudi utegnate poslušati? Mislim, če nimate morebiti službe prav sedajle —."

"Sest ur sem prost in lahko počenjam, kar se mi zljubi."

"Dobro! Prisluškovali torej bodele."

Ampak v jedilnici! Smete stopiti v jedilnico?"

"Prepovedano mi ni. Pa opravi nimam nič v jedilnici."

Razmišljal je. "Lahko bi kako reč prinesel ali odnesel —."

"Premalo! Mudili bi se kvečjemu nekaj minut in bi nič ne slišali ali pa le kako beseda."

"Hm —! Je res —! Sesti pa ne smem —."

"Ali nimate v jedilnici dela, ki bi se z njim pomudili vsaj za nekaj časa?"

"Zal ne —."

Spet je razmišljal.

"Pač! Okna so umazana, snajl jih bom."

"Ne bo sumljivo!"

"Ne. Jedilnica je ves dan zasedena in okna umivamo tudi, če so potniki v jedilnici."

(Dalje prihodnjič)

Joseph in Mary Koren,

26901 Elinore Rd., Euclid, Ohio

voščita VESELE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO vsem sorodnikom, prijateljem in znancem.

Namesto pismenih božičnih voščil voščiva letos tem potem VESEL, BLAGOSLOVLJEN BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO vsem najinim sorodnikom, dobrotnikom in prijateljem

Vincenc in Malka Povirk

902 E. 207 St.

Milosti polne božične praznike in srečno, blagoslovljeno novo leto želiva vsem prijateljem in znancem!

FRANK in NEŽKA PETEK

6618 Bonna Avenue
Cleveland, Ohio 44103

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi vsem prijateljem in znancem

Ignacij Resnik

421 E. 160 St.,
Cleveland, Ohio 44110

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO VSEM SORODNIKOM, PRIJATELJEM IN ZNANCEM ŽELI

HENRIK KREMŽAR

1203 E. 60 St.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO VSEM SORODNIKOM, PRIJATELJEM IN ZNANCEM

Mrs. Anna Kozelj

192 Richmond Rd.,
Richmond Heights

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO ZELIJO VSEM ZNANCEM IN PRIJATELJEM

Anton & Katherine ARTEL

5343 Highland Rd.
Highland Hts., O. 44143

KOLEDAR društvenih prireditev

DECEMBER

31. — Pevski zbor KOROTAN priredi silvestrovanje v Slov. nar. domu na St. Clair Avenue v spodnji dvorani. Igral bo orkester Sonet.

31. — SDD na Recher Avenue priredi SILVESTROVANJE v svojih prostorih.

JANUAR — 1973

13. — Slovenski športni klub priredi svoj vsakoletni ples in večerjo v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Igraje "Veseli Slovenci". Začetek ob 8. zvečer.

14. — Dramatsko društvo Lilija poda igro v Slovenskem domu na Holmes Avenue.

20. — Pristavska noč v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue.

28. — Glasbena Matica priredi v SND na St. Clair Avenue koncert, katerega dobiček je namenjen Slovenskemu starostnemu domu na Neff Rd.

28. — Materinski klub pri Sv. Vidu priredi "card party" v farni dvorani, začetek ob 3.30 popoldne.

FEBRUAR

4. — Klub slovenskih upokojencev za Holmes Avenue okrožje obhaja 10-letnico obstoja z večerjo in plesom. Začetek ob 5. popoldne.

25. — Perry Home Owners Association priredi večerjo in ples v SND na St. Clair Avenue. Začetek ob 4. popoldne.

MARCA

3. — Dramatsko društvo "Lilija" priredi maškerado na Holmes Ave. Igrajo Veseli Slovenci.

3. — Štajerski klub priredi PREDPUSTNO ZABAVO s kolinami v avditoriju pri Sv. Vidu. Začetek ob 7. zvečer. Igra Sonet.

10. — Klub slovenskih upokojencev za Waterloo Road okrožje priredi večerjo s plesom v Slov. delavskem domu na Waterloo Road.

10. — Glasbena Matica priredi v SND na St. Clair Avenue večerjo s plesom.

11. — Slomškov krožek bo postregel s kosilom z govejo ali kokošjo pečenko od 11.30 do 2. ure popoldne v Avditoriju pri Sv. Vidu.

18. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi v šolski dvorani kosilo.

APRIL

15. — Materinski klub pri Sv. Vidu pripravi običajno letno kosilo v farni dvorani pri Sv. Vidu. Kosilo bodo delili od 11.30 do 2. popoldne.

28. — DSPB TABOR priredi svoj

spomladanski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Igrajo "Veseli Slovenci". Začetek ob 7.30 zvečer.

MAJ

5. — Pevski zbor Korotan priredi svoj vsakoletni koncert ob 7.30 zvečer v SND na St. Clair Avenue.

6. — Pevski zbor Triglav priredi svoj letni koncert v SND na St. Clair Avenue. Začetek ob 4. popoldne.

13. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi v šolski dvorani MATERINSKO PROSLAVO.

19. — "Slovenski fantje" priredijo koncert v farni dvorani pri Sv. Vidu.

JUNIJ

10. — DSPB Tabor priredi na Slovenski pristavi SPOMINSKO SVEČANOST za žrtve komunistične revolucije v Sloveniji v letih 1941-1945.

22., 23. in 24. — Farni karneval pri Sv. Vidu.

OKTOBER

20. — Klub slovenskih upokojencev za Newburgh okrožje priredi banket s plesom v Slov. nar. domu na E. 80 St. Začetek ob 5. pop. Igra Buehner orkester.

27. — DSPB TABOR priredi svoj jesenski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Igrajo "Veseli Slovenci". Začetek ob 7.30.

Naj ti jaslice pripravim...

Jezušček na borni slami,
pri nebeški ljubi mami,
mrzlo je tako nocoj,
naj Ti dam kožušček svoj.

Naj ti posteljico posteljem,
ovčke bele v hlev pripeljem,
bova skupaj se igrala,
malo jagnje pestovala...

M. Jakopič

Prijatelj's Pharmacy

IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA
RAČUN POMOČI DRŽAVE OHIO
ZA OSTARELE
AID FOR AGED PRESCRIPTIONS
St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212

SLOVENSKA GLASBENA SKUPINA

ZVON

iz Fairfielda, Conn.,

želi vsem Slovincem blagoslovljen božič in
srečno, zdravo novo leto 1973!

Lepo božično darilo!

Ali imate sorodnika, prijatelja ali znanca, ki ne dobiva še Ameriške Domovine? Dajte, osrečite ga za Božič in mu naročite Ameriško Domovino. Boste videli, da mu boste zelo ustregli.

Ako to storite, bomo novemu naročniku poslali lepo božično karto obenem z božično številko ter ga obvestili, da mu Vi poklanjate naročnino kot Vaše božično darilo. Izrežite spodnji kupon in priložite naročnino obenem z natančnim naslovom novega naročnika.

KUPON

Ameriška Domovina
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103

Prosim, da pošiljate Ameriško Domovino kot moje božično darilo na sledeči naslov:

Ime
cesta
mesto in država
Za to darilo pošiljam znasek \$
Moja ime je
Moj naslov je
mesto in država

NA VASI

Oj, prve drobne snežinke,
kot sipal nekdo bi spominke
iz dni otroških iskanj,
prelistal mi knjižico sanj...

Na vasi kraguljčki cingljajo,
Otroške oči hrepenijo.
sneg mete na dvor in na stajo.

Na vašem klancu vre sreča,
kaj mar nam je mraz in gneča,
kaj mar, če nas lica skelijo.

Na mizo veliko ni dati,
saj z zimo se lakot priklati,
otroci brez kruha zaspijo.

Ob peči pa starke so zbrane,
te starke uboge, zgarane,
ki zvesto nad rodod bedijo.

M. JAKOPIČ

Sovjetski končali zadnje preskušanje raket

WASHINGTON, D.C. — V Pentagonu pravijo, da so Rusi zadnji teden, predno so končali svoje sedanje preskušanje raket na Pacifiku, pognali tja dve raketi, ki jih naj bi rabili za svoje atomske podmornice. Njihov domet naj bi bil 4,000 milj, tisoč milj večji kot domet sličnih ameriških raket.

Dve sovjetski raketi SSNX8 naj bi pognali s kopnega v severni Rusiji, padli pa sta v Pacifik kakih 700 milj severozahodno od otočja Midway.

Male Help Wanted

Delo na strojih "Drill Press"
Tovarniška izkušnja
priporočljiva

RISHER IN KOMPANIJA
27011 Tungsten cesti v Euclidu
Kličite 732-8351

(6)

MALI OGLASI

Zadnja razprodaja
Najnovejša plošča ansambla
Hanček, "Njegovi Fantje" Kli-
čite 486-1985 po 4 uri.

(244)

R. JERIC FURNACE CO.

Heating and Air Conditioning
RESIDENTIAL and
COMMERCIAL

GUTTERS, ROOFING &
WATER TANKS
Licensed, bonded and
insured
475-4647

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN SREČNO NOVO LETO

VAM ZELIJO

SHIRLEY — ANN — BEVERLY

PETE — STAN

uradniki pri

**ST. CLAIR
SAVINGS**
ASSOCIATION

ST. CLAIR OFFICE

6235 St. Clair Avenue

Ker letos ne moreva pošiljati
božična voščila želiva vsem prijateljem,
znancem in sorodnikom
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO!

ANTON in JENNIE HRVATIN

19809 Kildeer Ave.

BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO VSEM PRIJATELJEM,
SORODNIKOM IN ZNANCEM VOŠČI

LOVRO in IVANKA ROZMAN DRUŽINA

915 E. 222 St.

Euclid, Ohio 44123

BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN ZDRAVJA POLNO NOVO LETO
želita

VSEM SORODNIKOM, PRIJATELJEM
IN ZNANCEM

FRANK & TONČKA TUREK

986 Bryn Mawr

Wickliffe, O. 44092

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN SREČNO NOVO LETO

ZELITA PRIJATELJEM IN SNANCEM

ANNA & FELIKS BREZNIKAR

6515 Bonna Ave.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO

NOVO LETO ŽELI VSEM SVOJIM

PRIJATELJEM IN ZNANCEM

FERDO GOSPODARIČ

16021 Waterloo Road, Cleveland, Ohio

FRANC IN ANICA KRISTOFF

24691 Wayne Ct. — Euclid

ZELITA VSEM SORODNIKOM, PRIJATELJEM IN
ZNANCEM BLAGOSLOVLJEN IN VESELI BOŽIČ
TER SREČNO IN ZDRAVO NOVO LETO

Ker letos ne bomo pošiljali pismenih božičnih
voščil, želimo tem potom vsem sorodnikom
in prijateljem

VELIKO SREČE IN BLAGOSLOVA OB
BOŽIČNIH PRAZNIKI IN V NOVEM LETU

JOŽE VOLČJAK Z DRUŽINO

720 E. 162 Street

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN SREČNO NOVO LETO

ZELI VSEM

JOS. J. PESHEL

ELY, MINN.

Božično pismo MZA vsem slovenskim misijonarjem

Po odobritvi glavnega in nadzornega odbora MZA se pravkar po sodelujočih razpošilja vsa preostala pomoč za leto 1971 vsem našim pionirjem na misijonskem terenu.

Naslednje pismo spremlja njihove črke:

Dragi misijonski pionir in pionirka!

Milost Kristusova, Njegov mir in Marijino varstvo z Vami vsemi!

V adventu prihajamo letos k Vam vsem, v imenu celotnega GIBANJA MZA, za vseh petih kontinentov. Prinesli bi Vam radi malo posebnega veselja za praznik Gospodovega rojstva. Zagotovilo naše molitve in obljubo za njo nadaljevati, obenem pa skromno pomoč, ki se je za VAS VSE nabrala še v letu 1971. Kar je za posameznike došlo med letom 1971, je mnogo-kaj bilo že razposlano sproti, po naših ožjih sodelavcih in somisijonarkah. Kar Vam MZA še ni poslala, je priloženo danes k pomoči, ki jo vsak dobi iz zbranskega za vse skupaj, v današnjem pismu in priloženem čeku. Naj Bog vsebino postoteri! Pošljite vedno, lahko kar preko koga od nas, vsaj kratko zahvalo za Vašega dobrotnika. S tem se izkazete zares hvaležne in obenem zagotovite sebi kasnejšo pomoč.

Pomoč za 1971 dobijo, iz skupno zbranega za vse, od MZA dejansko vsi naši pionirji na terenu in še nekateri sodelujoči potrebi v zaledju. Skromna je sicer, a dana iz srca in globoke ljubezni do osebnih misijonske žrtve posameznikov, ki zasajajo sveto Cerkev. Tako misijonarji prav vsi skupaj kot ena božja družina, vsak na svojski način in z globoko željo, da pomagamo na terenu tam, kjer si sami posamezniki ne bi mogli.

V MISIJSKIH SREČANJIH IN POMENKIH clevelandске AMERISKE DOMOVINE, ki jo sedaj dobiva okrog 30 naših misijonarjev, pa tudi v KATOLIŠKIH MISIJSKIH boš te brali, da so vsote posameznikom sem in tja precej različne. So med Vami mnogi, ki že deseto leto pomagajo pionirji v naši MZA in s tem zagotovijo sebi vsako leto večjo moralno in materialno pomoč. 17. septembra 1973 bo doživela svojo desetletnico obstoja. Pripravljali se bomo nanjo s posebnimi RAZMISLJANJI, ki jih sestavlja

usmiljenka Marija-Andreja Šubelj iz Čila v Južni Ameriki, sama pionirka MZA od njenih početkov. DIALOG med nami se zvesto in redno nadaljuje. Tako med Vami vsemi na terenu, kot med nami v zaledju, prav na vseh kontinentih. Poslužite se te prilike, da to in ono sporočite in poveste, kar Vam je morda na srcu, ali kar si sami želite. Sodelovanje teži vedno za poglobitvijo, izboljšanjem, večjo učinkovitostjo. Ob tej priliki spet vabimo vsakega med Vami, ki morda v MZA še ne sodeluje, da se ji pridruži z osebno žrtvijo in tako ojači vrste tistih, ki v MZA že pionirijo na zelo različne načine. Nikdar ni prekasno, vsak je vedno dobrodošel, da se le prostovoljno oglašite kateremukoli sodelujočim v MZA. Dobra volja je tisto, kar Bog od nas vseh pričakuje in na dobri volji gradi MZA vse svoje delovanje, rast, uspešnost. Z dobro voljo MZA sodelovanje pogloblja. Vaša poročila in fotografije v MSIP v Ameriški Domovini in Katoliških misijonih vam zelo pomagajo. Pišite, prosim.

15. septembra je umrla uršulinka Brigita Bregar v Južni Afriki, 11. novembra salezijanec Joško Geder v Hong Kongu in 10. avgusta bivša podpredsednica MZA, upokojena učiteljica Rožka Čučatova v Gorici. Umrli so med lanskim letom tudi vrsta sodelujočih v zaledju. Naj vsi počivajo v miru, dokler se z njimi ne srečamo pri Njem za vselej. Zaradi tega cilja se tako skupno trudimo. Molimo za vsakega in vse naše rajne. Bog ve za vse. Spominjajmo se jih v molitvah in žrtvah, tako sami, kot z našimi vernimi, ki nas obkrožajo v delokrogu. Ne pozabimo mnogih bolnih in duš, z vsemogočimi problemi, ki se MZA za molitev vedno tako iskreno priporočajo. Je to obenem najbolj primerna zahvala od naše strani, za mnoge doprinešene žrtve številnih sodelujočih v celotni MZA.

Iz MSIP lahko sledite v mnogočem delovanju MZA, ki ob 10-letnici obstoja drugo leto upa imeti Vas vse v krogu aktivnih sodelavcev in sodelavk. Pošiljajte svoja poročila in slike v MSIP sproti, berite jih in krepite se ob mnogih vzpodbudnih idejah tako pestrega števila pionirskih misijonskih duš. MZA je bila ustanovljena ZA VAS

NA TERENU. Ko se za darove zahvaljujete, osvajate dobrotnike za vedno novo pomoč Vašemu delokrogu. Ni večje sile za pridobivanje, kot je naše nehalno sodelovanje. Pomoč MZA za 1971 je večja, kot je bila kadarkoli prej. Molite in sodelujte, da bo koncem leta 1972 še višja in pogostnejša lahko, ker vsak novo sodelujoč nekaj k njej doda in doprinese.

Naj bo Vaš božični praznik svet, miren, zadovoljen in zdrav! Vse leto Gospodovo 1973 pa božje, plodonosno za Vaš aspet vabimo vsakega med Vami, ga blagoslova! Vsa MZA Vas toplo pozdravlja in v njenem imenu ostajam Vaš vdani

Rev. Charles A. Wolbang, C.M.
St. Joseph's College
Box 351
Princeton, N.J. 08540

Božični spev

V naši hiši je razlit svete noči topli svit. Miza belo je pokrita, polna je dobrot, nakita.

Vse je tiho vsepovsodi, svečanost božična hodi vasa zavita v mire vonj. Brat v samotni — pridi ponj!

Pridi, da ogreješ se z nami, da nasmeješ se zvezdam na nebeškem svodu.

Z nami v jaslicah Gospodu vero, upanje pokloniš, glavo na srce nasloniš, mu zaupno izpoveš bol, pomirjen v brata zreš.

Pridi, mizjak spekla bom, ti prijazno rekla bom: Dragi brat, od nas ne hodi, v hiši ljubi gost nam bodi.

Iz nebes so vse dobrote za bogate, za sirote. —

Slava Bogu! zapoje angeli in na zemljo mir ljudem natrosijo, blagoslov izprosiijo vsem, ki bodo blage volje. Glej — in svetu bode bolje.

Milka Hartman

— Okoli polovice vseh kroničnih bolnikov v ZDA je starih zpod 45 let.

Misli nam hite v čarobno zimsko pokrajino Slovenije, kjer smo nekdanj Božič tako prisrčno in slovesno obhajali.

BOŽIČNI MIR

Nekaj tihega domačega tajinstvenega, svetega čuti verno srce na Sveti večer. Jaslice z božjim Detetom, polnočnica in lepe božične pesmi nam ustvarjajo posebno razpoloženje, ko božjo bližino naravnost čutimo. Božje dete blagoslovja iz jaslic s svojimi razprostrtimi ročicami vse, ki imajo dobro voljo in rosi v njihova srca svoj božji mir... Na Sveti večer si želi biti vsakdo doma. In če ne more tja sam, mu poromajo tja misli, poromajo v domačo vas, v domačo hišo, tja pred jaslice...

Koliko je naših rojakov in rojakinj po svetu raztepenih, v vseh delih sveta so, sredi tujcev žive, toda na Sveti večer bodo poromali domov, v domačo cerkvi bodo prisluhnili večno lepim "Sveta noč, blažena noč...", "Kaj se vam zdi, pastirčki vi", "Tam stoji pa hlevček". Ko se bodo prebudili iz lepih sanj, bodo zopet sami sredi hladne tujine!

Prvi mrak je legal na zemljo, belina snega, ki je pokrival vas, je izgubila svoj sij in postala mehka, od cerkvice se je oglašil zvon za Ave Marijo... Prišel je čas kajenja in z njim Sveti večer.

Oče je stopil pred ognjišče, nagrebel žerjavico v železen lonec, naložil na njo šibe iz butare, ki je prav za to čakala nad hišo pod streho. Ko je zagorelo, je mati potresla ogenj s kadi-lom, da je prijetno zadišalo po kuhinji.

"Verujem v Boga očeta..." je začel moliti oče rožni venec, prijel lonec z ognjem in stopil iz hiše na dvorišče. Takoj za njim je bila mati z lončkom blagoslovljene vode in kropila z vejico pušpana za očetom, ko je kadil v hlevu in okoli vseh gospodarskih poslopij. Za očetom in mamom smo se zvrstili otroci. V dolgi kači smo hodili za njima in odgovarjali "Sveta Marija, mati božja..." Ni bilo prostora ne v hiši ne izven nje, kjer oče ne bi pokadil, kjer mama ne bi pokropila in kjer se ta večer ne bi slušala molitev.

Na zadnje smo prišli v "hišo". Oče je podržal lonec z ognjem, da je mogel nekdo izmed nas

otrok seči z žveplenko vanj in jo prižgati. Z njo smo potem prižgali luč pod stropom, ki je morala nato goreti do belega dne na Sveti dan.

Poklekli smo okoli mize v kotu, nad katero so že stale jaslice, in odmolili vse tri rožne vence. Sledila je skromna večer iz kuhanih suhih hrušk in krhljev. — Ko zdajle na nje mislim, se mi zdi, da so mi tekli bolj kot tu najboljše pečenka!

Šli smo k sosedovim gledat jaslice, ti pa so prišli k nam. Kdo ima lepše, kdo naravnejše! Otroci smo si jih ogledali prav pri vsaki hiši v celi vasi. Zgod-bice in božične pesmi so izpolnile čas do polnočnice.

Ko je manjkalo do te še celo uro, smo se že začeli oblačiti, da ja ne bi zamudili, čeprav do cerkvice, ki je stala malo iz vasi na gričku, ni bilo niti deset minut.

Mogočno se je oglašil ob trčetrt na polnoč veliki zvon. Hitro so se mu pridružili še ostali trije in zvonjenje je napolnilo dotlej tiho noč. Ko smo šli preko polja, je bilo čuti pesem zvonov od vseh strani. Zlivala se je v eno samo mogočno hvalnico Božji dobroti.

V cerkvi je sledila pesem za pesmijo. Že je bila maša končana, pa smo še vedno poslušali polni božične skrivnosti. Preden smo zapustili božji hram, smo stopili do jaslic in počastili Božje dete.

Iz hladne noči smo stopili v toplo hišo, kjer so bili na mizi trije poprtniki. Eden za Sveti dan, drugi za Novo leto, tretji za Tri kralje. S peči pa so dišale pečene krave klobase, kajti postalo ni bilo več.

Skoro je zavladal v hiši mir, čeprav je luč svetlo gorela vse do belega jutra.

Sveti dan nam je bil tako svet, da smo šli samo v cerkev, drugace pa se držali doma. Sete na Stefanovo smo odšli do prijateljev in sorodnikov.

Zdi se mi, da je bilo vse to že davno in vendar mi je še vse živo pred očmi, še mi zveni v ušesih očetov glas, še vedno slišim zvonjenje Svete noči...

Bil je to res Božič! Božični mir je vladal okoli nas in v nas. Čutila sem, da bi najrajši objela ves svet...

Božič je še vedno lep, še vedno je poln skrivnosti, še vedno prinaša mir v moje srce, toda onega ni več, kar sem doživljala v lepih, brezskrbnih dneh otroških let!

Naj božični mir napolni Vaša srca, drage balke in bralci, naj Vam božje Dete prinese obilo radosti in svojega blagoslova!

V. K.

— V ZDA se dogodi povprečno ena prometna nesreča vsake tri sekunde.

DA BI BLAGODEJEN MIR IN SREČA VLADALA V VASI DOMOVIN IN VASI SRCIH MED BOŽIČNIMI PRAZNIKI IN V LETU 1973.

da bi potovali vedno prijetno in udobno, da bi radostni uživali naravne krasote Slovenije, morja in neba ter vseh krajev, ki jih boste obiskovali

VAM IZ VSEGA SRCA ŽELITA lastnika najstarejše slovenske potniške pisarne

KOLLANDER WORLD TRAVEL INC.

589 East 185 Street — tel.: 531-1082 in 531-4066
Offices in Cleveland, New York and Chicago

MR. IN MRS. AUGUST KOLLANDER

VESEL
BOŽIČ
VSEM

SREČNO
NOVO
LETO

JAMES A. SLAPNIK, JR.

FLORIST — CVETLIČAR

6620 St. Clair Avenue Henderson 1-8824

BEST WISHES FOR A MERRY CHRISTMAS SEASON AND HAPPY NEW YEAR TO ALL OUR CUSTOMERS AND FRIENDS!

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO
ZELI VSEM NAROČNIKOM, ODJEMALCEM
IN DRUGIM ROJAKOM

MIHA SRŠEN SHOE REPAIR

7208 1/2 ST. CLAIR AVENUE

V SREDAH CELI DAN ZAPRTO

LOUIS ZIGMUND
lastnik

ZIGMUND'S DELICATESSEN

1048 E. 76th St., vogal Korman Ave.
361-6094

DRAGIM PRIJATELJEM IN NAŠIM ODJEMALCEM ŽELIMO KAR NAJBOLJ VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN VSO SREČO V NOVEM LETU.

V zalogi vino in pivo. — Pripeljemo tudi na dom.

EMILEE'S BEAUTY SALON

6128 Glass Ave. Cleveland, O. 44103

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO

Tel.: 881-6480

EMILEE JENKO

NORWOOD PHARMACY

DISCOUNT PRESCRIPTION CENTER
FREE PRESCRIPTION DELIVERY

FRANK KRASOVEC — RUDOLPH KOZAN

6411 Superior Ave. Corner Norwood Road
PHONE: 431-1035

EAGLE STAMPS FOR EXTRA SAVINGS

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO!

MOLLIE'S CARD SHOP

611 St. Clair Ave.

Tel.: 361-8029

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN ZDRAVO,

SREČE POLNO NOVO LETO

ZELI VSEM

IVAN PREZELJ

KER ZARADI BOLEZNI NE BOMO POSILJALI PISME-NIH VOSČIL VSEM PRIJATELJEM IN ZNANCEM TEM POTOM ŽELIMO VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO, ZDRAVO NOVO LETO.

STEVE IN ANNA MAROLT

19314 Muskoka Ave.

BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN VESELO, SREČNO NOVO LETO ŽELIMO
VSEM PRIJATELJEM IN ZNANCEM.

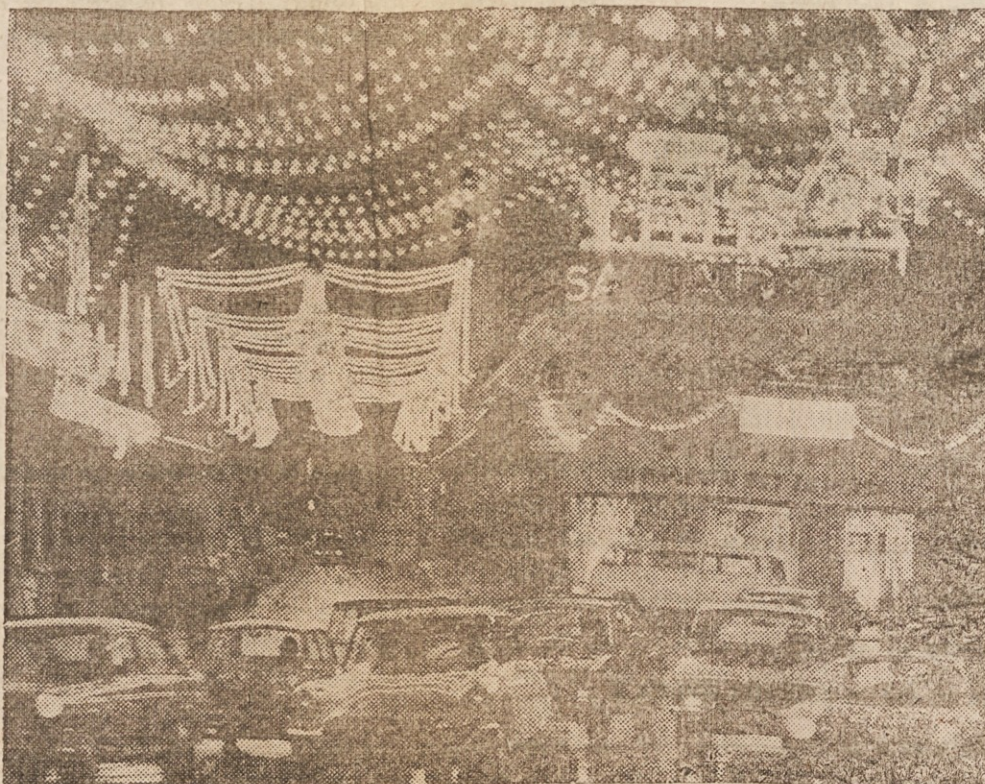
MR. IN MRS. JOHN ALICK IN KČERKA

6722 Bonna Avenue
Cleveland, Ohio 44103

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN OBILO
SREČE V NOVEM LETU ŽELIVA VSEM
SORODNIKOM, PRIJATELJEM IN ZNANCEM.

LEO IN ANA KRESEVIC

13412 Schrieber Rd.
Cleveland, Ohio

PARIZ V BOŽIČNEM RAZPOLOŽENJU — Cesta Rivoli sredi Pariza v božičnem okraju napravlja čudovit vtis z obiljem luči.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO
ŽELIMO
vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem

DRUŽINA SPEHAR

903 E. 216 St.
Euclid, Ohio

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO ŽELIVA
VSEM NAŠIM SORODNIKOM, PRIJATELJEM
IN ZNANECM

JOHN in FRANCES DRENK

25 Pelican Isle
Fort Lauderdale, Florida 33301

BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO VESELO NOVO LETO
želiva vsem, našim prijateljem, sorodnikom, posebno
pa tistim, ki so se udeležili naše zlate
poroke meseca februarja 1972.
Prisrčno pozdravljeni!

JOHN in MATILDA ROPRET

19601 Kildeer Ave.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO
ŽELI VSEM

MODERN SAUNA BATHS

Painting, home repairs, garages,
and step repairs

Lastnik PAUL ANDOLSEK

790 E. 157 St. — 268-0231

Vesele božične praznike in srečno novo leto
želijo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem

DRUŽINA CENDOL: JOE, MIMI in sin JOŠKO

1076 E. 72 St. — Cleveland

Radi boleznj ne moreva pismeno voščiti, za to tem
potom želiva vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem
vesele božične praznike in srečno novo leto

MARY KUŽNIK-KRAMAR

in sin ANTHONY KRAMAR

3586 East 81 St., Cleveland

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
BLAGOSLOVLJENO NOVO LETO
želiva vsem našim sorodnikom, prijateljem in
znanecem, ker zaradi boleznj nama ni mogoče
poslati kartico vsakemu posebej.

BOŽIČNE POZDRAVE VSEM

MR. JOE in MRS. MARY BRODNIK

18611 Muskoka Avenue

Mr. in Mrs. John and Ida Sivec

17931 Neff Rd.

want to take this opportunity of wishing their relatives,
friends and acquaintances a Very Merry Christmas and a
Happy New Year

BLAGOSLOVA IN RADOSTI POLNI BOŽIČ
TER SREČNO NOVO LETO VAM VSEM ŽELIJO

ANTON in ANTONIJA ŠUSTAR in OTROCI Z DRUŽINAMI

OSPOD in OSIPA JOŽE ŠTEPEČ

21151 North Vine St., Euclid
VOŠČITA VSEM PRIJATELJEM PO ŠIRNI
AMERKI IN KANADI, VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO KER ZARADI BOLEZNJ NE
BOSTA PISALA BOŽIČNIH KART

VOSČITA VSEM PRIJATELJEM IN ZNANECM VOŠČIM
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO!

MARY URBAS

835 E. 156 St. Cleveland, O. 44110 — 761-2083

VESELE IN BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE
TER SREČNO NOVO LETO VSEM PRIJATELJEM
IN ZNANECM

MR. AND MRS. JOSEPR FERRA

444 East 152 Street

PIRAN - IZREDNA TURISTIČNA PRIVLAČNOST

Slikoviti Piran, srednjeveško
mestece, stisnjeno na konici ozkega
polotoka, ki se zajeda daleč v Tržaški zaliv, to najbolj
južno slovensko mesto, je vse leto prava "Meka" izletnikov in
turistov z vseh koncev sveta. Poleti je pravo mravljišče od
sonca ožganih kopalcev, ki takorekoč skoz okna svojih bivališč
lahko poskačejo v kristalno čisto Jadransko morje.

Cepprav velja Piran z ožjo okolico za najbolj priljubljeno in zato tudi najbolj množično leto-
višče Slovencev, prihaja v to ljubko mesto na dopust in od-
dih tudi vsako leto več inozemskih gostov. Ti se predvsem na-
stanijo v objektih hotela Piran, edinega hotelskega podjetja v mestu. Dober obisk v "Piranu", "Punti" in "Sidru", kakor se imenujejo objekti tega podjetja, je posebno v zadnjih letih pobil nekdanje napačno, a precej raz-
sirjeno prepričanje, da Piran ni privlačen za inozemske turiste. Praksa dokazuje nasprotno, saj prihajajo v Piran in predvsem v njegove hotele vse boljši in
boljši gostje. Le-ti tudi ne skri-
vajo, kaj jih tako privlači. Ne gre jim samo za udobne sobe in
dobro postrežbo, kar bi lahko dobili tudi kje drugje, temveč
uživajo predvsem v slikovitem okolju tega nepozabnega medi-
teranskega mesteca.

Vpliv ambienta, njegovo ma-
gično privlačnost je čutili tudi drugače. Tako je že splošno zna-
no, da vsako leto več gostov v bližnjem Portorožu jemlje v tamkajšnjih hotelih samo pol-
penzion, sicer pa se hodijo hra-
nit v prijetne piranske restav-
racije. Dobra hrana ob pristni kapljici jim tekne še toliko bolj
sredi pestrega okolja in ob živahnem mediteranskem vrvežu, ki ga lahko opazujejo vzdolž
nabrežja. V hotelskem podjetju "Piran" so taka nagnjenja gos-
tov že dodobra doumeli in zato so začeli sistematično urejati lokal za lokalom, da bi usposo-
bili kar največje možno število prijetnih majhnih restavracij z intimnimi kotički. Prav pred kratkim je podjetje v tem smislu obnovilo nekdanj slovitostišče "Delfin", ki bo — oziroma je že — s svojim enkratnim
ambientom, prijetno domačno-
stjo, dobro postrežbo in zmernimi cenami dopolnilo vrsto drugih slovitih restavracij in lokalov podjetja: restavracijo "Tri vdove", ki slovi po ribjih specialitetah in pred katero je tako prijetno posedeti posebno v toplih poletnih večerih; moderno restavracijo "Neptunov hram" s slovito izbiro dobre kapljice; kavarno "Tartini" s čudovitim razgledom na vrvež v pristanišču; slovito "Mestno kavarno" pod umetniško gale-
rijo, v kateri redno prirejajo razstave del domačih in tujih umetnikov; da niti ne govorimo o renomiranih restavracijah v hotelih "Piran", "Punta" in "Sidro".

Ena največjih privlačnosti ho-
telov "Piran" in "Punta" sta vse-

kakor lastni kopališči tik pred
mesto. Od hotela je gostu rana.

Piran bo torej kljub novim stavbam vedno ostal izredna turistična privlačnost, ki jo velja spoznati na lastne oči. V hotelih in restavracijah ter dru-
gih lokalih hotelskega podjetja "Piran" (da ne pozabimo nočnega bara "Tri papige" ali avto-
matskega kegljišča v hotelu "Punta") zagotavljajo, da bodo s kvalitetno postrežbo vselej poskrbeli, da bo Piran vsem gos-
tom tudi z njihove strani ostal v res najlepšem spominu.

R. G.

USE
CHRISTMAS
SEALS

"In Beseda je meso postala in med nami prebivala."
(Sv. Jan.)

Velika božična razprodaja slovenskih gramofonskih plošč!

INTERNATIONAL BOOK RECORD DIST.

32 03 BROADWAY ASTORIA
NEW YORK, N.Y. 11106
212 — 278-4966

ZAJENJA SVOJO VELIKO ZIMSKO RAZPRODAJO
GRAMOFONSKIH PLOŠČ PO NAJNIZJIJI MOŽNI CENI:

DELICATNE PLOŠČE PO POSEBNI CENI, SAMO \$4.25, ČE
NAROČITE SAMO ENO, IN \$5.00 ČE NAROČITE ŠTIRI.
VKLJUČNO POŠTNA

FLP-04-017 — Ansambel Toneta Kmetca — "Tebi Draga"
FLP-04-007 — Ansambel Mihe Devzana — "Kupite Rožic"
SLP-04-18 — Ansambel Richie Vadnal — "Ta glazek je prazen"
FLP-04-013 — Ansambel Toneta Kmetca — "Zvon"
FLP-04-012 — Ansambel Mihe Devzana — "Zakljubljen Par"
FLP-04-015 — Ansambel Maksa Kumra — "Pomlad v Gorzu"
FLP-04-016 — Stijer Kovaci — "Na Gelich"
FLP-04-018 — Ansambel Mihe Devzana — "Mej Oče"

VSE TE PLOŠČE DORITE ENOSTAVNO, ČE POŠLJETE
ČEK ALI MONEY ORDER NA NASLOV:

INTERNATIONAL BOOK RECORD DIST.

32 03 BROADWAY ASTORIA
NEW YORK, N.Y. 11106

NA ZAHTEVO VAM POŠLJEMO NAŠE BREZPLAČNE
KATALOGE OSTALIH GRAMOFONSKIH PLOŠČ!

VSEM SORODNIKOM, PRIJATELJEM, ZNANECM
IN VSEM SLOVENCEM V DOMOVINI IN PO
CELEM SVETU, KJERKOLI JIH DOSEŽE
AMERISKA DOMOVINA

ŽELIVA SREČE IN VESELJA ZA BOŽIČNE
PRAZNIKE IN BOŽJEGA BLAGOSLOVA
V NOVEM LETU.

Andrej Bata in Marijan Kavčič

PARMA, OHIO

BLAGOSLOVA POLNI BOŽIČ IN SREČNO,
ZDRAVO NOVO LETO

vsem sorodnikom, prijateljem in
znanecem želi

JENNIE SEGULIN

10214 Reno Ave.

VSEM CENJENIM ODJEMALCEM ŽELIMO

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO

NOVO LETO 1973

BILL in ANGELA RATAJC

VESELE, BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN USPEHA POLNO NOVO LETO 1973, ŽELIJO

SLOVENSKEMU HOTELIRJU V RIMU,

GOSPODU VINKO LEVSTIKU IN

NJGOVEMU OSEBJU

PRIJATELJI

BLAGOSLOVLJEN IN VESEL BOŽIČ TER OBILJE
BOŽJEGA VARSTVA, BLAGOSLOVA IN SREČE
V NOVEM LETU ISKRENO ŽELI VSEM
PRIJATELJEM IN ZNANECM PO ŠIRNEM SVETU

REV. NACE BERAN

1200 Addison Road
Cleveland, Ohio, 44103 U.S.A.

BLAGOSLOVLJEN IN VESELI BOŽIČ TER SREČNO

IN ZDRAVO NOVO LETO ŽELIVA VSEM

SORODNIKOM PRIJATELJEM IN ZNANECM

FRANK in PEPKA STANONIK

664 E. 160th Street

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO
ŽELIVA VSEM DOMA

BLUE SKY APARTMENT

4584 S.W. 29th Terr.
Fort Lauderdale, Fla. 33312

FRANK in EMMA KOŽAR, lastnika

GREETINGS AND BEST WISHES FOR A
JOYOUS CHRISTMAS AND A HAPPY, HEALTHY
AND BLESSED NEW YEAR TO ALL MY
RELATIVES, FRIENDS AND ACQUAINTANCES
THROUGHOUT THE LAND

MARY HOCHERAR

21241 MILLER AVE.
CLEVELAND, OHIO

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
TER SREČNO, ZDRAVO IN BLAGOSLOVA POLNO
NOVO LETO, ŽELIM VSEM SORODNIKOM,
PRIJATELJEM IN ZNANECM SIROM AMERIKE

MARY HOCHERAR

21241 MILLER AVE.
CLEVELAND, OHIO

Boleslav Prus:

STRAŽA

Čez nekaj časa jih je dohitelo dvojce sani. V prvih je sedel en potnik, v drugih dva.

"Ali ste iz te vasi?" je vprašal prvi potnik.

"Da, iz te," je odgovoril Polž. "Ali se je ta vesela družba peljala k vam?"

"Ne k nam, ampak k graščaku."

"No, no... Pa krčmar Jozel je doma?"

"Gotovo je, če se ni peljal po kaki kupčiji," je odvrnil Polž.

"Kaj slišali, ali še ni prodal vaš graščak svojega posestva," se je oglašil surov glas z drugih sani.

"Čemu pa ti govoriš, Fric!..." ga je ošteval poleg njega sedeči potnik.

"Ker naj vrag vzame vso zadevo," je odgovoril jezo surovi glas.

"Ehe, to so oni!..." je zamrmral Polž in mračno pogledal na potnika.

Sani so zdrcale naprej.

"To mora biti kakšen žid," je rekel Ovcár, "ker so nekam neumno govorili in imajo bra-

de." "Oni prvi je žid, toda druga dva sta Nemca iz Voljke," je odvrnil Polž. "Pomnim ju, ker sta me tega leta ustavila in nagovorila."

"Ze celo pri šlahti ni zabave brez žida," je govoril Ovcár. "Komaj so oni odšli že pride ta za njimi."

"Kakor dim za ognjem."

Med takimi razgovori sta prišla do vrat, kjer jih je čakal Andrejček z laterno. Hitro so stopili v bajto, ki je bila že vsa pokrita z ivjem, kajti mrz je bil vedno hujši.

Medtem so se sani z židom in Nemcem iz Voljke polagoma spuščale v dolino, šle čez most, prišle z nemalim trudom na prvo teraso in dospele do krčme. Tu so potnikom prihajali na ušesa pretrgani zvoki godbe; zagledali so rdeči svet smolnatih trsak, gorečih, pred graščino. Nemca sta zlezla s sani in stopila v krčmo, odkoder je čez nekaj časa prišel krčmar Jozel in se nekaj minut polglasno razgovarjal s potnikom. Nazadnje se mu je globoko priklonil in ukazal vozniku, naj ga pelje do graščine.

Za odhajajočim je pritekel iz krčme eden Nemcev in klical: hej! hej! Sani so se ustavile, Nemec se je oprl ob stranico in rekel:

"Danes ne bo nič iz te zadeve."

"Zakaj ne?" je vprašal počasi žid.

"V graščini je sedaj ples..."

"To je ravno dobro."

"Slahčič ne bo pustil plesa zaradi teh računov."

"Torej bo prodal brez računa."

"Ali pa bo ukazal čakati par dni."

"Jaz nimam časa čakati," je odvrnil žid. "Poženi!" je rekel vozniku.

V graščini je godba igrala vedno živahneje, v vasi ji je odgovarjalo lajanje prebujenih psov, v suhem drevju ob poti pa žvižg in stok vetra. Sani so se pomikale navzgor vedno bolj polagoma, konja sta se izpodtikala vedno pogostejše, voznik ju je vedno bolj obkladal z bičem, njegov pasažir je pa visoko vzdignil bobrov ovrtnik in tuhtal.

Na dvorišču so plamtele smolnate trske, kuhinja je bila razsvetljena kakor z bengaličnim ognjem, stene graščine so odmevale od zvokov valčka. Okoli gospodarskih poslopij so se še razlegali zvončki sani, vozniki so se pripravili radi prostorov za svoje konje, na ograjah, obdajajočih dvorišče, so sloneli hlapci, gospodar in vaške ženske, opazuje siluete plesavcev, ki so neprestano migotale v oknih dvorane. Nad tem vriščem, godbo, svetlobo, zabavo in ljudsko radovednostjo se je razprostirala zimska noč; iz njene globine je došel do graščine žid, zavil v bobrov ovrtnik in — tuhtal.

Njegova skromna ekvipaža se je ustavila v senci, pred vrati; žid je stopil s sani in se z utrujenimi koraki vlekel do odprtih kuhinjskih vrat. Tu je nekaj rekel kuharju, toda ta se ni zmešnil zanj — pokazal je na pomivavko, toda ta mu je obrnila hrbet; nazadnje je srečno naletel na fanta, ki je stregel gospodi, ga zgrabil za ramo in rekel:

"Tu imaš goldinar; ko mi pa pripelješ lakaja Matevža, dobiš še enega."

Fant je obstal in radovedno pogledal žida.

"Ali poznate Matevža?" je vprašal.

"Poznam, samo pripelji ga."

Kmalu je prišel Matevž.

"Tu imaš rubelj," je rekel prišlec, "ko pa pokličeš k meni gospoda, dobiš še enega."

Lakaj je zmajal z glavo.

"Gospod ima sedaj mnogo posla," je rekel, "in gotovo ne pride."

"Povej, da hoče z njim govoriti gospod Hiršgold, v zelo važni zadevi. Povej še, da je gos-

pod Hiršgold prinesel s seboj list od očeta njegove gospe. Tu imaš drugi rubelj, da ne pozabiš imena: gospod Hiršgold."

Lakaj je hitro odšel v graščino, toda vrnil se ni dolgo. Godba je prenehala, a lakaj se ni vrnil, zaigrali so polko, lakaj se še ni vrnil, končno se je pokazal.

"Prosim v delavnico," je rekel gostu v bobrovem ovrtniku. Sel je naprej in odprl vrata v sobo, v kateri je stalo nekaj postelj, deloma že postlanih, gotovo pripravljenih za plesavce.

Žid je slekel bogato gozduhino, vzel v roko bobrovo čepico in se vsedel na stol. Bil je dostojanstven, rdeč možak, z rjavim brado, v dolgem površčiku. Noge v lakiranih čevljih je stegnil po sobi, se oprl ob naslonjalo stola in zagledavši se v plamen sveče čakal in premišljeval.

V dvorani je godba nehala igrati polko in po kratkem odmoru je zaigrala krepko mazurko. V graščini je naraščal vrišč in cepetanje, sedaj pa sedaj se je razlegalo plesno povelje, po katerem je izbruhnil hrup, kakor da se podira cela hiša. Žid je hladnokrvno poslušal, čakal brez nestrpnosti in premišljeval, kar naprej premišljeval.

Hipoma je nekaj zašumelo v predsobi, zaropotalo, vrata so odskočila, kakor bi jih kdo snel in — pred pričakujočim gostom je stal graščak. Obleden je bil v kožuh z rdečim ovrtnikom, poln obročkov in drugih drobniarij, na glavi je imel rdečo čepico s pavovim peresom, nosil je široke hlače, z belimi in rožastimi progami, na nogah je imel podkovane čevlje.

"Kako se vam godi, gospod

Hiršgold!" je veselo zaklical graščak. "Kakšen nujen list imate od tasta?..."

Gost se je počasi vzdignil s stola, se dostojanstveno priklonil, izvlekel list iz notranjega žepa površčika in rekel:

"Prečitajte."

"Kako to!... Sedaj?... Toda

jaz plešem mazurko, gospod Hiršgold..."

"Jaz pa določam dalja oželenzici," je odvrnil gost. (Dalje prihodnjič)

— Od početka neodvisnosti ZDA se je vanje priselilo preko 40 milijonov ljudi.

SLOVENSKI STROP

OTON ZUPANČIČ

Slovenski strop izhaja iz kota, od jasic, od Betlehema, od rojstva božjega, od božiča.

Jaslice v kotu nad mizo, mah in pastirčki, hlev in sveta družina in Betlehem, na črnem stropu bele zvezde, od zvezd zlati orehi, in od največje zvezde, od najumetnejše izrezljane (otroci so se igrali, zato je tako umetna) Sveti Duh.

Odhajali so sveti Trije Kralji za zvezdo repatico,

in jasli ni več, ali nad mizo je ostalo nebo z zvezdami, orehi, s Svetim Duhom, in družina se zbira pod njim leto in dan.

Da je meni izsliskati slovensko sobo, da mi je razdeliti slovenski strop po umetnosti in po narodni volji:

naši sobi je središče kot, naš strop izvira iz kota, naše leto iz božiča, naša družina iz svete družine, naša misel iz Svetega Duha — tako je hotel naš narod.

Naznanilo društvenim tajnikom

Veliko pesameznih društev ima v našem listu seznam svojih uradnikov, čas in kraj sej. Te sezname priobčujemo po enkrat na mesec skozi vse leto proti plačilu \$15.

Društvom, ki imajo mesečni oglaš v tem seznamu, objavljamo brezplačno tudi vabila za seje, pobiranje asessmenta in druge kratke vesti. Dobijo torej za \$15.00 dosti koristnega.

Vsem društvom priporočamo, da na letnih sejah odobre letni oglaš v imeniku društev Ameriške Domovine in si s tem zagotovijo tudi priložnost za brezplačno objavo društvenih vesti in novic.

V blag spomin na naše umrle starše,

katerih se ob obletnicah smrti hvaležno in ljubeče spominjamo.

OB ŠESTI OBLETNICI SMRTI NAŠE
NEPOZABNE MAME, STARE
IN PRASTARE MAME

Frances Gerbec

roj. KOMIDAR,

ki je v Gospodu za vedno zaspala
20. decembra 1966.

V božjem vrtu sladko spava,
kjer nežne cvetke valove,
naša ljuba, zlata mama,
za trpljenje več ne ve.

Srčna ljubljena nam mama,
šla prežgodaj si od nas,
dobra, skrbna si nam bila,
kako brez Tebe dolg je čas!

Gospod, daj jima večni pokoj in večna luč naj jima sveti!

Zalujoči ostali:

sinova JACK in FRANK

hčerki FRANCES in ANN

vnuki, vnukinje, pravnuki in pravnukinje

ter ostalo sorodstvo.

Cleveland, Ohio 18. decembra 1972.

OB ENAJSTI OBLETNICI SMRTI NAŠE-
GA DOBREGA OČETA, STAREGA
IN PRASTAREGA OČETA

Jacoba Gerbec

ki je v Gospodu za vedno zaspal
17. decembra 1961.

Kako pozabit to gomilo,
kjer Tvoje blago spi srce,
ki nam je vsem res vdano bilo,
vse do zadnjega je dne?

Zvesto Te bomo vsi ljubili,
in Te nikoli pozabili,
pri Bogu zdaj se veselíš,
a v srcih naših še živiš!

MAY THE INFANT JESUS GRANT YOU ABUNDANT
BLESSINGS DURING THE CHRISTMAS SEASON,
AND ALL THROUGH THE NEW YEAR 1973

From the FAMILY

BIRSA

SILVAN, JOANN, MARGIE and LEONA
6305 W. 5th Place
Lakewood, Colorado 80226 — U.S.A.

Vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in vsem
Slovincem, kjerkoli jih doseže Ameriška Domovina,
želiva zadovoljstva, sreče in veselja za božične praznike
in božjega blagoslova v vsem Novem Letu.

FRANC in ANGELA SLEMC

1001 E. 72 Place
Cleveland, Ohio 44103

MILOSTI POLNE BOŽIČNE PRAZNIKE IN VSO
SREČO V NOVEM LETU ŽELI VSEM SVOJIM
SORODNIKOM, PRIJATELJEM IN ZNANCIEM

FRANC KAMIN,

1125 East 72 Street, Cleveland, Ohio

VSEM SORODNIKOM, PRIJATELJEM IN ZNANCIEM
ŽELIVA PRAV VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO 1973.

JOŽE in MARIJA ANŽIČ

5818 Prosser Ave.

Blagoslovljene božične in novoletne praznike želi vsem
sorodnikom, prijateljem in znancem, da bi jih v ljubezni
obhajali in v miru živeli v letu 1973.

Družina JOŽE in MARIJA KOKAL

15223 Saranac Rd. — Cleveland, Ohio

Ker letos ne bomo pošiljali sezonskih kartic, tem
potom voščimo vesel božič in srečno novo leto
vsem našim sorodnikom, prijateljem in
znancem.

Anton in Anna Zellnick

1058 E. 72 St. Cleveland, O.

Ker letos ne bova pošiljala božičnih častitk,
iskreno želiva vsem prijateljem, znancem
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN ZDRAVO, ZADOVOLJNO NOVO LETO!

RUDOLPH & LOUISE KOZAN

434 E. 222 St. — Euclid, Ohio 44123

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO
ŽELIVA VSEM PRIJATELJEM IN ZNANCIEM
MR. in MRS. ANTON MEKLAN
566 Lloyd Rd — Euclid, Ohio 44132

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
ZDRAVO IN BLAGOSLOVLJENO NOVO LETO
ŽELITA VSEM

FRANK IN ROSE ČESNIK

5709 Prosser Avenue

Zaradi nedavne smrti mojega soproga JOHN
letos ne bom pošiljala
osebnih božičnih voščil,
ampak tem potom voščim
BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE
ZDRAVO NOVO LETO
vsem svojim sorodnikom, prijateljem in znancem

ANNA JALOVEC

704 E. 162 St.
Cleveland, Ohio 44110

1-9166

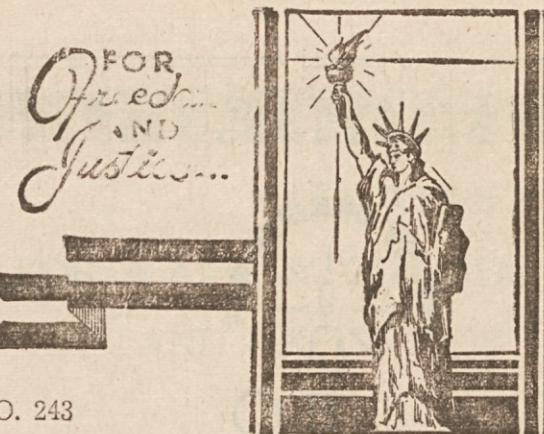
OBILO BLAGOSLOVA ZA BOŽIČ TER PRAVJA
IN SREČNE V NOVEM LETU
IZ SRCA ŽELIMO VSEM SORODNIKOM,
PRIJATELJEM IN ZNAMCI!

VIKTOR in TONČKA LAMOVEC DRUŽINO

15617 Holmes Avenue

Slovenija je bogata na lepotah v vseh letnih časih.

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, MONDAY MORNING, DECEMBER 18, 1972

STEV. LXXIV — VOL. LXXIV

DRUGI DEL — SECTION II

M. Škerbec:

Luč sveta

Na rojstni dan našega Gospoda Jezusa Kristusa je v betlehenskem hlevcu vsemu svetu zasijala Luč, ki jo je napovedal stoletja naprej veliki prerok Izaija z besedami: "Ljudstvo, ki je sedelo v temi, je zagledalo veliko luč; prebivalcem, ki so sedeli v kraju smrtne sence, je zasijala luč. Dete nam je rojeno, sin nam je dan, na njegovih ramah je vladarstvo; imenoval se bo: Čudoviti, Svetovalec, Bog, Oče prihodnjega veka, Knez miru!"

Pred prihodom Odrašenika je človeštvo živelo v smrtni senci zmot in zablod. Največji svetovni filozofi so iskali resnico, a so tavalili v duševni temi in niso mogli najti jasnega odgovora na največja življenjska vprašanja: kaj je resnica, od kod človek, čemu je na zemlji, kako naj živi, da doseže blaženost, kaj bo po njegovi smrti?

Pred izobraženim Rimljanom Poncijem Pilatom je stal Jezus Nazareški, ki je odgovarjal na njegovo vprašanje: "Tako je, kraj sem. Jaz sem za to rojen in sem prišel za to na svet, da spričam resnico. Vsak, kdor je iz resnice, posluša moj glas." Toda v vsej filozofiji poganstva izobraženi Rimljan ga ni razumel, ker je obupal nad resnico, nad spoznanjem resnice sploh, pa mu je z neko grenkobo in obupom odgovoril: "Kaj je resnica! Saj resnice sploh ni!"

Velik grški filozof Sokrat se je po dolgem premišljevanju nekako dokopal do spoznanja, da mora bivati le en Bog, duhovno in osebno bitje, neskončno popolno. A kljub temu ni bil povsem na jasnem in gotov, če je njegovo spoznanje resnično. Zaradi svojega nauka o enem Bogu je bil od državnega sodišča obsojen na smrt. Ko je zastrupljen umiral, se je tik pred svojo smrtjo še enkrat obrnil do svojih žalostnih učencev in jih prosil, naj darujejo v žrtev petelina poganškemu bogu, katerega obstoj je prej sam tajil.

V tisočletjih in tisočletjih je človeštvo, zastrupljeno z gnuhom prvega človeka, izgubilo luč prvotnega razodetja in je taval v smrtni senci nevede in nevere. Molili so kamenite in lesene bogove, sonce in luno, da celo živali, katerim so v svojem duševnem mraku žrivovali celo svoje lastne otroke. Zgodovinarji nam pripovedujejo, da so Indijanci v Mehiki pred prihodom Špancev vsako leto žrtvovali dvajset tisoč mladih ljudi, mladeničev in deklet, katerih truplinje so nato koplili v velike in strašne piramide.

V tej smrtni senci je človek pogosto pozabil celo na svoje lastno človeško dostojanstvo, žena pri mnogih narodih ni veljala kot pravi človek, suženjstvo je cvetelo med vsami narodi, z njimi so ravnali gospodarji kot z živino, ki so jo poljubno prodajali ali celo ubijali.

Tedaj je v tem mraku zasijala velika Luč, Sin božji, Luč od Luči, rojen iz Boga Očeta, kakor se rodi luč iz ognja, se je učlovečil in je bil rojen kot revno človeško dete v betlehenskem hlevcu. Rodil se je, da svetu prinese luč resnice.

Zvezda, ki je zasijala Modrim na Jutrovem in jih vodila k jaslcam, je simbol te Luči, ki je zasijala na nebu vsemu človeštvu.

Sveti Janez je zapisal: "Prava luč je bila ta, ki prihajajoč na svet razsvetljuje vsakega človeka. Na svetu je bila in svet je po njej nastal — in svet je ni spoznal." Oni svet, ki je iskal v materiji in uživanju resnice, je ni sprejel. "Vsem pa, kateri so jo sprejeli, je dala pravico, da postanejo otroci božji; njim, ki vanj verujejo, ki se niso rodili iz krvi, ne iz poželenja mesa, ne iz volje moža, ampak iz Boga." Vsi, ki so se duhovno prerodili v milosti božji, so postali otroci božji, posestniki resnice. Prejeli so jasen odgovor na vsa svetovna vprašanja.

To je pa veliko svetovno vprašanje, življenjska skrivnost človeške zgodovine: Od kod to, da človeštvo hrepeni po resnici že po svoji naravi, a je ne sprejmejo vsi!? Kljub temu, da od Kristusovega rojstva dalje sveti na nebu človeštva sonce svetlobe in resnice, je mnogi ne vidijo. Nekateri sploh nikdar niso imeli sreče, da bi jo spoznali, drugim pa je morda v mladosti svetlo svetila ta luč, a so jo v življenju izgubili, postali so duševni slepci, ki ne vidijo več Sonca Resnice. Sveto pismo pravi, da se ti imenujejo morda, pa so postali neumni.

Veliki mislec sv. Avguštin sam nam daje odgovor na to veliko vprašanje. Bil je krščanski vzgojen od dobre in verne matere, a je zašel med "svet", med Bogu odtujeni svet, med krivoverce v grešno mesno uživanje. Bil je Manihejec, ali danes bi rekli komunist. Njegova dobra mati je dolga leta zanj molila, da bi mu zopet v dušo zasijala luč resnice. V Milanu je poslušal velikega cerkvenega učenika sv. Ambroža, razum mu je govoril, da je v krščanstvu resnica, a greh in strast sta mu zatemenjevala duha, da še ni mogel gledati v sonce resnice, kakor na obeh bolni človek ne more gledati svetlobe. V duši sv. Avguština sta se tedaj borila za zmago luč in tema, srce pa je bilo prazno, polno dvomov in bridkosti, da je kasneje zapisal: "Nemirno je človeško srce, dokler ne počiva v Bogu."

Tedaj je prišel v Milan k njemu na obisk prijatelj Simplicianus iz Rima in mu je pripovedoval, da se je v Rimu spreobrnil h krščanstvu znan velik filozof in učenjak Victorinus. To je Avguštin zelo ganilo, v duši se mu je vžgal plamenček želje, da bi posnemal tega učenjaka, a greh in strast sta mu še vedno branila, da bi dvignil svoj pogled kvišku k Soncu resnice. Prišel pa je na obisk iz Rima še drug prijatelj Pontitianus, ki mu je pravil, da sta dva njegovih nevernih prijateljev obiskala neki samostan menihov, puščavnikov, da sta tam dobila v roke knjigo sv. An-

(Dolge na 2. strani)

Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji...

Tisti čas je izšlo povelje od cesarja Avgusta, naj se popiše ves svet. To prvo popisovanje se je vršilo, ko je bil Kvirinij cesarski namestnik v Siriji. In hodili so se vsi popisovat, vsak v svoje mesto. Šel je torej tudi Jožef iz Galileje, iz mesta Nazareta, v Judejo, v Davidovo mesto, ki se imenuje Betlehem — bil je namreč iz hiše in rodovine Davidove — da bi se popisal z Marijo, svojo zaročeno ženo, ki je bila noseča.

Ko sta bila tam, se je dopolnil čas poroda. In porodila je sina prvorojenca, ga povila v plenice in položila v jasli, ker zanju ni bilo prostora v prenočišču.

V prav tistem kraju pa so pastirji prenočevali pod milim nebom in bili na ponočnih stražah pri svoji čredi. In glej, angel Gospodov je pristopil k njim in božja svetloba jih je obsvetila in silno so se prestrašili. Angel jim je rekel: Ne bojte se; zakaj, glejte, oznanjam vam veliko veselje, ki bo za vse ljudstvo: Rodil se

vam je danes v mestu Davidovem Zveličar, ki je Kristus Gospod. In to vam bo znamenje: Našli boste dete, v plenice povito in v jasli položeno.

In v hipu je bila pri angelu množica nebeške vojske, ki so Boga hvalili in govorili: Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem, ki so blage volje.

Tisti čas so rekli pastirji drug drugemu: Pojdimo v Betlehem in pogledjmo to, kar se je zgodilo in nam je oznanil Gospod.

In pohiteli so, prišli tja in našli Marijo, Jožefa in dete, v jasli položeno. Ko so to videli, so umeli besedo, ki jim je bila povedana o tem detetu. In vsi, ki so slišali, so se čudili tudi temu, kar so jim povedali pastirji. Marija pa je vse te besede hranila in jih premišljevala v svojem srcu. In pastirji so se vrnili in Boga slavili in hvalili za vse to, kar so slišali in videli, prav kakor jim je bilo povedano.

(Evangelij po Luku 2, 1-20)

SVETA NOČ, BLAŽENA NOČ

Franc S. Flinžgar

SKOKRAJ DVA TISOČ let stara in vendar vedno mlada. Vele mesta so se sesula v prah, a ti, noč, žariš. Krajstva so padla, ti vstajaš vsak božič pred nami živa in blagoslovljena. Človeštvo rije in se vije v bojih in bolečinah, ti ljubo prepevaš: Mir ljudem na zemlji, ki so blage volje! Zares, mir v svetu bo ljudem le, če je v njih volja do

Sveta noč, blažena noč

Pred seboj imam pismo slovenskega dekleta. Pisala mi je nekoč iz Južne Amerike, tamkaj, izpod ekvatorja, kjer je o božiču največja vročina. Popisuje svojo sveto noč v tujini.

Dva delavca in ona se dogovorijo, da zbeže iz vele mesta na sveti večer v pragozd. Pod stoletnim drevesom se utaborijo. Na deblo priprajo jaslce, revne jaslce, skromne, majčkene, podobico. Pod drevesom zakurijo ogenj k jaslcam prižgo dve rdeči svečki. Nato stopijo vsi pod drevo, odkrijejo se in zapojejo: Sveta noč, blažena noč...

Samo prvo kitico, dalje ne morejo. Vsem teko solze po licih, vsi so v duhu doma, na slovenski zemlji, v rodni hiši. Delo, trud in hrup vele mesta jih ommamja, da ne utegnejo misliti na dom. Ta noč, ta samota, daleč od milijonskega mesta, jih pokliče v domovino.

Kaj vse bujno cvetije in zelenje pragozda! Kaj vsa opojna toplota — vse nič, vse sama bolečina. Kje je naša polnočnica, kje naš sneg, naše zvezde, naše planine, naše snežene gazi in plamenice, gredoč s hribov proti cerkvi...

Razjokajo se, solze si otarejo — in spet pojo, pojo, dokler svečke ne dogorijo. Nato posedejo. Skatla konzerve jim je čaša za vodo, ki si jo zajamejo iz studenca, kos kruha in slanina božični obed. Poskušajo se šaliti. Ne gre.

"Oj, naše jaslce!" zavzdihne prvo dekle.

"Oj, naša polnočnica!" doda drugi.

"Oj, naše kolone!" toži tretji.

Tako pripoveduje pismo slovenskega dekleta. Sveta noč, blažena noč, v zibki si nam bila dodeljena, z nami hodiš, duši te naše trdo življenje, a spet in spet zagoriš v duši kot večna skrivnost, kot goreča ljubezen iz onstranstva — za vse, za vse brez izjeme: za verne in malo-verne, za trudne in obupane, za otroke in starčka, za mater in za očeta, za domače in izgnance, ki so se raztepli po svetu v boju za vsakdanji kruh.

Sveta noč, blažena noč!

Ko obiskuje dom srce

Kako narahlo pada sneg
Snežinke bele se love,
kot čiste dušice drhte —
nad cesto, v drevju, po bregih.

Pobejlene so vse steze,
ki peljejo v domačo vas,
zdaj spet prišel je sreče čas,
ko obiskuje dom srce...

Kako potihlo pada sneg,
kot angelci bi na zemljo
prišli, da razsvetle stezo,
pot k jaslcam, k pastirjem
v breg...

M. JAKOPIČ

JOHN CECH'S SAUSAGES

SLOVENSKE KLOBASE, ZELODCI IN NASI
DOMACI MESNI IZDELKI

478 East 152 Street (at N. Marginal Dr.)

Tel. 486-1944

Želimo prijateljem in odjemalcem vesele božične
praznike in vso srečo v novem letu.

A Merry Christmas and a Happy New Year to our
dear customers and friends.

Best wishes for

a Merry Christmas

and a Happy New Year

Min's Beauty Salon

6430 St. Clair Ave. 361-7157

Lastnica **MINNIE KADER** želi vsem gospem in gos-
podičnam, ki obiskujejo naš salon, vesele božične
praznike in srečno novo leto.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO

vsem odjemalcem in prijateljem žele in se obenem
zahvaljujejo za naklonjenost v preteklosti in se
tudi priporočajo za bodočnost

BRODNICK BROS.
APPLIANCE & FURNITURE

16013 Waterloo Rd.

IV 1-6072

FRANK JOS. BRODNICK in JOHN J. BRODNICK, JR.,
lastnika

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN SREČNO NOVO LETO ŽELI ZDRAVNIK

VLADIMIR COP, M.D.

Ordinira vsak delavnik od
od 6 do 9 ure zvečer na

6802 St. Clair Avenue

Tel. 881-9677

Tel. doma: 371-5151

Vesele božične praznike in srečno novo leto vam želi

PRIJATEL'S PHARMACY

SLOVENSKA LEKARNA

Prescriptions - Vitamins - First-Aid Supplies

vogal St. Clair Ave. in 68th St.

SMREKAR HARDWARE

6112-14 St. Clair Ave.

431-5479

Vsem odjemalcem in prijateljem voščimo

vesele božične praznike in srečno novo leto.

BELOKRANJSKI KLUB, CLEVELAND, OHIO

ZELI VSEM ČLANOM, PRIJATELJEM IN VSEM

SLOVENSKIM ROJAKOM VESELE

BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO
ZELIM VSEM SVOJIM PRIJATELJEM
IN ZNANCEM!

FRANK VIRANT (Marinar)
(RIBENCAN)

2194 Glenridge Road

Cleveland, Ohio 44117

KE 1-6250

LUČ SVETA

(Nadaljevanje z 1. strani)

tona Puščavnika, ki ju je tako pretresla, da sta takoj skle-
nila, da se preobrneta in postaneta sama puščavnika. Ta
novica je Avguščina presunila v dno duše, da je na glas za-
vpil: "Kaj nas boli...?" V kipenju duše je odhitel na vrt,
se vrgel na tla pod figovo drevo in pričel moliti, kakor ni-
kdar poprej. Tedaj pa je zaslišal glas otroka, ki je pel pri
igri: "Tolle, lege, tolle, lege..." "Vzemi, beri." "To je bož-
ji ali angelski glas!" je prišlo Avguščinu na misel. Vstal je,
skočil v svoje stanovanje in je tam slepo odprl Sv. pismo,
ravno ono mesto v pismu sv. Pavla Rimljanom, kjer je na-
pisano:

"Ura je že, da od spanja vstanemo! Noč se je pomak-
nila in dan se je približal. Odložimo torej dela teme in si
nadenimo orožje svetlobe. Kakor podnevi hodimo pošteno,
ne v požrešnosti in pijanosti, ne v nečistosti in nesramno-
sti, ne v prepiru in nevoščljivosti, ampak nadenite si Go-
spoda Jezusa Kristusa in mesu ne strežite za poželjivost."

Tedaj je v duši sv. Avguščina zmagala luč nad temo,
resnica nad zablodo. Spoznal je, da je njegovih dvomov in
krive vere vzrok le to, ker ni bil čistega srca, ker sta mu
strast in greh kakor gosta megla zakrivala duševno obzor-
je, da ni mogel prodreti v dušo žarek božje luči. Zdaj ni
več odlašal svoje spreobrnitve, postal je katoličan, duhov-
nik, škof, cerkveni učitelj in velik svetnik.

O božje Dete betlehemske! Naj luč Tvoje resnice za-
sije iz Tvojih jaslí, kakor je zvezda zasijala Modrim, naj
zasije vsem, ki tavajo v smrtni senci dvomov in nevere!

Dr. Joža Lovrenčič:

SVETI VEČER

Pred jaslíci gori lučka. Vsa-
ko toliko časa vzplapola in spet
pojame; kakor duh, ki bi rad v
višine, a omaga... Soba je še
polna svetločnega kadila, zu-
naj pojo zvonovi...

V polmraku, v svetlobi, ki jo
medlo širi lučka izpred jaslí
po sobi, sem se zamislil. Pozabil
sem na čas in razdaljo in sem
otrok in sem doma v tihi vasi
sredi goriških gora.

Sneži.

Zvonovi pojo izza avemarije,
kakor bi bili neznansko daleč.
Vse lepša kakor sicer je njihova
pesem, ko prihaja v noč in se
gubi nad vasjo in polji in gre-
še v samote in gore, da se do-
takne slehernega srca.

"Kaj se vam zdi, pastirci vi,
al' ste kaj slišali?"

se mi zdi, da sprašujejo zvonovi,
ki hodimo otroci z očetom
in materjo po vseh prostorih v
hiši in še okoli nje, da povsod
poškropimo in pokadimo in
priprosimo z molitvijo nebeske-
ga blagoslova v najsvetejši noči.

Vse je slovesno, vse je praz-
nično.

Tudi v kuhinji za ognjiščem.
Post je, velik post, ki ga držimo
po starem: nobene zabele, samo
krompir v oblicah s soljo...
Pa ga je mama skuhala le za
nas otroke, sama z očetom se
ga ne dotakneta — postiti se je
treba do popolnosti, kakor Bog
zaukaže... Tudi otroci se pre-
magamo: če bi tri radi, se za-
dovoljimo z dvema, če bi nam
teknili štirje, ostanemo pri
treh...

Večerja je opravljena, ognja
ni več treba. Mama zadela žer-
javico s pepelom, ga poravnava z
lopatico in napravi z njo na vr-
hu znamenje križa: "Bog in sve-
ti križ božji nas varuj in se
usmili vseh vernih duš, ki so se
ločile iz naše hiše in zlahte!"

In gremo v izbo, kjer gori že
ves večer luč.

Da ne bi zaspali, oče pripo-
veduje. Vse zgodbe so v zvezi
z božičem.

"Tam in tam" — oče je ime-
noval vas in hišo, ki smo jo po-
znali — "so šli vsi k polnočnici,
samo dekla je ostala doma. In
se je primerilo, da je šla k stu-
dencu po vodo, ki se ji je točila

prav takrat, ko je bilo v cerkvi
povzdigovanje. Ko je bil škaf
poln in si ga je hotela dvigniti
na glavo, ga ni mogla. Misli-
la je, da je prepoln, pa je odlila
nekaj vode. Se je bil pretežak.
Ujezila se je in izlila vso vodo
ter škaf znova postavila. Hitro
se je napolnil, in ko ga je za-
devala, ni bil več tako težak.
Ko je prišla studencu in odložila
škaf z glave, se je neznansko
začudila. Videla je, da je škaf
od znotraj ves pozlačen. Spet
je tekla k studencu z drugim
škafom, a natočila je navadno
vodo... Na sveto noč med pol-
nočnico teče ob povzdigovanju
iz vseh studencev zlato, a natoči
ga le tisti, ki ne misli na to in
ga ne žene pohlep po boga-
stvu..."

Mama je postavila medtem na
belo pogrnjeno mizo potico in
okoli nje venec jabolk.

Ne za nas.

V sveti noči med polnočnico
obiščejo svojo rojstno hišo vse
verne duše, ki so se ločile iz
nje. Žalostne bi bile, ako ne bi
našle ničesar na mizi, za katero
so v življenju tolikokrat sedele
in v družini skupno zajemale iz
ene skleda. Vedele bi, da so na-
nje pozabili, ko se jih še v noči
Gospodovega rojstva ne spom-
nijo.

Zvonovi so se spet oglasili.
Veselo pojo, kakor bi se izpod
neba spuščali angeli, slaveč s
pesmijo Boga na višavah in že-
leč mir ljudem na zemlji. Mimo
naše hiše že hodijo ljudje v
cerkev. Tudi mi se odpravimo
in gremo.

Na belo pogrnjeno mizo čaka
poprtnjak z vencem jabolk ver-
nih duš ob prižgani luči...

Ta noč je sveta noč

Karel Širok

Ta noč je polna čuda,
ta noč je sveta noč,
hudoba izgubila
je danes svojo moč.

Na nebu nova zvezda,
poglejte, plameni,
prelepo dete v jaslíh
na slameci leži.

Zatone svetla zvezda,
še danes pojde v kraj,
a luč prižgana v hlevcu,
ostane vekomaj.

MERRY CHRISTMAS
AND A HAPPY NEW YEAR
FROM

DEMSHAR & SONS, INC.

22034 Lake Shore Blvd. Tel.: 731-4770

Bogata izbira slovenskih in
hrvaških gramofonskih plošč:

URE 9:30 to 8:30 dnevno razen nedelj ob božičnem čas

Izvrstna izbira polk na zvočnih trakovih (cassettes in
cartridge tapes).

Imamo največjo zalogo polka-gramofonskih
plošč v severno-vzhodnem Ohio.

T.V. APARATI MAGNAVOX IN STEREO
PHONOGRAPH — FOTOAPARATI,
PRIMOČKI IN MATERIJAL
ZA FOTOGRAFIRANJE

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO
ŽELIMO
VSEM NASIM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM

GOLUB FUNERAL HOME

4703 Superior Ave.

EXpress 1-0357

Peace on earth and good will toward men!

Merry Christmas! Happy New Year!

EMIL J. GOLUB

GEORGE KOENIG

A. GRDINA & SONS INC.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN VSO SREČO V
NOVEM LETU ŽELIMO PRIJATELJEM IN
ZNANCEM, POSEBNO TISTIM, KI NAM
POKLANJAJO SVOJE ZAUPANJE, SO
Z NAMI V POSLOVNIH ZVEZAH IN
SE POSLUŽUJEJO NASIH
PODJETIJ:

GRDINA LAKESHORE
FUNERAL HOME
17010 Lakeshore Blvd.
Telephone: 531-6300

GRDINA ST. CLAIR
FUNERAL HOME
1053 East 62nd Street
Telephone 431-2088

Lastnika

St. Clair Hardware

LADDIE PUJZDAR in JOE VERTOČNIK

želita odjemalcem in vsem prijateljem vesele božične
praznike in srečno novo leto. Zahvaljujeva se za do-
sedanje zaupanje in priporočava za bodoče.
Plumbing supplies — Tools — Hardware — Lock Keys
— Electrical Supplies — Paints.

7014 St. Clair Avenue

881-0926

MIRKO ANTLOGA

M. A. TRAVEL SERVICE

6516 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103 • HE 1-3500

VOŠČI VSEM KLIJENTOM, PRIJATELJEM IN
ROJAKOM VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO

Sneg je pokril za Božič slovenski gorski svet

BEST WISHES
FOR A MERRY CHRISTMAS SEASON
AND HAPPY NEW YEAR!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO VAM ŽELI

ZELE FUNERAL HOMES, INC.

Dva razširjena in prenovljena pogrebna zavoda:

Office: 4522 E. 152nd Street – 481-3118

6502 St. Clair Avenue – 361-0583

*

DOSTI PROSTORA ZA PARKANJE

*

VZORNA IN PRVOVRSTNA POSTREŽBA!

Vesele božične praznike
in srečno novo leto vam
želijo

Best wishes for a Merry
Christmas and a most
happy New Year

CARL G. OPASKAR, M.D.
ZDRAVNIK

DR. VINCENT OPASKAR
ZOBOZDRAVNIK

6402 St. Clair Avenue

431-4114

FRANK V. OPASKAR
ODVETNIK

Hippodrome Bldg.
Office: 771-4304

Res.: 932-9803

FRANK STERLE
SLOVENIAN
COUNTRY HOUSE

1401 East 55th St.

Tel.: 361-8974

Vošči vsem gostom, prijateljem in znancem
vesele božične praznike in vso srečo v novem letu.
Zahvaljuje se vsem za dosedanjo naklonjenost
in se priporoča za bodoče.

Ob sobotah in nedeljah igra izvrstna godba
poskočne polke in živahno mehke valčke.

Vesele božične praznike in srečno novo leto
želim vsem prijateljem in znancem!

MRS. NEŽA DEBELAK

893 E. 75 St.
Cleveland, Ohio 44103

ZGODOVINSKI PABERKI

iz ameriškega slovenskega življenja

Ko sem letošnjo jesen brskal po starem časopisu in tudi drugod za podatki o clevelandski slovenski župniji sv. Vida, sem naletel v bivšem čikaškem "Amerikanskem Slovincu," prvem slovenskem listu v Ameriki, tudi na vrsto drugih podatkov o našem ameriškem slovenskem življu. V številki 236 od 8. decembra 1932 sem se med drugim ustavil ob daljšem dopisu iz San Franciscu pod naslovom "75-letnica Slovenskega vzajemnega podpornega društva San Francisco." Pod dopisom je podpis "John G. Anzick." V njem sem dobil marsikaj, kar mi doslej ni bilo znano o odnosu ne v takšni meri.

**"SLOVANSKO VZAJEMNO
PODPORNO DRUŠTVO
SAN FRANCISCO"**
najstarejše Slovansko podporno
društvo v Ameriki

V dneh 17., 18. in 19. novembra 1932 je praznovalo Slovansko vzajemno podporno društvo v San Franciscu v Kaliforniji 75-letnico svoje ustanovitve. — V četrtek, 17. nov., je bil v St. Francis hotelu slavnostni banket, na katerega so bili povabljeni zastopniki vseh slovenskih organizacij v San Franciscu, kakor tudi iz drugih mest. Slavnost je trajala pozno v noč. Na njej so se vrstili govorniki, ki so govorili največ v hrvaškem jeziku, čeprav je bila večina izmed njih rojena že v Ameriki in jim je bila "lepa Dalmacija znana le iz pripovedke njih dragih mater." — Na banketu je pela tudi "naša koncertna pevka gđc. Anica Fabian."

V petek, 18. nov., je bila slovesna črna sv. maša za umrle člane Slovanskega vzajemnega podpornega društva (okrajšano S.M.B.S.), katero je opravil župnik Francis Turk. Ta "je imel (tudi) pridigo, v kateri je očrtal sv. evangelij sv. Pavla o ljubezni do bližnjega, katero to društvo vrši po milosti božji že toliko let."

V soboto, 19. nov., pa je bil v Trianon plesni dvorani "sijajen ples samo za povabljene goste. Obširna dvorana je bila polna, da se je vse kar trlo."

**"Slavonic Pioneers
of California"**

Na veselici v Trianon plesni dvorani, 19. nov., so začeli prodajati Spominsko knjigo, katero je izdalo Slovansko vzajemno podporno društvo pod naslovom "Slavonic Pioneers of California" za svojo 75-letnico. Dopisnik AS John G. Anzick poroča o njej naslednje: "Knjiga je v resnici krasno delo. Polovica je angleška, za kar so prispevali zelo odlični ameriški Jugoslovani. V isti je najti življenjepisne črtice odličnih jugoslovanskih učenjakov in umetnikov.

Poleg tega je tudi bogato okrašena s slikami starokrajskih mest in pokrajin: Bled, Ljubljansko gledališče, Zagreb, Belgrad in več jadranskih otokov."

**"Slovenian Pathfinders,
by Anna Fabian"**

V nadaljnjem delu poročila pove John Anzick v zvezi s Spominsko knjigo še naslednje: "Ko sem prebiral to knjigo, nankrat ostrmim, ko sem videl v angleščini nad člankom "Slovenian Pathfinders, by Anna Fabian." Da zna naša Anica peti, je že obče znano; toda da zna tudi pero sukati ravno tako spretno kakor zna peti, to mi je pa bila novica. V svojem članku spodbuja jugoslovansko mladino v Ameriki k ljubezni do materinega jezika. V knjigi je tudi več slik mesta San Francisco. Zanimive so tudi slike velikih sadnih nasadov iz okolice Watsonville, Cal., kjer rastejo najzlahnejša jabolka. V tej dolini lastujejo največ zemlje Jugoslovani-Dalmatinci."

"Drugi del knjige je pisan v hrvaščini, kjer se vrste zanimive pripovedke iz življenja in o prihodu v to deželo tu živečih Jugoslovancev."

"Zgodovina Slovencev v Kaliforniji, spisala Anna Fabian"

Sedaj pa sledi za naš Slovence najzanimivejši del Anzickovega poročila o Spominski knjigi, izdani za 75-letnico obstoja Slovanskega vzajemnega podpornega društva. "Ko tako obracam list za listom," poroča J. Anzick, "sem moral zopet očaran obstati. V knjigi zapazim "Zgodovina Slovencev v Kaliforniji, spisala Anna Fabian." Tukaj opisuje priseljevanje Slovencev v to sončno deželo in razvoj naših (kalifornijskih) slovenskih naselbin. Njena zgodovina sega nazaj do leta 1858. Živo je opisala tudi Rajsko dolino v Eden Valley, Cal., in njen polom. Kje je Ančka zbrala toliko gradiva, je res nekaj izrednega. Opisala je tudi vsa naša slovenska podporna društva te države. Takoj za to zgodovino je slika naše domače slovenske cerkve (v San Franciscu), katere zgodovino opisuje v hrvaščini gospod župnik Rev. Francis Turk. Res, kakor je ta knjiga 100-procentna, tako je bila tudi jubilejna proslava trajajoča tri dni."

**Slovenska naselbina
v San Franciscu, Cal.**

K podanim izčrpkom iz Anzickovega dopisa v Amerikanskem Slovincu od 8. dec. 1932 o proslavi diamantnega jubileja Slovanskega vzajemnega podpornega društva v San Franciscu, dodajam še nekaj drugega zgodovinskega gradiva. Rev. Ju-

rij M. Trunk, danes najstarejši slovenski duhovnik v Ameriki in na svetu sploh, je podal v svojem glavnem življenjskem delu "Amerika in Amerikanci," katero je izdala l. 1912 Družba sv. Mohorja v Celovcu, v zadnjem (osmem) poglavju "Zgodovina slovenskih naselbin v Zedinjenih državah" (str. 464-542) na strani 466 tudi zgodovino takratnih slovenskih naselbin v Kaliforniji. Navaja jih in kratko opiše šest, in sicer: Crockett, Fresno, Oat Hill, Portersville, San Francisco in Sulphur Bank. — Po njegovem poročilu so bili posamezni Slovenci v onem času še v teh-le kalifornijskih krajih: Oakland, Alameda, Richmond, San Jose in Angelos Camp; v zadnjem kraju delajo v zlatih rudnikih.

V celoti navajamo tu Trunkovo poročilo o naselbinah v San Franciscu, ki je takole: "Prvi Slovenci od Metlike in Dragatua so prišli sem (v San Franciscu) okrog l. 1888. Leta 1903 je bilo tu 20 družin in nad 100 duš; koliko jih je zdaj, ne vem, ker ni bilo mogoče dobiti katerega poročila. Zaposleni so v raznih tovarnah. Začetkoma so zahajali v cerkev, kjer je bil nameščen hrvaški duhovnik. Leta 1903 je prišel sem Rev. F. Turk. Mladina zahaja v državne šole... Društvo sv. Jožefa št. 23 J.S.K.J. ima 105 članov; poleg tega sta še dve drugi društvi."

Rev. Francis Turk

Konec Trunkove knjige "Amerika in Amerikanci" je "Dodatek ZNAMENITEJŠI SLOVENC" (v Ameriki), urejen po abecednem redu, str. 543-606, za katerega je zbral gradivo današnji monsignor Rt. Rev. John L. Zaplotnik, ki uživa pokoj kot hišni duhovnik v St. Catherine's Hospital, 9th & Forest Ave., Omaha, Nebr. O Rev. Francis Turku beremo na str. 601 tole: "TURK Francis, Rev., se je rodil nekje pri Novem mestu, kjer je nekaj let zahajal v gimnazijo. Prišel je v Ameriko je dovršil študije v St. Paul Seminary, St. Paul, Minn., kjer je bil dne 12. junija 1903 posvečen v mašnika. Nato je odšel v Kalifornijo, kjer je v mestu San Francisco ustanovil hrvaško-slovensko župnijo in postavil potrebna poslopja, ki jih je dne 20. aprila 1906 razdejal strašni potres in ogenj. Sam se je komaj rešil. Pozneje je cerkvena poslopja zopet zgradil; tu deluje še zdaj" (1912).

J. S.

SOŽITJE

Hlevček bil Ti je
rojstni dom,
jaslice zibelka mala,
v slami rahlo postlani
si sladko ležal.

Z jasnih višav
so Ti angelci
uspavanko peli:
"Jezušček! spavaj,
mirno spavaj nocoj,
vsi v svetu so si bratje
v miru, v ljubezni
naj živijo s Teboj!"

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO!

JULIA MAROLT

SLOVENSKA
GOSTILNA

1128 E. 71st St.

in

1129 E. 68th St.

Telefon: 361-7500

Pristni legalni likerji,
dobra vina, pivo in
prigrizek

Se toplo priporočamo

NAMESTO OSEBNIH PISMENIH VOŠČIL

ZELIM VSEM MOJIM PACIENTOM

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

DR. SONJA TOPLAK

ZOBNA ORDINACIJA

v hiši Central National Bank, 6420 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio Telephone: 361-1970

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETO VAM ŽELI

MANDEL'S SHOE STORE

OBUVALO ZA VSO DRUŽINO

6125 St. Clair Ave.

v Lauschetovem poslopju

391-3850

SEASONS GREETINGS

HOFBRAU HAUS

1400 East 55th Street

Telephone: 881-7773

Family style Sunday dinners from 1:30 p.m. to 8:30 p.m.
Buffet luncheons Monday through Friday
from 11:30 to 2:30 p.m.

You are cordially invited to dine, drink, dance
and relax at Hofbrau Haus

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO ŽELI

MRS. ROZI JAKLIČ, lastnica

TRIANGLE DRY CLEANING

1136 East 71st St.

432-1350

ČISTIMO - LIKAMO - POPRAVLJAMO

tako da je Vaša obleka kakor nova — Se priporočamo

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO
želimo vsem prijateljem in znancem!

ANDREJ KOZJEK DRUŽINA
S SLOVENSKE PRISTAVE

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO
VOŠČIJO VSEM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM
LASTNIKI IN USLUŽBENCI

RUDY'S QUALITY MEATS

DVE MESNICI

6706 St. Clair Avenue

881-0871

31728 Vine Street, Willowick

943-5490

OPERATED AND MANAGED BY THE SONS OF RUDOLPH AND AGNES BUKOVEC

BEST WISHES FOR THE HOLIDAY SEASON FROM THE MANAGEMENT & EMPLOYEES

SEASONS GREETINGS

TONY'S POLKA VILLAGE

TONY PETKOVSEK'S WXEN STUDIO-OFFICE

located in his

Specialty and Gift Shoppe

at

591 EAST 185th ST. — CLEVELAND, OHIO 44119

Daily broadcasts on WXEN direct from the Polka Village, Monday thru Friday, 11 a.m. - 12 noon and 1:00 till 2:00 p.m., Saturdays at 12 Noon till 1:30 p.m. and 7:00 till 8:00 p.m.

The Community Box Office which broadcasts all activities also has tickets for the various functions. Greatest selection of Polka and Ethnic Recordings, Tapes, Cassettes and Panasonic and G.E. Tape Players.

Unusual imported items from Yugoslavia, Italy, Austria, Germany and Hawaii — acquired during Tony's travels. A varied selection of books and maps from Yugoslavia.

All-occasion Greeting Cards, including the Nationality Line, Travel Accessories, Art Work of a dozen artists, and many other Gift Notions.

MAIL ORDERS ACCEPTED!

Exclusive Button Box Headquarters headed by Frank Novak, demonstrating and selling SLAK Accordions and offering instructions on Thursdays, Fridays and Saturdays

TELEPHONE (216) 481-7512-13

ROSEMARY TOTH — JOHN PESTOTNIK, Assistants

881-5158

Res: 391-9473

Vesele božične praznike

in

srečno Novo leto

želi

ANTHONY F. NOVAK,

State Senator

CLEVELAND ACCOUNTING SERVICE

TAXES - ACCOUNTING - AUDITS
ACCOUNT ANALYSES

"Specialized Service to Small Business"

6218 St. Clair Avenue Cleveland, O. 44103

VSEM DRAGIM ROJAKOM, POSEBNO NASIM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM ŽELIMO KAR NAJBOLJ VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN VSO SREČNO V NOVO LETU!

STARC FLORAL, INC.

6131 St. Clair Ave.

Cleveland, O. 44103; Tel.: podnevi 431-6474, ponoči EX 1-5078 (prejšnji prostori North American Bank)

- Vaše cvetlice dostavimo takoj po vsem področju mesta Cleveland.
- Kot član svetovne organizacije floristov dostavimo cvetje po Vašem naročilu telefonično ali telegrafično po vseh mestih Združenih Ameriških Držav in vsem ostalem svetu.
- Bogata izbira rož v lončkih.
- Vsakovrstno narezano cvetje po želji.
- Krasni, mali šopki, da si okrasite obleko za praznike.

Pozor! Sladko darilo je FLORA MIR. Pozor!

DRUŠTVO SLOVENSkih PROTIKOMUNISTIČNIH BORCEV CLEVELAND, OHIO

želi članom, sobojevnikom, vsem rojakom in njihovim družinam božičnega miru in blagoslova ter vso srečo v novem letu!

BOŽIČNO DARILO

Črtica. — Ing. Ivan Žigon

Nad Addis Abebo je vstajal dan. Čeprav je bil Andrej dokaj pozen, si je vzel toliko časa, da je opazoval žarko afriško sonce, ki se je veličastno dvigalo nad negibne krošnje evkaliptusov. Res, kaj takega doma ni videti. Ko je sobica zadišala po kavi, si je zavezal kravato, se obul in še enkrat ozrl okoli sebe. O, presneta reč! Še posteljico mora poravnati! Včeraj bi jo bil pustil, kakršna je, danes je pa ne more. Žena pride.

Marička! Kar ni mu šlo v glavo, da je zares napočil dan, ko se mu bo po dolgih mesecih pridružila. In prav na Božič! Komaj sta se poročila, že jo je moral zapustiti. Rodila je punčko, on je pa med tem odkrival nov svet, lovil krokodile v Nilu in ribe v Rdečem morju. Te pesmi je konec. Otrok je tu! Nehote je vzdihnil.

Zato pa bo danes prvič videl hčerko. Kako dolg je že trimesečni dojenček? Da ni morda kupil prekratke posteljice? Izbral je najboljšo, čeprav takrat ni čutil posebnega navdušenja nad rožnato podelano stvarco, ki mu je meni nič tebi nič prekrižala načrte. Z roko je potegnil po blazini in beli mreži. To gnezdenje je predstavljalo najlepši kos pohištva. Vse ostalo je bilo celo za mladega zdravnika resnično skromno. V kotu dve postelji, ob steni knjižna polica, omara, ob njej božično drevesce z jasicami.

Pa saj ni zato prišel v Afriko, da bi tičal v kletki. Videti je hotel svet, študirati tropsko medicino in prihraniti si nekaj dolarjev. Kdo ve, morda bo smel nekoč odpreti lastno prakso. Zakoni se menjavajo kot aprilске vreme.

Tak! Upajmo, da bo Marička zadovoljna. Poravnal je še večjice teedovega božičnega drevesca in zapustil garsonjero.

Pri kapucinih se je cerkev svetila v belini etiopskih noš. Evropejec je bilo videti malo; kdor je hodil v cerkev, je šel k enajsti maši. "Zanimivo," je pomislil Andrej. "Kot včasih v Ljubljani. K prvim mašam so hodile služkinje, kuharice in tiste mame, ki jih niso premogle. Vidi se, da smo belci v Afriki še vedno izvoljeno ljudstvo."

Ni se mogel zbrati. Misli so mu uhajale pod nebo, kjer je nekje med Hartumom in Addis

som plavalo letalo in nosilo del njegovega življenja.

Končno ga je dočakal. Stiri-motornik etiopske linije je veličastno pristal. Pisana množica je vzvalovila in zabrnele so kamere. Ujele so izstopajoče potnike, srebrno letalo, pa tudi gručo poplesavajočih Galla, ki so se pomikali po cesti proti Woliso in praznovali. V taktu so dvigali palice in boste noge so tleskale po vročem asfaltu.

"Oo,oa,a,yah,yah!"

Andrej jih ni videl. Strmel je samo v potnike. Da, zdaj prihaja ona! V rokah drži nekakšen velik zavoj. Ne, ni zavoj, podolgovata potovalna torba je. In v njej leži njegova hčerka.

Val topline ga je objel. O, da bi že skoraj prišli skozi to vražjo carino! No, končno! Objel je ženo, potem se je zazrl v mali čudež v košarici. Kako je lepa! Ročice drži nad glavo in spi. Ne ve, da je preletela Sredozemlje in pol Afrike. Rdeča usteca je obkrožal nasmešek.

Previdno ju je odpeljal domov. Previla sta plenice in dete položila v posteljico, veliko lepše od ubogih jasl, kamor je nekoč Marija položila Jezuščka. Potem so prišli vsi: mamita F'ao Gerazgeher, boy Mulugeta in drugi. Tudi stari čuvaj Ato Tashome s srebrno brado na rjavem obrazu je prišel obiskat malo "woizerit" — gospodično.

"Kot nekoč pastirji v Betlehemu," pomisli Andrej. "Tudi ti-le tu so napol iz rodu Judovega. Ubogi so in revni, a imajo dobro srce."

"Vidiš, deklica je kot Jezušček," se je obrnil k ženi. "Le da si ti samo Marička, ne pa Marija." In čez trenutek je dodal: "Pa tudi jaz, mislim, nisem sveti Jožef!"

Krenila ga je po licu in se smejala: "Uh, ti si še zmerom stari lumpež. Lekdaj se boš poboljšal!"

Praznovala sta, vesela in srečna, nenavadni Božič v tropih, ko ovenejo rumene rože Mascala, ko namesto snega rjava suha trava pokrije pobočja in so črne skale vroče od pripeke.

Ko je končno utrujena od dolgega pota zaspala, je Andrej stopil k oknu. Zagledal se je v toplo, vonjavo noč in v luči tega čudnega mesta, ki mu je dalo prostor pod soncem. S tem zaslužkom more prehraniti tudi večjo družino. Prevzel ga je občutek moči. Kot bi drevo nena-

doma poglano korenine vse globlje in na široko. Potovanje, lov, vse je postalo majhno in nepomembno. Ali ni nemir, ki žene toliko ljudi iz kraja v kraj, v pustolovščine in zabave, večkrat samo podzavestno izmikanje zakonu življenja, strah, da ne bi zmogli odpovedi, ki jo zahteva od njih? Ampak on bo zmogel. Čutil je, kako se kot školjka z živim biserom obdaja neukrotljivo, nemirno srce v trdo, neprobno lupino, ki bo prenesla vse udarce, namenjene nežni mladiki.

Zdaj ve, čemu dela. Pomagal bo deželi in ljudem, storil bo kar največ mogoče. Zdravniškega dela ne bo manjkalo. Bilharzija, lues, tuberkuloza, ameba! Ta otroček in jasno spoznanje poti ter naloge je njemu najlepše darilo. Nič več mu ni žal svobode. V nekaj urah se je vse spremenilo. En sam nasmehek te male stvarce ga je do dna osvojil. Za vedno!

Čisto tiho, da ne bi zbudila malega bitja, se je razlegala po sobi božična pesem. Hvaležno je pobožal ženo. Dete je mirno počivalo v beli posteljici. Prišlo je življenje.

Tam stoji pa hlevček

Tam stoji pa hlevček,
tam stoji pa hlevček,
lepi hlevček Betlehem.

Notri je Marija,
Detece povija,
sveto Dete Jezusa.

"Tam stoji ob strani
sveti Jožef stari,
lepo sivo glavo ima.

Z nogo pripogiblje,
Detece zaziblje,
sveto Dete Jezusa.

Tam hite pastirci,
tam hite pastirci,
v hlevček lepi, Betlehem.

Glejte, trije kralji
v zlati lepi halji
na kamelah jezdi.

Prineso darila:
sladkega kadila,
mire, čistega zlata.

ZENO A. ZAK

Ob zatonu leta se najtopleje zahvaljujemo za vso naklonjenost izkazano našemu podjetju

ŽELIMO SREČNE BOŽIČNE PRAZNIKE
TER ZDRAVO IN ZADOVOLJNO
NOVO LETO!

ZAK-POGREBNI ZAVOD - ZAKRAJSEK

NAJMODERNEJE UREJEN V VSEH PODROBNOSTIH

Postrežba z invalidnim vozom vedno na razpolago

ČETRTI ROD V POGREBNI SLUŽBI

6016 St. Clair Avenue

361-3113

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem gostom, kegljačem in kegljačkam, prijateljem in znancem želi

ANGELA POZELNIK

lastnica

WATERLOO RECREATION

BOWLING ALLEYS

15721 Waterloo Rd.

IVanhoe 1-9595

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO
ŽELI VSEM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM

JAY & VEE DELICATESSEN

Zahvaljujemo se vsem našim odjemalcem za njihovo dosedanje naklonjenost in upamo, da nam bodo isto ohranili tudi v bodoče!

JOHN in VERA MEGLEN, lastnika
vam sporočata, da boste vedno dobro posluženi!

16024 Grovewood Ave.

IV 1-3924

PRAV VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO
ŽELITA VSEM GOSTOM IN PRIJATELJEM

MARY HRIBAR in MARY SUSTARSIC, solastnici

HECKER TAVERN

1194 East 71 St.

Tel.: 361-9779

SUPERIOR BODY

6605 St. Clair Ave.

Telefon: 361-1633

Želimo vesele božične praznike in srečno novo leto vsem našim naročnikom in prijateljem.

V naši popravilnici avtomobilov boste dobili najboljše delo, najnižje cene in ljubezno postrežbo.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO ŽELI VSEM

ZLATE'S FOOD MARKET

Meso odlične kvalitete, grocerija vseh vrst,
zelenjava in mehke pijače

662 East 140th Street

MU 1-9160

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETO VSEM ODJEMALCEM, PRIJATELJEM
IN ZNANCem ŽELITA

EDWARD HOMOVEC in ALBERT KLINEK,
lastnika

RACE DAIRY STORE

17002 Grovewood Ave.

IVanhoe 1-9604

MERRY CHRISTMAS AND A HAPPY NEW YEAR!

EAST SIXTY-SIXTH ST. DAIRY

6210 White Avenue

431-2116

Vesele božične praznike in srečno novo leto!
Ze več kot 40 let oskrbujemo naše odjemalce. Priscrna hvala vam!
Over 40 years of service, thanks to our faithful customers!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO, ZDRAVO NOVO LETO
ŽELI

JOHN KNIFIC SR. REAL ESTATE

820 E. 185 St.

481-9980

ŠTAJERSKI KLUB, CLEVELAND, OHIO

ŽELI VSEM ČLANOM, PRIJATELJEM IN VSEM

SLOVENSkim ROJAKOM VESELE

BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO

NOVO LETO ŽELI VSEM

KNIFIC INSURANCE

820 E. 185 St.

Tel.: 481-7540

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN

SREČNO NOVO LETO

ŽELIMO VSEM!

TREBEC EXCAVATING, INC.

571 East 200th St.

481-1000

Euclid 19, Ohio

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO
VAM ŽELI**LOUIS CIMPERMAN**

GROCERIJA in MESNICA

1115 Norwood Rd.

ENDicott 1-0566

Ako hočete imeti okusne jestvine na mizi za praznike, se oglašite pri nas. Dobra postrežba in zmerne cene.

Se iskreno zahvalimo za naklonjenost v preteklosti in se priporočamo za bodoče!

EUROPA TRAVEL SERVICE

759 East 185 Street 486-3773 Cleveland 19, Ohio

VSEM NASIM KLIJENTOM IN PRIJATELJEM
ŽELIMO VESELE IN ZADOVOLJNE BOŽIČNE
PRAZNIKE TER VSO SREČO
V NOVEM LETU

Urejujemo potovanja v domovino in ostalo Evropo - Po vseh kontinentih in po Amerikah - Po zraku, po morjih in po suhem - Pošiljanje daril in urejevanje dokumentov - Potovanja svojcev iz domovine v Ameriko na obiske in za stalno naselitev - Postrežemo - govorimo in pišemo tudi v jeziku Vaše rojstne domovine - Pridemo tudi na dom.

JEROME A. BRENTAR, lastnik

EDMUND J. TURKPREDSEDNIK MESTNEGA SVETA —
23 WARD COUNCILMAN

6411 St. Clair Ave.

391-3333

VOŠČI VSEM PRIJATELJEM IN ZNANECM, POSEBNO VSEM MESCANOM V 23. VARDI, PRAV VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE TER VELIKO SREČE, ZADOVOLJNOSTI IN NOVIH USPEHOV V NOVEM LETU.

Vesele Božične praznike
in srečno Novo Leto!**JOE'S UNION 76 GAS STATION**

6002 St. Clair Avenue

Tel.: 361-9100

Jamčim prvovrstno mehanično delo in se priporočam vozačem avtomobilov, zlasti hrvatskim in slovenskim rojakom.

JOE PINJUH

SLOVENSKA PRISTAVA

želi

svojim članom, prijateljem, obiskovalcem in vsem slovenskim rojakom po Združenih državah, po Kanadi in drugod po svetu

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO!

Ivan Tavčar:

VEČER V KMEČKI HIŠI

Pred seboj sem imel zamazano pismo. Njegove velike črke so bile videti kakor po senožeti razmetan plot. Pisal mi je moje tete sin Boštjan Presečnik, ki je bil vsekdar ponosen na najino sorodstvo. Polomljene kavgke so mi pripovedovale, da je Boštjan slabe volje, ker se premalo brigam za svoj rod. "Več ko pet let te ni bilo pri nas. Svoji ljudje morajo s sabo držati. Tudi Barba že težko čaka." Barba, rojena Muhova iz Jarčjega sela, je bila Boštjanova žena.

Ker sem bil zaradi obilnega dela potreben oddiha, mi je prišlo vabilo kakor nalašč. Nič nisem pomišljal: napolnil sem si popotni kovček ter se za nekaj tednov umaknil iz mesta na kmete.

Kmet je kralj. Če ima dobro in čedno napravo, če ima primerno zemljo, da jemlje iz nje življenje in davek, če nima dolgogov, pač pa polne hleve, in če ima še kopico zdravih in pokornih otrok, je kmet kralj, neodvisen od vsega sveta.

Tak kralj in gospodar je bil Presečnikov Boštjan na Jelovem brdu. Njegov dom je stal prav pri koncu vasi. Bil je zidan in je imel tako imenovano gorenjo hišo, okrog le-te je teklen lesen hodnik. Okna so tičala v okviru zelenih kamnitih stebričev. Nad njimi je kraljeval sv. Florjan ter z golito branil požarom. Tik hleva na dvorišču je ležal velik kup gnoj, a v zlic temu sta se povsod kazala snaga in red. Na steni je viselo raznovrstno orodje, da je bilo takoj pri roki. Tnalo je bilo pometeno in glavna pot proti hiši celo s peskom posuta. Ob vhodu pri veži je tekla voda iz umetnega vodnjaka.

Pri tej hiši si se takoj čutil domačega, ker ni bilo v vsej naselbini ničesar, kar bi bilo ustvarjalo kaj nesoglasja. Vse se je strinjalo in ujemalo.

Bila je že noč, ko sem stopil v vežo. Dolga ta veža se je končevala v mogočno kuhinjo, visoko obokano. Kadar je bil obok poln mesa, ki se je ondi sušilo, je človeku posebno dobro del pogled na njegovo blagoslovljeno višino. Kuhinja in veža sta bili zaviti v saje, da je pri južnem vremenu od njih kapalo in se svetlo nabiralo na tlaku. V veži je bila tema, samo od ognjišča se je svetilo. Tam se je togotila ženska, da burkle niso popravljene, da loncev ni moči pristanjati in da so možki vsako leto bolj za nič.

Glas mi ni bil neznan in vedel sem tudi, komu velja ta jeza in srd. Bila je dekla Liza, a njena beseda je merila na hlapca Danijela, ki je služil z njo že dolgo vrsto let pri Boštjanu.

Vstopivši v hišo, sem opazil Boštjana za mizo. Kar čutil sem, kako se je v njem vse vnelo od veselja, ko ga je obiskal sorodnik. Vzlic temu pa niti izza mize ni vstal. In da bi si bila v roko segla, o tej gosposki šegi tista leta v Jelovem brdu še govorice ni bilo. S svetlim očesom me je pogledal in dejal:

"No!"

"Da ste le zdravi!" sem odgovoril.

Nato je Boštjan zaklical ženi, naj prinese štober in luč. Tedaj v našem podgorju še ni vladal smrdljivcev, pač pa je v leščerbah gorelo laneno olje. Leščerba

so stale na štabrih, majhnih lesenih stebričkih, od koder je izhajalo prejkone tudi ime. Mlajši zarod nima več pojma o tej nekdanji potrebi premični. Kultura je vzela štober!

Barba je nekaj odlašala. Ko je prinesla svečavo, sem opazil, da je morala že vedeti o mojem prihodu. V kratkem času si je preoblekla srajčnik — tudi to za naše ženstvo tako značilno oblačilo je zagazilo v pozabo, — ki se mu je videlo, da prihaja iz perila. Se nov predpasnik si je obema razžarilo lice. Prepričan sem bil, da sta se v resnici veselila. Pri tem pa se ni predla nikaka pretirana govorica, kaj naj se mi da jesti, kako naj se z menoj počenja in o drugih takih sitnostih. Umelo se je na obeh straneh, da bom živel, kakor živi človek, če pride med svoje.

Stemnilo se je. V hišo so začeli cepati posli in na mah je bila miza zasedena. Gospodinja je hitela po večerjo. Najprej je postavila pred nas veliko skledo krompirja, iz katerega se je močno kadilo. Mati Barba je natrosila za družino velik kup soli na mizo, za naju z gospodarjem pa manjšega. Sad zemlje smo jemali iz skled, ga solili in jedli. Ko sta bila v posodi zadnja dva kosa, ju je pograbil hlapec Danijel, rekoč: "Ostati ne sme nič!"

Nato je prišel na vrsto sok, v katerega je vrgla gospodinja veliko kepo rumenega masla. Vsak je dobil leseno žlico, skupno smo zajemali, pridno in z vnemo. Tu in tam je zavpila Liza nad Danijelom. "Ne lovi samo štrukljev!" Pa hlapec se ni dosti menil za karanje. Ko je bilo le še malo v skledi, jo je k sebi potegnil, režeč se: "Da ne bo mati mislila, da slabo kuha."

Pri večerji je držal prvo besedo stari Jakopin. Tisti dan je delal pri Presečnikovih. Je li imel ta starec kako krstno ali kako drugo ime, ne vem. Kar sem ga poznal, so ga klicali za Jakopina. Bil je Radeckega vojščak, ponosem na svoje trpljenje v vojski, ponosen tudi na svojo nemščino, kakor si jo je bil prilomil v vojaški službi. Ko se je postavil sok na mizo, je začel: "Kaj veste vi, ki niste na svetu nič izkusili in ki tudi nič ne veste!"

"Povej nam kaj," je prosila Liza, ki se očitno še ni bila sprijaznila z Danijelom.

"Veliko ti lahko povem," se je odrezal Jakopin. "Najlepše pa, kar je bilo, je bilo v Brešji. Tam so nas puntarji nekaj komandirali in grof Radeći — Jakopin maršalovega imena ni mogel drugače izgovoriti — je dejal: "Fantje, pojdimo iz mesta!" Tisti dan me je imel profos v rokah, ker sem bil izkazal svojem koprolu nekaj nepokorščine. Po ulicah smo se gnetli in ti vrage so streljali s strel in iz oken na nas. Da, tako je bilo."

"Pa ste vendar nazaj streljali?" se je vmešal Danijel.

"Molči, ki nič ne veš! Gori za dimnikom je tičal Lahonček in palil, da se je vse kadilo. Za božjo voljo sem prosil profosa, naj mi da puško v roke. Da mi

jo! Tresk! Še danes ga vidim, kako je omahnil. Lepo je bilo. In potlej smo šli v Mantovo."

"Kaj je Mantova?" je vprašala Liza.

Takrat se je Jakopin zrepencil kakor petelin na gnoju: "Mantova je mesto. Ajne greze festunk, ajne greze boser."

Ta "greze boser" se mi je tako zagrizel v uho, da nisem mogel zadržati smeha.

"Le smej se!" se je zatogotil Jakopin, "dobro je pa le, če človek nemško govori."

Ker je bilo mleko zajeto, je družina vstala in odšla. Tudi mene so kmalu spravili spat, in sicer v gorenjo hišo. Prižgali so lojeno svečo, da nam je svetila po temnih stopnicah. Vzeli smo tudi "hlapca" s seboj, da sem mogel ugasniti luč. V gorenji hiši je vse dišalo po žitu. Ondi so stale pregrade, ki niso bile pri Presečnikovih nikdar prazne. Soba je bila "malana." Na vsaki steni se je videla zlata monštranca z belo hostijo, a obdajalo jo je grozdje v isti velikosti, kakor so ga prinesli nekdanj iz dežele Kanaana. Tu je stala tudi postelja, široka, da bi se bila na njej brez težave urila cela stotinja. Sivo, rdeče in belo je bila prevlečena v umetnih štirikotih. Na srednji končnici, ravno nad zglavjem, pa je zrlo resno in skrbno veliko božje oko, da si utegnil brez strahu zaspati v njegovem mogočnem varstvu.

Legel sem na plevnico, ki je bila za moje kosti precej trda. S hlapcem pa sem strl luč, da je neprijetno zadisalo. Ali vendar, kako prijetno je bilo tu ležati! Ze ta zrak — spal sem pri odprtem oknu — mi je napolnil pljuča kakor voljno in rahlo laško olje. Zatisnil sem oči. Okrog mene so se zasukale zlate monštrance z belo hostijo in orjaški mi grozdi.

Božični večer na Tolminskem

Vse se pripravlja za ta veliki dan. Gospodinje poskrbe, da bo hiša v najlepšem redu, da bo za božične praznike še posebno toplo in prijetno pod domačo streho. Po možnosti se vsaka kmečka hiša založi s poticami, ki morajo trajati vse do sv. Treh kraljev. Potice pa niso samo za člane družine. Po Tolminskem se drže navade, da grede na St. Štefan sosed k sosedu, prijatelj k prijatelju, da pokusi domačo potico. Včasih so dekleta na svoj račun spekla čisto majhne potičke, ki so jih skrbno skrivale pred nepoklicanimi in jih na dan Sv. Treh kraljev še posebno skrile, ko so prišli fantje vasovat. Iskali so skrite potičke in navadno jih je dobil le tisti, za katerega je gorelo dekletovo srce. Tako se je ob tej priliki odkrila ljubezen, ki je do takrat še tiho in boječe trepetala v srcu.

Ta navada, ki je danes že skoro popolnoma izginila, ne moti skrivnosti božičnih praznikov. Nasprotno še podčrtava osnovno misel svetonočnega motiva, to je ljubezni, brezmejne ljubezni, ki ne pozna sovraštva in meja, ki sprejema v svoj objem vse, brez razlike.

Vedno več umobolnih

WASHINGTON, D.C. — Okoli dve petini vseh bolniških postelj v bolnišnicah ZDA je zasedenih po osebah z duševnimi boleznimi in njihov delež še stalno raste.

STAN'S SHOE STORE

6107 St. Clair Ave. — 881-5027

Posebno pozimi dobri čevlji varjejo zdravje

Imamo novo zalogo najnovejših čevljev, copat, snežk, galoš in škornjev. Skrbno, strokovno primerimo in priredimo čevlje po nogi. Prodajamo samo kvalitetno obutev.

Eagle Stamps — Gifts for everybody — Gift Certificates

Vesele praznike vsem!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO

LETO ŽELI VSEM ODJEMALCEM,

PRIJATELJEM IN ZNANECM

LONGFELLOW EAGLE SUPERMARKET

JACK in FRANK TROHA, lastnika

15800-02 Waterloo Rd.

IV 6-4290

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO
ŽELIMO VSEM!**EAST 200TH HARDWARE**

673 East 200th St.

Euclid, Ohio 44119

481-8448

Hvala vsem za naklonjenost v preteklosti in se priporočamo za bodočnost

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO ŽELI VSEM
POSETILCEM, PRIJATELJEM IN
ZNANECM**JOHN PETRIČ**

lastnik

SLOVENSKE BRIVNICE

783 East 185 St.

IV 1-3465

Zahvaljuje se za dosedanje naklonjenost in se priporoča za bodoče

DRUŽINA JOSEPH DROBNIC

917 E. 73 St.

želi sorodnikom, sosedom, prijateljem in znanecm

SRČNE IN ZADOVOLJNE BOŽIČNE
PRAZNIKE TER BLAGOSLOVLJENO
NOVO LETO 1973!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

in

SREČNO NOVO LETO

želijo vsem svojim prijateljem

Miro, Milka, Dori in Andrej OdarVESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO

želi vsem odjemalcem, prijateljem in znanecm

PRINC DELICATESSEN

Vedno na razpolago grocerija vseh vrst, meso za prigrizek, pivo in vino

15508 Holmes Ave.

Tel.: GL 1-7487

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO VOŠČI**Eddie Turk's Service**

MOTOR TUNE-UP

TIRES - BATTERIES - BRAKE SERVICE

Corner E. 61st and St. Clair Ave.

361-9140

Cleveland, Ohio

WE GIVE EAGLE STAMPS

VSEM SLOVENCEM IN HRVATOM. ŽELIMO
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO!

Zahvaljujemo se vsem za naklonjenost v preteklosti in se priporočamo za v bodoče.

EUCLID POULTRY

MR. in MRS. HOWARD BAKER, lastnika

549 East 185th Street

KENmore 1-8187

PO SLOVENSKI OBALI

Kamnita je primorska pokrajina, kamnita pa vseeno zelena in prijazna. Pridne roke slovenskega človeka so z nje odstranile kamenje in bomo grmičevje ter zasadile vinsko trto in sadna drevesa. Tu se dežela popolnoma odpre proti morju, tu je takrat, ko zgoraj na celini še neusmiljeno gospodari zima. Že cvetoča pomlad, en sam vrt, da bi človek le gledal in občudoval. Po bregovih in ob cesti stoje gručaste vasice z ravnimi korcastimi strehami, kajti včasih se iznad robov črnega kala le še pripodi burja in prinese mrzel pozdrav s celine.

Siroka asfaltirana cesta hiti po dnu že skoraj izravnan doline rečice Rižane. Tam spredaj se iz ravnine že dvigajo stolpnice Kopra. Slovenec, na morju si, na svojem morju, ki ga sicer ni veliko, je pa zato tvoje. Ni več tako kot včasih, ko je po obalnih mestih in notranjih vaseh otožno zvenela pesem "Buči, buči morje Adrijsko, nekdanje bilo si slovensko..." in ko je bila slovenska beseda prepovedana in naš človek zatiran.

Slovenici res nimamo mnogo svoje obale, komaj enainštirideset kilometrov je vse skupaj, vendar jo znamo zato bolje izrabit, bolj jo znamo ceniti. Obalo smo razdelili v dva dela. Severni s Koprrom na čelu se je popolnoma industrializiral, Izola z okolico naj bi bila nekak prehod, medtem ko sta piranski in portoroški del izključno turistična. Seveda še nikjer niso dosegli zaključne faze. Povsod še obstajajo načrti, povsod se še gradi in ureja, povsod so še nove možnosti za industrijski in turistični razvoj.

Celini

najbližje morje

Ko se brezskrbno pripeljemo navzdol po Rižanski dolini, se naenkrat najdemo na križišču, kjer desna cesta zavija proti mejnemu prehodu v Skofljah, leva v Koper in naprej ob obali, naravnost pa skozi Valdoltro in Ankaran do mejnega prehoda na rtiču Milje. Blago podnebje je kot nalašč za zdravljenje raznih kostnih obolenj, zato že dolga leta obstaja v Valdoltri bolnišnica za take bolnike. Bližnji Ankaran je posejan s počitniškimi hišicami in domovi raznih slovenskih podjetij, kamor zahajajo zaposleni na oddih po primernih cenah. Malo dlje so si uredili svoj mednarodni tabor slovenski študentje. Poleg glavnih zidanih zgradb je ves hrib posejan z ličnimi lesenimi hišicami s po dvema ležiščema. Prijetna okolica in zmerne cene poskrbijo, da je Ankaran v sezoni skoraj popolnoma zaseden. Za vse, ki želijo preživeti do-

pust razkošno, je v Ankaranu hotel Adria.

Tam, prek zaliva pa se v morsk gladini ponosno ogleduje Koper, največje naše obmorsko mesto in pomembno evropsko pristanišče.

Koper je bil včasih otok

Legenda iz davnine nam pripoveduje, da je na prostoru današnjega Kopra stala grška naselbina Aegida. Tudi Miljski rtič, kjer poteka meja z Italijo, so Grki dobro poznali, saj ena njihovih pripovedk pripoveduje o kraljici nimf, ki naj bi tu skočila v morje. Ko so Rimljani na grških ostankih zgradili Capris, je v okolici živel narod Historov, katerega poreklo ni ugotovljeno. Slovenci so se v te kraje naselili že v šestem stoletju in so rimljansko ime priredili po

svoje v Koper. Vendar od začetka Slovenci niso živeli v mestu, ampak v okolici; prihajalo je do ostrih sporov s starimi naseljenci. Frankovski vladar Karol Veliki je leta 804 zahteval, da se Slovenci iz okolice odselijo, a brezuspešno. Preprečil jim je le, da niso zasedli mesta. Vendar je v mestu vse bolj prevladoval slovenski vpliv, s propadom frankovske države pa je Koper dokončno postal slovenski. Na začetku tisočletja, so Benečani prisilili Koprčane v zvezo, kar je obenem pomenilo tudi beneško nadvlado, ne le v političnem in gospodarskem pogledu, ampak tudi v kulturnem. V mesto se je priselilo mnogo beneških družin, ki so se kmalu polastile vseh pomembnejših položajev v mestu. To stanje se je obdržalo vse do propada beneške republike 1797. leta.

Od svojih začetkov pa do našega stoletja je stal Koper na otoku, s celino pa ga je povezoval lesen most, zavarovan z mo-

gočnim Levjim gradom. Sebe, ko so leta 1912 opustili soline, se je mesto priključilo k celini. Staro mestno jedro še danes kaže videz srednjeveškega mesta z ozkimi uličicami in palačami v beneškem slogu.

Po propadu Napoleonove Ilirije je Koper skupaj z Istro pripadel Avstriji, ki ga je posedovala vse do zima avstroogrške monarhije. Po londonskem sporazumu iz leta 1915 je vse ozemlje do Planine zasedla Italija. Kljub prejšnjim obljubam o pravicah slovenskemu narodu se je s porastom fašizma začelo prav nasprotno. Ukinili so vse slovenske šole, požgali nekaj vasi, uprizarjali so procese proti slovenskim rodoljubom in jih nekaj celo ustrelili, ostale pa obsodili na dožge zaporne kazni.

Cb koncu druge svetovne vojne je Jugoslavija zasedla poleg Kopra tudi Trst, pa se morala od tam umakniti. Po sporazumu 5. oktobra 1954 je Trst z obalnim pasom vse do ustja Soče pripadel Italiji, med tem ko je Jugoslavija obdržala ves pas B Svobodnega tržaškega ozemlja z nekaj malimi naselji pasu A, ki je sicer v celoti pripadel Italiji.

(Konec sledi)

VESEL BOŽIČ IN
SREČNO NOVO LETO
ŽELI VSEM

MINCIC CAFE

7114 St. Clair 361-9359

FRANK & DOROTHY ZITKO

Najsevernejša pošta

Najsevernejši poštni urad v ZDA je v Penasse, Minn., na 50 akrih suhe zemlje v Lake of the Woods severno od International Falls.

GRDINA SHOPPE

TRGOVINA ZA DAME

6111 ST. CLAIR AVENUE, PHONE 431-6800

Fino damsko perilo, jutranje halje, nogavice, rokavice, torbice, večerne obleke, nakit, porcelan in kristal, i.t.d. Velika izbira primernih daril za Božič. Lingerie, Robes, Hosiery, Boutique, Jewelry, Crystal, China, Casual Lounge Wear, Formal and Cocktail Gowns, Lovely Gifts in all departments.

Vesel Božič in srečno novo leto —
Merry Christmas and a Happy New Year!

Člani slovenskega grocerijskega in mesarskega kluba v Collinwoodu

ŽELE VSEM SVOJIM ODJEMALCEM VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO TER SE PRIPOROČAJO ZA NAKLONJENOST

JOE KOZAR—15638 Holmes Ave.

MRS. ANN KUJAR—383 East 156th St.

LOUIS URBAS, JR.—17305 Grovewood Ave.

TISOVEC & RADDELL—17701 Grovewood Ave.

JOHN KAUSEK—19517 Kewanee Ave.

LUDWIG RADDELL—111 East 196th St.

JOHN SKOFF—19301 S. Lake Shore Blvd.

MRS. JOHN ASSEG—23550 Chardon Road

JOHN DOLENC—2324 River Rd. Willoughby, O.

JOE METLIKA—34006 Lake Shore Blvd., Willoughby, O.

MRS. LOUIS URBAS—23430 Chardon Rd.

MRS. MARY KASTELIC—22905 Chardon Rd.

JOHN SIVEC—17931 Neff Road

MRS. JOE SETINA—18208 Rosecliff Ave.

JOE TISOVEC—17817 Delavan Rd.

MRS. ANNA TOMAZIC—25701 Lake Shore Blvd.

LOUIS OSWALD—22261 Chardon Rd.

ANDREW VICIC—24120 Chardon Rd.

Božič na Zapadu

Preveč vsega imamo,
o Gospod,
ta dan,
ko ob beli mizi
slavimo Tvoj prihod.
Ti nisi imel
ne bele mize,
ne izbranega,
bogatega oblačila.

Minilo je
dva tisoč let
in svet se v tem
prav nič ni izpremenil.
Vse več je
Tvojih bratov,
ki v mrzli noči
še leže na slami,
ki v svojih sanjah
še niso videli
podobne mize
in umirajo
in niso slišali
še Tvojega imena.

Preveč vsega
si nam dal,
Gospod!
In še priznamo:
preveč smo si vzeli,
preveč vsega,
od tiste mize,
ki si jo sam pogrnil,
da bi lahko prisedel
vsak človeški otrok.

Nocoj so okna
praznično osvetljena
in ceste kot
velika reka
zvokov in luči.
Je v vsakem sreč
nocoj Tvoj blaženi
prihod?
Jaz gledam v jaslice,
v velike jaslice
tega sveta
in jed se v grlu
mi zatika.

BRUNA

ISKRENA BOŽIČNA IN NOVOLETNA VOŠČILA

DR. A. L. GARBAS

SLOVENSKI ZOBOZDRAVNIK
V SLOVENSKEM NARODNEM DOMU

6411 St. Clair Ave.

EXpress 1-5300

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO VSEM!

DR. P. B. VIRANT

OPTOMETRIST
PREGLED OČI — PREDPIS OČAL

15621 Waterloo Rd.

IVanhoe 1-6436

v poslopju Central National Banke

SORN'S RESTAURANT

SLOVENSKA RESTAVRACIJA

361-5214

6036 St. Clair Ave.

Priporoča svojo domačo
kuhinja, kjer dobite ve-
dno jako okusna jedila
po zmernih cenah. Toč-
na postrežba in čistoča
v vseh ozirih.

Zelimo vsem rojakom vesele božične praznike
in srečno novo leto!

THE NORWOOD MEN'S SHOP

6217 St. Clair Ave.

881-1393

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo
vsem našim odjemalcem in vseni rojakom. Hvala za za-
upanje, priporočamo se za bodoče.

MERRY CHRISTMAS SEASON
AND A HAPPY NEW YEAR

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO
ŽELI ODJEMALCEM, PRIJATELJEM IN ZNANCEM

JOE'S SHOE REPAIR

749 East 185 Street, na oglu Muskoka Ave.

Hitra in točna postrežba!

Joe FUGINA - lastnik

Voščim vsem sorodnikom, znancem, in prijateljem

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO
TER ZADOVOLJNO NOVO LETO

MRS. JENNIE CENTA

26220 White Rd.

Cleveland, Ohio 44143

VSEM SORODNIKOM, PRIJATELJEM
in ZNANCEM ŽELIVA
BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO

VILJEM IN MARIJA BITENC

19611 Kildeer Avenue

EUCLID RACE DAIRY & ICE CREAM CO.

503 East 200th St.

IVanhoe 1-4700

VOŠČIMO VAM
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE in SREČNO NOVO LETO!

DR. GREGORIJ ROZMAN:

“V svojo lastnino je prišel in njegovi ga niso sprejeli”

Kakor v granit vklesan naslov je sv. Janez zapisal te besede na začetek svojega evangelija. Kristus je po božji napovedi prišel k svojemu ljudstvu, v svojo zemeljsko domovino, prišel je tako rekoč domov, a ni bil sprejet.

Rojstna dežela Jezusova je bila v božjih načrtih predvidena od vekomaj, v zgodovinski dobi pa je bila določena dva tisoč let pred božično nočjo v Betlehemu, ko je Bog očaka Abrahama dvignil iz daljne kaldejske dežele: “Pojdi iz svoje dežele in iz hiše očetove v deželo, ki ti jo pokažem.” Po dolgem potovanju je dospel v Palestino, deželo ob Sredozemskem morju. To deželo je Bog dal njemu in njegovemu potomstvu, izvoljenemu ljudstvu, iz katerega je po človeški naravi rojen Sin božji, Jezus.

Mala dežela, od severa do juga meri okroglo 200 km (120 milj), od vzhoda do zapada pa 80 km (45 milj), je po svojih mejah ugodno zaprta. Na severu je Hermonsko in Libanonsko gorovje, ki doseže višino do tri tisoč metrov (9000 čevljev), na vzhodu in jugu jo obdaja Siroko-arabska puščava, na zapadu pa Sredozemsko morje, kjer obilne čeri branijo ladjam pristati ob obali. Tako je Bog “svoj vinograd ogradil”, kakor pravi prerok Izajija.

A ta mala zaprta dežela je bila prehodna točka, nekaj most za prehod iz bogatih in močnih dežel ob rekah Evfratu in Tigrisu do morja in v deželo Nila, v Egipt. Preden so izkopali suezski prekop, ki veže Sredozemsko morje z Rdečim morjem in Indijskim oceanom, je pot iz Indije in iz drugih vzhodnih dežel vodila skozi Palestino. Bila je na križišču važnih potov in iz nje je bilo možno potovati na vse strani.

Domovina izvoljenega ljudstva je bila ta dežela. Bog je Abrahamovo potomstvo izbral, da sredi poganstva in malikovalskega sveta ohrani tradicijo božjega razodetja v raju, preko Noeta do zapovedi in postav, ki jih je Bog dal po Mojzesu in do napovedi prerokov v poznejših stoletjih. V ta namen je Bog s tem ljudstvom sklenil zavezo že po praočaku Abrahamu in jo obnovil na povratku iz egiptovskega suženjstva ob vznožju Sinajskih gora. Bogocastje in daritve in politična uredba, vse je slonelo na tej zavezi. Ljudstvo pa je bilo nestalno, samoljubno in sebično, nepokorno n uporno. Bog ga je ponovno moral s strogimi in občutnimi kaznimi spraviti zopet v pravo smer. Vedno pa se je ohranilo neko zdravo jedro pravovernih in Bogu zvestih ljudi med njimi. Ko človek prebira zgodovino izvoljenega ljudstva, se mu zdi, da je Bog izbral kaj neprimeren narod za ta sveti in veliki namen, da naj iz njega pride Odrašenik. A Bog je tako storil, da se svetleje in jasneje vidi božje vodstvo, “da se noben človek ne bo hvalil pred njim”, kakor je zapisal sveti Pavel.

Čas se je dopolnil in Kristus se je rodil tedaj, ko je pod božjim vodstvom politični, gospodarski in kulturni razvoj dosegel tisto stopnjo, na kateri so bili dani ugodni pogoji za širjenje evangelija. To je bilo tedaj,

ko je grški jezik postal “svetovni jezik” v območju Sredozemskega morja in na Bliznjem vzhodu. Aleksander Veliki je zavojeval vse države prednje Azije tja daleč proti Indiji in v vse te kraje zanesel grški jezik. V tem jeziku se je moglo krščanstvo širiti skoraj po vsem tedaj znanem svetu. Razen Matejevega evangelija, ki je bil pisan v prvi vrsti za Jude, so vse knjige Svetega pisma nove zaveze bile pisane v grškem jeziku. — To je bilo tedaj, ko so Rimljani bili že zasedli Palestino in zapadno Azijo in so imeli v oblasti tudi severno obalo Afrike. Ves do tedaj odkriti, več ali manj kulturni svet, je bil združen v Rimskem cesarstvu. S tem je bilo apostolom olajšano širjenje evangelija iz Palestine ven. Z grščino in neuglasljivo gorečnostjo so brez potnih listov in sitnih carinskih pregledov mogli potovati nemoteno in poljubno po vsem ozemlju. Tako so mogli nesti evangelij tja do Indije (apostol Tomaž), na sever v Armenijo do Kavkaza, na jug v Egipt in Etiopijo (Abesinijo),

v svojo južno Evropo od Macedonije do Španije. Čas se je dopolnil, ko so bila na ta način za Jezusov evangelij pripravljena pota v svet.

Odrašenik ni bil sprejet od tistega ljudstva, katerega je Bog tisočletje in pol pripravljaj nanj. Zakoniti predstavniki izvoljenega ljudstva so ga odklonili in predali poganom v smrt, tako ga tudi ljudstvo v celoti ni sprejelo; razmeroma malo se jih je pridružilo Kristusu. S tem pa je bil evangelij samo po sebi napoten k pogonom. Jezus sam ni hodil med poganske sode Jude oznanjat svoj nauk; ostal je med izraelskim narodom. K temu je bil od Očeta poslan in pri njem je ostal do konca, da se je spolnilo vse, kar so preroki o njem napovedali. Pač pa so apostoli šli med pagane. Kamor so prišli, so se najprej obrnili na tam stanujoče Jude. Ko so jih ti odklonili, so se obrnili k pogonom, kakor jim je povedal sv. Pavel: “Vam je bilo treba najprej oznaniti besedo božjo; ker jo pa zametujete in se imate za nevredne večnega ži-

vljenja, glejte, se obrnem k pogonom.”

Bog pa je odklonilno stališče Judov porabil, da je evangeliju na široko vrata odprl med narode. Po človeško sodim: Ako bi bili Judje s svojimi voditelji v celoti sprejeli Kristusa, bi pri njihovi dokazani ozkosti in nevoščljivosti do poganov bilo nevarno, da ostane krščanstvo judovska vera, ne pa vesoljna za vse različne narode sveta. Se tisto malo število Judov, ki so sprejeli krščanstvo, je zahtevalo, da morajo pogani, ki hočejo postati kristjani, najprej sprejeti judovske verske običaje, kakor obrezo, prepovedi uživati meso “nečistih” živali itd. Apostoli so morali leta 50 po Kristusu sklicati prvi cerkveni zbor, da so avtoritativno zavržili to zmotno judovsko stališče in razglasili evangelijsko svobodo božjih otrok, kar so pogani z velikim veseljem vzeli na znanje.

Evangelij je šel po svetu, in hodi že nekaj nad devetnajsto stolet, pa še ni prišel k vsem narodom. Počasi se obdelavljiva, da bo sposobna sprejeti vase seme, ki bo rodilo obilen sad. Poglejte ogromne dežele in milijonske množice njih prebivalcev: Kina, Indija, mohamedanske množice v Aziji in Afriki. Ne moremo še reči, da so se ti narodi že srečali s Kristusom

in evangelij že spoznali. Kar so misijonarji mogli doslej storiti, je kapljica, ne pa obilen dež, ki namoči njivo čakajočo setve. Kar je doslej storjeno, še ni to, kar mora biti doseženo, da bodo ti številni narodi v celoti pravilno spoznali krščanstvo in ga s prepričanjem v milosti sprejeli. Jezus pa je rekel, da se mora vsem narodom poprej oznaniti evangeliij, preden pride konec sveta. Ni pa rekel, da potem kmalu pride, samo to je povdaril, da ga prej ne bo. Dokler evangelij ne bo prodiral v vse narode, ne bo konca sveta; kdaj pa potem, ve le Bog. Ni se treba bati, da stojimo zavoljo atomskih bomb že blizu konca.

Mi smo Kristusa sprejeli. Krščeni smo, poučeni smo, učeni smo v njegovo kraljestvo. Vsako leto ob rojstnem dnevu Gospodovem se znova zavemo, da smo ga že sprejeli, pa morda zanemarili, da je v duši ugasnilo njegovo kraljestvo milosti. V korenini smo še Kristusovi, a življenje se iz njega ne pretaka več v nas. Zato pa, za svete božične skrivnosti se pripravimo tako, da bo Kristusovo življenje, njegova moč in ljubezen, ki jo vsebuje posvečujoča milost, prav gotovo v nas. Tedaj bomo smeli reči, da smo Gospoda Jezusa sprejeli — in tak Božič bo lep, miren in zveličaven.

“Naš prvi božič na farmi.” — Gradnja samostana v Lemontu

Ta doživetja je v Ave Maria, l. XVIII., v januarski izdaji leta 1925, str. 30, napisal ameriškim Slovincem znani p. dr. Hugo Bren O.F.M., ki je bil rojen 5. decembra 1881 v Rovišah pri Litiji, umrl 8. dec. 1953 v Rimu. Več let je deloval v Ameriki in je tesno povezan z ustanovitvijo ameriških Brezij. Naj v njegov spomin nekaj zgodovinskih dejanj omenim, kako in kdaj se je zamisel te slovenske ustanove izvršila. Za Koledar Ave Maria, 1925, XII. letnik, str. 65-90, je napisal “Naš narodni kolegij”, ki po njem le nekaj stvari povzamem.

Slovenska javnost ni še nič vedela o naših načrtih, ko smo že pridno stikali po čikaški okoli in iskali gnezda. Ker smo vedeli, da je duhovniški kolar za kaj takega slabo priporočilo pisano, smo imeli nekaj svetnih prijateljev ob strani. Da bi nam ne kupili kakega mačka v žaklju, smo tudi mi civilno opravljeni hodili z njimi in postrani škilili, kaj kupujejo. Končno je najbolj odgovarjal ta prostor, ki se je takrat imenoval “Oak-dell (Hrastje). Farmo je posedovala Mrs. Barnes, vdova protestantinja. Prostoru zavzema 138 akrov. Prvotna zahteva je bila \$300 za akre. Končno se je sklenila kupčija — v ponedeljek po prazniku Marijinega Brezmadežnega Spčetja; ker je ta praznik tisto leto (1923) padel na soboto, je morala biti kupčija narejena 10. dec. 1923, da se je dalo \$225 za akre. Tako je stala farma \$30,050. \$12,000 se je moralo plačati takoj, ostalo v 10 letih.

V istem mesecu je ljubljanski provincial p. Mariofil Hlaček O.F.M. imenoval p. dr. Hugo Brena O.F.M. za komisarja slov. frančiškanov v Ameriki. Tako se je 24. maja naselil v zasilni farmarski hiši, ko se je nje prejšnja lastnica Mrs. Barnes izselila v mesecu aprilu. Kako je živel prve dni, je opisal v Ave Maria, 1924, št. 14, str. 237, zelo duhovito in je še zdaj zanimivo branje. Kako se je delo razvijalo, v članku “Gre, gre...” (Ave Maria, 1924, št. 15, str. 254 in 255) omenja: “...obljubljen je natančni posnetek brezjanske Marije, ki ga bo izdelal naš bogonarjeni akademski slikar p. Blaž Farčnik O.F.M. Podoba hčerka se bo s podobno matere objela, predno pride čez morje. Tudi natančni posnetek njene krone je naročen pri istem umetniku, ki je delal (pravo) krono — za brezjansko podobo.

Tako ima o blagoslovitvi ogelne kamna in slovensosti s tem v zvezi članek: Naš letošnji Labor Day (Ave Maria, 1924, št. 18, str. 302). Bolj obsežno pa že v omenjenem Koledarju (str. 86-89) opisuje ta zgodovinski dododek, kar omenjam iz njega. Za slavnostnega govornika je bil very rev. Matt Savs, dekan iz Shakopee, Minn. On je velik kot ustanovnik kolegija v Lemontu pomagal. Na vzvišenem prostoru nad jezercem je bil pripravljen oltar za sv. mašo pod milim nebom. Ob polpodan je pristopil omenjeni ob asistenci rev. Viktorja Blahunke in rev. Johna Plaznika k oltarju za slovesno sv. mašo. Pel je cerkveni zbor od Sv. Štefana pod vodstvom Ivana Račiča. Ob 3. uri popoldan se je iz Chicaga pripeljal msgr. Thomas Bobal, Čeh, ki smo ga naprosili za blagoslovitev. Ljudi se je že nabralo za cel Babilon narodov: Slovencev, Slovakov, Poljakov, Irce, Nemce... Ob treh je duhovščina zapustila hišo in s častnimi gosti se podala na okrašen oder nad zidanim podstavkom. Ko so zavzeli častne prostore, je nastopil rev. Kazimir Zakrajšek, ki je v izbranih besedah, najprej angleško, potem slovaško in nato po slovensko pozdravil goste in pojasnil pomen (Dalje na 2. strani)

je letos v sept. obhajal 102. rojstni dan. —

Z veliko naglico se je pričelo razmotrivati, kako bi najprej prišli do poslopja, ki bi odgovarjalo za samostan in kolegij — po finančni, ki bi jih zmogli. Načrt za načrtom je moral, kot omenja p. Hugo “v prezgodnji grob, ki sem ga posebno jaz s težkim srcem pokopal.” Tako so ostali pri načrtu, ki se sedaj izvršuje. Stoječo hiško, ki bo malo predelana imela 6 sob, bomo še enkrat toliko podaljšali. V tem podaljšku bo kuhinja in obednica. V razdaljo 24 čevljev bo vzporedno z njo le nekoliko višje pomaknjena cerkva. Na drugi strani cerkvice, zopet v razdalji 24 čevljev, prav enaka hiša z 12 sobami. Zadaj bo vse skupaj zvezano tako, da bo iz obeh hiš dohod v kor pred oltarjem, da se bodo skupno opravljale duhovske molitve, kakor se morajo po vseh pravih samostanih.

“Ta načrt smo predložili čikaški kompaniji Duffy, ki izdeluje takozvane “portable buildings”, prenosljiva poslopja. Proračun, ki nam ga je podala, se nam je zdel sprejemljiv. Za \$7,500 nam bo postavila vse, le podrobna notranja izdelava, za katero bo podala vse potrebni izdelani material, bo nam ostala. Ko smo z njo sklenili pogodbo, smo pozvali še druge kontraktorje iz Lemonta — za polaganje temeljev, polaganje cevi in centralno kurjavo — naj nam predlože svoje načrtne račune. Proračun za kopanje temeljev se je glasil na \$1,600; za vodo-vod in kurjavo na \$2,000. Ko smo se tudi s temi pogodili, je kompanija Johnson takoj začela s kopanjem, ker se je v pogodbi obvezala, da bo do 1. sept. (ki je bil ta dan Delavski praznik) v toliko izvršila, da se bo lahko vložil ogelni kamen. Če pomislimo, da so bili kontrakti šele 18. avgusta podpisani, moramo priznati, da je šla stvar z ameriškano hitrostjo naprej.” (Koledar Ave Maria 1925, str. 85.)

Tako ima o blagoslovitvi ogelne kamna in slovensosti s tem v zvezi članek: Naš letošnji Labor Day (Ave Maria, 1924, št. 18, str. 302). Bolj obsežno pa že v omenjenem Koledarju (str. 86-89) opisuje ta zgodovinski dododek, kar omenjam iz njega. Za slavnostnega govornika je bil very rev. Matt Savs, dekan iz Shakopee, Minn. On je velik kot ustanovnik kolegija v Lemontu pomagal. Na vzvišenem prostoru nad jezercem je bil pripravljen oltar za sv. mašo pod milim nebom. Ob polpodan je pristopil omenjeni ob asistenci rev. Viktorja Blahunke in rev. Johna Plaznika k oltarju za slovesno sv. mašo. Pel je cerkveni zbor od Sv. Štefana pod vodstvom Ivana Račiča. Ob 3. uri popoldan se je iz Chicaga pripeljal msgr. Thomas Bobal, Čeh, ki smo ga naprosili za blagoslovitev. Ljudi se je že nabralo za cel Babilon narodov: Slovencev, Slovakov, Poljakov, Irce, Nemce... Ob treh je duhovščina zapustila hišo in s častnimi gosti se podala na okrašen oder nad zidanim podstavkom. Ko so zavzeli častne prostore, je nastopil rev. Kazimir Zakrajšek, ki je v izbranih besedah, najprej angleško, potem slovaško in nato po slovensko pozdravil goste in pojasnil pomen (Dalje na 2. strani)

In porodila je sina prvorojenca, ga povila v plenice in položila v jaslji, ker zanj ni bilo prostora v prenočišču.

Ivan Zorman:

V BOŽIČNI NOČI

Nad nizko skromno posteljo je zbor krilat priplaval in Dete z rajsko pesmico tajinstveno uspaval.

Sam Oče Bog se veseli, ko gleda sladko spanje in lepi, modri glavici navdiha zlate sanje.

In Materi drhti srce, ko srečna gleda Dete; ročice boža Mu mehke, poljublja ličice cvete...

Daruj nam, Dete, spet nocoj dih Tvojega poslanstva, razlij nam v srca topli soj blažilnega krščanstva!

Obudi nam nocoj spomin na dni mladostne sreče, ko blesk božičnih veličin nas mamil je ljubeče. —

Vtolaži naših src nemir, odženi mrak bridkosti, naj Tvoja blagovest bo vir neskajljene radosti!

**"NAS PRVI BOŽIČ
NA FARMI" —**

(Nadaljevanje s 1. strani)

dneva za Slovence, Hrvate in Slovence. Za njim se je dvignil irski župnik — v katero župnijo bo kolegij spadal — ki je pozdravil prihod oo. frančiškanov v svojo župnijo. V imenu lemontskih Poljakov jih je pozdravil njihov župnik. Slovaški slavnostni govornik je bil very rev. M. Savs. Jednato, kakor zna le pristni Gorenjec, mu je tekla beseda... Prvi je bil, ki je spoznal pomen kolegija za versko in narodno bodočnost v Ameriki ter priskočil na pomoč z ustanovino. Dasi je vedno deloval med Nemci, je vedno ohranil slovensko zavest. Pisec teh vrstic sem ga imel čast osebnostno srečati na konvenciji KSKJ 1938 na Evelethu, Minn.

Za dnem po polaganju ogelne kama sledimo po tiskani besedi, ki je ohranjena v naslednjih številkah Ave Maria. Za 19 št. 1. oktobra 1924 (str. 318 in 319) je napisal, kako delo napreduje H. B. — Kaj je novega na farmi? — omenja: "Veliko skrbi in sitnosti smo imeli in marsikatero žrtev je bilo treba doprinesiti. Kuhinjo so nam odtrgali od hišice. Najbolje bi bilo, da bi nam še usta zamašili. Ker je pa želodec pri tem protestiral, smo jo morali premestiti v drvarnico. Hišo so nam vzdigovali, da so jo podzidali. Kako so njene stare kosti pokale. Še ponoči ji ni bilo prav. Vzdihovala je po svoji prejšnji legi. Dva sta morala spati v šotoru pred hišo, ko je že slana padala. Pozneje ju je mraz, ki je že parkrat hudo pritisnil, pregnal v cerkev, ki je že pokrita in z okni opremljena. Spala sta na vojaških "prčinah".

Še enega, zame prav veseliga dogodka, oziroma dveh, ki sta v ozki zvezi, ne smemo zamolčati. Dobil sem novega farmarja. Prišel je iz starega kraja rev. Ivan K. Ferlin O.F.M., več in izkušen gospodar. Njegova zasluga je, da se danes zida še lepša nova bazilika na Sv. gori, kot je bila stara. Od italijanske vlade je po mnogih bojih in naporovanjih izposloval 3 milijone lir odškodnine, nakar je takoj začel z zidanjem, dokler ni so Italijani vzeli Sv. gore. Kot takemu sem z lahkim srcem prepuštil gospodarske posle, ki se jih je takoj z vso vnemo in nje-mu lastno umnostjo lotil. Kako so bili meni odveč zlasti zadnje čase, ko sem imel Koledar v rokah in se še okrog ciganih po katoliških shodih itd. Bratje, ki jih imam na farmi, so mi že hoteli uiti, ker včasih pri najboljši volji nisem mogel doma maševati. Ker so videli dobro voljo, so vendar potrpežljivi. Saj sem neko jutro, da sem jim ustregel, ob poldnevih vstal, da bi pravočasno tam bil za mašo. Ker mi po cele tedne ne pride na misel, da bi uro navil, sem kar tako "per en glih" naredil. Ko pridem na kolodvor jolietške cestne železnice, bilo je okrog treh, so mi povedali, da bo prva kara šele ob polšestih.

Zdaj sem rešen. Rev. Ivan K. (mi smo zmeraj rekli father John) je vedno na farmi tako, da je vsak dan sv. maša. S p. Johnom Ferlinom sem dobil pa še nekaj drugega, ki me je zelo razveselilo. Z njim je prišla tudi Mati. Mati pravim, ne mati. Sicer bi obe najraje z velikim zapisal, ker obe zaslužite, a one, ki mi je dala življenje, ne bo v Ameriko. Že počiva v domači grudi. Po njej, ki ne umrje, po Mariji Pomagaj se mi je vedno stozilo in prež ali slej bi bil odšel nazaj, alto bi ona mojemu vabilu ne prišla za menoj. Vem, da ne samo radi mene, ampak radi vseh njenih otrok, tudi tistih, ki jo raje več poznati, kakor naši rdeči škrteljčki. Ko sem njo zagledal, sem čutil, da se je še močna vez, ki je še vezala srce na stari kraj, pretrga-

la. Ona je moj drugi papir. Ko ji bomo pripravili primeren tron, vas bomo povabili, da jo tudi vi pridete obiskat.

Naj tu vključim o rev. Johnu Ferlinu O.F.M., ki je po vsej Ameriki znan kot lemontski pionir in umni čebelar, ki je ustvaril celo svoj sistem panja. Rojen je bil 2. sept. 1870 v župniji Zagradec na Dolenjskem in je 30. dec. 1896 bil posvečen v duhovnika. — Omenil sem že, da je njegova zasluga obnovitev bazilike na Sv. gori. Ko so Italijani zavzeli Sv. goro, se je odločil za Ameriko. Poleg podobe Marije Pomagaj je prinesel kranjsko matico (čebelo). Tudi že pokojni p. Aleksander Uran-kar O.F.M. nam je v Ave Maria za 19. letnik, 1927, v januar-ski, februar-ski in marčevi izdaji napisal čudovito zgodbo, ki jo je p. John doživel s prenosom te "kraljice", ki je nosila naslov: "O g. Stanku, ki je nesel kraljico čez morje". Kar v dobro voljo pripravi čitatelja, ki je prenos bil tako humoristično podan. Leta 1952 je obhajal biserni jubilej redovnih obljub, vendar je bil prav do zadnjega čil in delaven. Dne 3. maja 1954 je po nesreči nastal ogenj v njegovi čebelar-ski delavnici in p. John je teden nato podlegel opeklinam. Umril je 11. maja 1954 v joliet-ski bolnišnici.

P. John je bil nedvomno eden najbolj delavnih na lemontski farmi. Nikoli ga nisi srečal, da ne bi imel kako delavno orodje v rokah. V Ave Maria, l. XVII, 1925, maj, str. 184, je slika šestih frančiškanov v "overalls" z različnim orodjem v roki. Pod sliko je napisano:

"Naša samostanska družina v Lemontu pri delu pod vodstvom superiorja p. Johna K. Ferlina O.F.M. (pri vratih), kateremu se ima pokoriti vse. Se p. komisar very rev. Hugo Bren O.F.M. (na levi ob strani) mora sprejemati v tem slučaju "orders" od njega. Tako je prav! Zato so pa tudi toliko naredili v tem kratkem času! Čast jim!

Kakšne "dobrote" so takratni pionirji Lemonta imeli, naj v ilustracijo še to prepisem, kar v članku "Na farmi pozimi" H. B. (Ave Maria, l. XVI, 1924, št. 22, str. 366) takole podaja: Ko smo videli, da je starka (zima) prav tako neizprosna kakor smrt, s katero sta v prvem kolenu v sorodu, smo se hoteli na ta način zabarikadirati pred njo, da bi tudi notranjo izdelavo kamp-nji izročili, ki bi bila v 10 dneh z delom končala, a se nam je gega kazalo kakor ob edini peči, zdel račun za naše finance previsok. Nad tisoč dolarjev je zahtevala. Tako nam ne bo druki jo imamo, iskati zavetišča

pred strupeno mrzlimi objemi starke zime. Dobra je naša pečica, gorko greje, vendar je njena ljubezen pač ameriška, ki se hitro ohladi. Ko bi bila starokraj-ska družinska peč, ki je bila do jutra gorka, bi imeli tudi pozimi prav idilično življenje. Tako bo pa pasje... Nabavili smo si enega malega "gašperčka", ki ga bomo sem in tja prenašali, kjer bomo delali. Malo bo on pomagal, malo pa delo samo, da kri nam ne zamrzne.

Zdaj kuhinjo "fiksamo". V drvarnici ni več mogoče shajati, ker obstoja nevarnost, da jo zna lepega dne burja z lonci vred odnesti. To je še dobro, da na vseh straneh pih in ga tako drži v ravnotežju. Pred par dnevi nam je vse zamrznilo, voda, mleko, kava. Če kdo revmatizem dobi, ga bomo pa za božjepotnega berača porabili. Za kuhinjo pride pa zimska kapela na vrsto, ki bo malo bolj prostorna, kot je sedanja mala sobica. To bi radi kmalu imeli, ker vsak čas pričakujemo gospoda iz starega kraja. V novi kapeli bo tudi Marija Pomagaj dobila primernejši prostor, kot ga ima v sedanj. — Po tem dolgem uvodu — sedaj sledi: Prva božična noč v Lemontu.

"Lanski advent je bil za nas dvakrat advent, čas dvojnega pričakovanja. Kakor vsak še količjak veren kristjan smo tudi mi koprnili in čakali Svete noči, tiste tihe blažene noči, ki kljub svojemu običajnemu mrazu človeka do globin pregreje. Poleg tega splošnega pričakovanja nam je še neko drugo posebno razširjalo, a tudi stiskalo srca. Misel, dati našemu drage-mu narodu zibelko, iz katere bo v naslednjem času dobival apostolov Kristusovega miru. Ta misel je lanski advent popolnoma dozorila v nas. Morali smo z njo na dan. To so bili dnevi pričakovanja, kak bo odmev. A hvala tisočera Bogu, bil je lep, bil je svetonočno sladek. Nismo mislili, da bomo ob letu že v novem kolegiju na farmi obhajali božične praznike. In vendar smo jih tako, kakor še nikoli, kar smo v Ameriki.

Hudo nas je tik pred prazniki stiskal mraz. Premrli udje so nam drgetali, če smo se le za par čevljev odaljili od peči. A sklep, da hočemo s polnočnico v novem posloppju proslaviti prvo obletnico, nas je podžigal k delu. Že nas je nalahno objemal Sv. večer, ko vprašujočim prijateljem še nismo mogli z gotovostjo reči: Pridite, če hočete po dolgih letih zopet enkrat imeti starokraj-ski Sv. večer s polnočnico. Mrak je vedno bolj polnil novo kapelico, ko smo nosili ven orodje in začeli ribati. Ob petro-

lejski svetilki smo se spravili na dosedanje provizorični oltar in ga začeli razdevati, ker so vrata preozka, da bi mogli celega prinesiti. Naenkrat je bilo vse skupaj. Nato smo ga priredili še za sv. mašo in praznično okrasili. Ker je kapelica zadosti prostorna, je na desni našel prostor še sv. Frančišek, na levi pa bl. Ter-rezija, krasna kipa, po 5 čevljev visoka (zasluga rev. Miklavčiča). Potem smo šli po Jezusa, ki je v neki drugi sobi čakal, da ga prenesemo v primernejše in lepše stanovanje. Ze pozno v noč smo se spravili še nad jaslice, ki so bile kmalu gotove, ker smo potrebno že pripravili. Okrog desete ure je bilo vse v redu. Radostno so utripala srca in enoglasno smo sklenili, da hočemo to prvo obletnico s polnočnico proslaviti, ki se naj daruje za dobrotnike, katerim se imamo poleg Boga za zahvaliti.

Malo čez polnoč smo šli v kapelico, ki jo je "gašperček" segrel, kjer smo opravili običajni sv. rožni venec in druge molitve. Za tem smo blagoslovili kapelico in oba kipa, nakar je sledila tiha polnočnica. Da, tiha je bila, tako tiha kakor sveta noč, a tudi tako blažena. Po ušesih nam niso donele naše rajsko-sladeke božične pesmice, zato pa so nam glasneje odmevale v naših srcih. Zvečer, Sveti dan, pa smo si privoščili tudi to starokraj-sko božično veselje. Imamo stare "čmrle", ki sicer nimajo ravno svetonočnega glasu, a so vendar boljše kot nič. Te smo spravili v kapelco in imeli pete litanije z blagoslovom, pri katerih je cela "cerkev", šest mož po številu, prepevala. Tudi to ni bilo ravno angelsko petje. Vendar nas je "Mala Cvetka" v svojih živimi očmi smehljajočega obraza gledala in držala roko na rožnem šopku, kakor da bi vsakemu hotela dati en cvet. Ne, tako domačega božiča sredi snivajoč narave vsaj jaz še nisem obhajal, odkar me je usoda z domačih hribov vrgla v svet. Pa ne samo srca, tudi telesa

so vedela, da je Božič. Kakih potic sami sicer nismo pekli. Tudi tisti od zida, mi mu pravimo "pumpendorfer", nam je zamrznil, znamenje, da je stoprocentni Amerikanec kakor kluk-sarji. Vendar bi lagali, če bi rekli, da v telesnem oziru nismo vedeli, kdaj je bil Božič. Že dan pred Sv. večerom smo dobili iz Chicaga raznega prvovrstnega pečiva. Kdo ga je poslal, nočem povedati, ker bi bilo dotično kuharico sram, ko bi po celi Ameriki raztrobili, da je imela za ta največji praznik najbolj umazane roke. Potem so prišli pa dobri Jolietčanje! Mr. Šraj s sorodniki, obloženi kakor Modri iz Jutrovega, Mr. J. Šega. Mr. Šraj nam je prinesel lep dar kompanije Gross & McCovan, pri kateri je uslužben. Nje lastnik je sicer protestant, a mož blagega srca.

Tako je bil naš prvi Božič na farmi v duhovnem in telesnem oziru lep in vesel. Prihodnjik, če nam Bog da dočakati in nas bo še nadalje s svojim blagoslovom spremljal, bo še lepši. Vse bo že bolj urejeno. Redovna mladina bo že tu, tako da bomo lahko v cerkvi napravili žive jaslice. Osla si bomo seveda morali izposoditi. Škoda, če ne bomo smeli imeti javne polnočnice, da bi še drugim napravili pristnega svetonočnega veselja nekdanjih dni. Svojih prijateljev ne bomo pozabili, naj z nami po starokraj-sko božičujejo.

(Sledi, kaj so darovalci prispevali k novi kapeli.) Naj bo še omenjeno, da sedaj tam v dolini so odstranjene vse prve stavbe. Na gričih je zdaj zidan samostan z novim svetiščem Marije Pomagaj. Obsežen Baragov (romarski) dom. Prekrasna rožnata dolina, park, luška grota, križev pot, jezero, pokopališče — vse to je in ostane v ponos slovenskim frančiškanom in narodu, ki je to graditi pomagal!

M. Tekavec

— Okoli 1.700 vrst rastlin u-speva v Arktiki.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO

LETO ŽELIMO SVOJIM ODJEMALCEM

PRIJATELJEM IN ZNANCEM!

**ANZLOVAR'S
DEPARTMENT STORE**

6214 ST. CLAIR AVE.

MICHAEL TELICH

THE TELICH'S
WISH YOU A
HOLY, JOYOUS
CHRISTMAS AND
NEW YEAR

JOHN R. TELICH

Our New Location
28300 Euclid Avenue
Wickliffe, Ohio 44092
Phone 289-2500

CALL US TO
SERVE YOU

**Sun Life
of
Canada**

VOŠČIMO VSEM NAŠIM ODJEMAL-
CEM IN PRIJATELJEM
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO

Naše podjetje Vam nudi kompletno izbiro
pohištva za Vaš dom po najnižjih cenah.

**NORWOOD
APPLIANCE & FURNITURE**

6202 St. Clair Ave.

361-3634

Mr. in Mrs. JOHN J. SUSNIK in sinovi.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN SREČNO NOVO LETO

ZELIMO VSEM ČLANOM IN ČLANICAM

**KLUBA SLOVENSkih UPOKOJENCEV
V EUCLID, OHIO**

Krist Stokel, preds.
John Gerl, 1. podpreds.
Mary Bozich
II podpreds.

John Zaman, tajnik
Andrew Bozich, blagajnik
Frank Cesen, zapis.

Nadzorniki: Molly Legat, Mary Kobal in John Troha

**ZVEZA DRUŠTEV SLOVENSkih
PROTIKOMUNISTIČNIH BORCEV**

VOŠČI VSEM ČLANOM IN OSTALIM BORCEM ZA
NAŠO SVOBODO IN NJIHOVIM DRUŽINAM, DA BI
V MIRU BOŽJEM IN V VESELJU SVETE NOČI
PRAZNOVALI LETOSNJE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN DA BI NAS BOG V NOVEM LETU
OBVAROVAL VSEGA HUDEGA.

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO ZELI

EDWARD J. KOVACIC

INSURANCE AGENCY — NOTARY PUBLIC
INSURANCE, CASUALTY, FIRE, BONDS

7308 Hecker Ave., Cleveland 3, O.—Telephone 431-3011

BARAGOV DOM INC.

IN

Družabni klub v Baragovem Domu

želita svojim članom, prijateljem in vsem rojakom
vesele božične praznike in srečno novo leto!

6304 St. Clair Ave.

361-9504

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN VSO SREČO
V NOVEM LETU ZELITA

CHICKIE & EDDIE ABE, lastnika

MAPLE LANES

6918 St. Clair Avenue

Phone: 361-8698

• LIQUOR • WINE • BOWLING •

IGNACIJ in ALENKA HREN
voščita

vsem sorodnikom, prijateljem in znancem

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN SREČNO NOVO LETO!

KANADSKA DOMOVINA

VOŠČILA IZ TORONTA, ONT.

DRUŠTVO SLOVENCEV BARAGA

Vsem članom in njihovim družinam,
Slovincem v zdomstvu in v domovini
VESELJA, SREČE IN MIRU v letošnjih božičnih
praznikih in OBILICO BOŽJIH BLAGOSLOVOV
V NOVEM LETU
želi in vošči

ODBOR

"OBILO BOŽJEGA BLAGOSLOVA ZA
BOŽICNE PRAZNIKE IN NOVO LETO

ŽELI ODBOR

"DRUŠTVA SLOVENSKI DOM"

VSEM ČLANOM IN PO NJIH VSEM
SLOVENCEM

864 Pape Ave. Toronto, 357, Ont.

SLOVENSKA PISARNA V TORONTU

Ima kot kulturno socialna ustanova za seboj že 15 let
dela med Slovenci v Kanadi.
Zastopa: Mohorjevo družbo, Ameriško Domovino,
Družabno pravdo, Slovensko kulturno Akcijo,
Svobodno Slovenijo, Studia Slovenica,
Sij, Zrenja in Uvidi.
Vošči miru in blagoslova za Božič ter uspehov
svobodnim prizadevanjem v novem letu.

Uprava, 618 Manning Ave. Toronto 4, Ont.

BLAGOSLOVA POLNE BOŽICNE PRAZNIKE
in SREČNO NOVO LETO

želi

VSEM PRIJATELJEM in ZNANCEM

IVAN KAVČIČ DRUŽINA

162 Clinton St., Toronto 4, Ont. Tel.: 532-8161

VESELE BOŽICNE PRAZNIKE

IN SREČNO NOVO LETO

želi vsem Slovincem

SLOVENSKA GRADBENA DRUŽBA

TRIGLAV Construction Co. Ltd.

10 Keywell Crt. Toronto 560, Ont. 255-2071

NAJSTAREJŠE SLOVENSKO GRADBENO
PODJETJE

Alojz DOLENC

Želi vsem svojim rojakom in prijateljem
BLAGOSLOVLJENE BOŽICNE PRAZNIKE
in PRAV SREČNO NOVO LETO

362 Wellesley Ave., East, Toronto 5 Tel.: 921-2053

JASLICE V TABORIŠČU

V dolenski pokrajini, v za-
tišju sadovnjakov in vinogra-
dov je mežikala bela kmečka
hišica. Pod kmečko streho sta
si uredila lep dom novoporo-
čenca. Sosedje so občudovali
njuno zadovoljstvo in srečo, ki
je izvirala iz velike medseboj-
ne ljubezni in močne vere.

Družinsko srečo je čez leto
dni povečal Lojzek. Oče je, poln
radosti, da ima sina naslednika,
kupil kot spomin jaslince, da se
bodo ob njih veselili otroci in iz
njih črpali moč svete vere ter
radost božičnih praznikov.

Leta so tekla. Vsako leto se
je Mlakarjeva družina poveča-
la za enega člana. Starši so se
trudili, da bi vcepili v mlada
srčeca luč vere. Zato so se otro-
ci zelo veselili praznikov, naj-
večja radost pa jim je bil praz-
nik Jezusovega rojstva. Že dol-

go pred božičem so se razgovar-
jali kako bodo postavljali lepe
jaslice. Ivan in in Stanko sta
poskrbela za dve lepi smrekovi-
veji. Minka in Pavle sta nabra-
la v gozdu lepega zelenega ma-
hu in ga že teden dni sušila na
peči. Sveta noč je bila vrhunec
sreče. Tako je Mlakarjeva druž-
ina vsako leto veselo obhajala
praznik rojstva Gospodovega ob
lepih jaslincih. Do leta 1940.

Jeseni 1941 je Mlakarjeva
družina v jutranji tišini zaslišala
močne udarce po vratih in vpit-
je: "Aufstehen, aufstehen, pa-
cken!" Nenadoma so bili vsi po-
konci. V strašni zmedenosti so
trepetali od strahu, ko je nem-
ški vojak esesovec s strogim
pogledom, kot da mu iz oči švi-
ga plamen, premeril vso družino
in ukazal, da morajo biti v
3 urah pripravljeni na odhod.

V SREČO SVETE NOČI

Cerkvica bela nocoj vsa žari,
stari zidovi so čudno svetli,
v linah zvonovi kot svetje pojo,
s pesmijo hočejo v samo nebo.

In v to pričakovanje noči,
počasi, neslišno sneži...
Naši domovi vsi srečni drhte,
nestrpno kot čakajoče žene,

praznik trka na okno in dver,
skrivnostno prihaja Bog v sveti večer.
Jaslince v kotu bohkovem tam,
kam naj poklekнем, popotnik, kam?

Vse je, kakor je bilo nekoč —
božji sin v jasliah in angel pojoč.
V srečo svete božične noči,
na drobno, neslišno sneži...

M. Jakopič

Božič – praznik življenja

Veren kristjan si težko pred-
stavlja, da bi mogel prav praz-
novati in resnično doživljati
Sveti večer ter Božični dan sam,
ločen od skupnosti, posebno od
družine. Kdor je kdaj doživel
iztrganost iz kroga domačih in
je moral sam skozi božične dni,
ta ve, da je to doživetje notra-
njih muk.

Božič je rojstni dan Boga-Člo-
veka, zato je praznik življenja.
V sveti noči so se nebesa sklo-
nila k zemlji in ji podarila Nje-
ga, ki je pozneje rekel sam o
sebi, da "je pot, resnica in živ-
ljenje". Božič ni torej v zabavi,
ne v uživanju, še manj v pi-
janosti, ki je beg pred stvar-
nostjo: doživetje Božiča ni v
sentimentalni navadi odpiranja
daril in v okrašenih drevescih.
Z BOŽIČEM JE STVARNIK
POSVETIL ROJSTVO, ŽIV-
LJENJE IN DRUŽINO. Na to
bomo mislili, ko bomo letos bo-
žičevali, da napravimo protina-
pad silam, ki pripravljajo živ-
ljenju smrt.

Dandanes nevarno drvim o
proč od pravega smisla Božiča.
Niti na Sveti večer mnogi ne
bodo opazili, da nas temne sile
tirajo proč od Božiča, kot ga je
zamislila božja Previdnost. Ži-
vimo v časih, ko je napad na živ-
ljenje v polnem teku. Sile iz
podzemlja vodijo ta napad in
smo priče: samomori naraščajo;
smrti v mamilih se množijo;
preprečevanje rojstev je postala
vsakdanja navada; odpravo plo-
du iz teles mater je dovolil
"zakon"; kot da to ni umor živih
bitij; že se govori o uničevanju
neozdravljivo bolnih in o tem,
da bo kmalu oblast dajala pravi-
co, kdo naj ima otroke in ko-
liko. Blizamo se časom, ko se
bodo izvajale zamisli nacistov,
da se naj stare, telesno nespo-

sobne in umobolne pokonča, ker
so človeški družbi samo v bre-
me.

Kaj more ustaviti ta napad na
človeško življenje? Samo vrni-
tev k pravemu obhajanju Boži-
ča, ki je praznik življenja, kate-
rega Gospodar je samo Bog. V
tem smislu si voščimo vesele
božične praznike. Veseli bodo,
če vest ne bo prav nič očitala
našega sodelovanja pri napadu
na življenje.

Življenje pa se rodi, raste in
se razvija v družini in samo v
družini daje sadove. Kdor hoče
smrtno zadeti življenje, se naj-
prej loti družine. In vidimo, da
je tudi ta že napadena. Nekdo
seje razdor med starše in otro-
ke. Nekdo ruši avtoriteto star-
šev in izvablja otroke izpod rod-
nega krova. Kako zelo gine tista
blagodejna družinska toplina in
privlačnost, ki je za uspešno rast
življenja tako potrebna. V ko-
liko hišah bodo z glavobolom
preživeli Božič. NJEGOVA
PRAVA VSEBINA, KI JE PO-
SVETITEV DRUŽIN, bo šla mi-
mo. Duše ne bodo doživele bo-
žičnih skrivnosti. Način, kako
bodo kje praznovali in obhajali
Božič, bo kakor termometer, ki
bo kazal, kako uspeva napad
temnih sil na življenje in dru-
žino.

Ko si voščimo vesele božične
praznike, naj bo v nas tudi mo-
litev, da bi PRAVI BOŽIČ RE-
ŠEVAL ŽIVLJENJE IN DRU-
ŽINE, DA SLOVENSKI NA-
ROD NE BO IZUMRL. To željo
s temi voščili pošiljam vsem pri
AMERIŠKI DOMOVINI in naj
z njeno pomočjo roma po slo-
venskih domovih in jim nosi
blagoslove svete noči: SLAVA
BOGU NA VISAVAH IN MIR
LJUDEM NA ZEMLJI, KI SO
BLAGE VOLJE.

P. M.

(Dolje na 4. strani)

VOŠČILA IZ TORONTA, ONT.

VESELE BOŽICNE PRAZNIKE

in SREČNO NOVO LETO želi

ZDRAVNICA

DR. GLORIJA S. BRATINA

SLOVENSKA TELOVADNA ZVEZA

vošči vsem športnikom in ljubiteljem slovenske

mladine prav prisrčen Božič in srečno novo leto

SLOVENSKA POTNIŠKA AGENCIJA

Center za cenena skupinska potovanja v domovino

želi

BLAGOSLOVLJENE PRAZNIKE

in SREČNO NOVO LETO

WORLD TRAVEL SERVICE LTD.

258 College Street, Toronto, Ont. Tel.: 922-4161

Društvo slovenskih protikomunističnih borcev

vošči vsem članom in vsem Slovincem polnost
veselja in svetonočnega miru za Božič ter blago-
slovljeno novo leto. Obenem se iskreno zahvalju-
jemo za darove našim invalidom in se priporočamo
še za nadaljno pomoč.

ODBOR

Družina JANEZ TRATNIK

81 Oxenden Cres., Etobicoke, Tel.: 621-3160

VOŠČI BLAGOSLOVLJENE BOŽICNE PRAZNIKE

IN USPEHOV POLNO NOVO LETO.

Vesele in miru polne božične praznike, ter uspehov

polno novo leto želi in vošči vsem prijateljem,

znancem in odjemalcem

GRADBENO PODJETJE JANEZ KASTELIC LTD.

98 Cumber Ave., Willowdale, Ont. Tel.: 221-5403

HVALEŽEN VSEM, KI SEM JIM PRODAL
AVTOMOBIL, SE PRIPOROČAM SE DRUGIM IN
VSEM SKUPAJ ŽELIM VESELE BOŽICNE PRAZNIKE
IN POLNO SREČE V NOVEM LETU

ANTON SENICAR

259 a Delta Street, Toronto 14, Ont.

JEZUŠČEK NA FLAMSKEM

Zdaj se je pričela množica pred mestno hišo redčiti. Ogenj je že davno ugasnil in Jožef in Marija sta ostala še edina pred vrati. Šla sta po stopnicah navzgor in sta bila zadnja za starim možakarjem, ki ni znal zapisati svojega imena in se je zaradi tega kar podkrižal.

Lepo rejen, v kožuh zavrt pisar, ki je imel velik vrč piva pred seboj, si je zadovoljen pomel debele roke, ker je bilo delo zdaj slednjič opravljeno. Obšla ga je dobra volja: zdaj bo tudi on lahko mirne duše v "Golubu" izpil svoj vrček. Ko je Jožef pokazal svoje papirje in je pisar videl, da sta oba iz plemenitega Davidovega rodu, je osupnil ter se jima dobrikel in govoril sladke besede, da bi izvalil iz njiju napitnino. Ko pa je videl, da sta obdržala roke v žepih, in je opazil, da sta siromaka, je kliknil nekemu drugemu pisarju, pravemu judovskemu nosu, dvoumno opazko.

Ko se je Jožef podpisal, sta odvezala osla in šla iskat prenočišča. Najprej sta poskusila v krčmi "Pri zlati kameli". To so jima bili priporočili in ni bila draga. Toda neki kmečki teleban z velikim čikom v ustih je zaslanjal vhod in dejal: "Nihče več ne sme noter, ker je hiša polna kakor sod za slanike, podstrešje in kleti," in posmehljivo je pristavil: "Saj nimata niti dovolj denarja pri sebi. Le pojdita k 'Trem zamorcem', tam ni zaradi živale nikogar."

Pri 'Treh zamorcih' ni bilo zaradi tobakovega dima videti skoraj roke pred seboj. Marija je čakala zunaj na oslu, Jožef pa se je rinil skozi poživajoče in razgrajajoče goste. Vprašal je krčmarico, ki je prišla iz kleti s težkimi vrči piva, če ima kakšno posteljo za njegovo ženo, ki bo vsak hip porodila. Osorno ga je nahnul, češ ali misli, da je njena hiša bolnišnica. "Pojdita k 'Zlati kameli', tam devajo celo pse v posteljo." Odhitela je in Jožef je osupel gledal za njo.

Tako sta hodila od prenočišča do prenočišča. Prosila sta le za preprosto posteljo, pri siromašnih ljudeh, pri meščanih in mestnih svetovavcih, toda povsod so jima prijazno ali pa malomarno odgovarjali, da je že vsak kotiček zaseden.

Ah, vse njuno upanje, tako svetlo in polno obljub kakor sar, tako mirno kakor veliko-nočni dan, sta odpihnili zdaj pokvarjenost in brezbriznost ljudi.

Proseče sta se ozrla proti zvezdam.

Tedaj je prišel otrok z lesenim vedrom v roki, ki je videl njune poglede. Ker so Jožefa zapustili ljudje in ga pahnil od sebe in ker mu kljub temu ni upadel pogum, je vprašal deklico, ki je bila prav tako siromašna kakor onadva in ki se je nedolžno smejala pod svojo belo ruto:

"Ti mala, ali veš za kak prostorček, kjer bi lahko prespala? Pa če bi bil samo tolikšen kakor predpasnik. Ta žena je bolna in..."

"O seveda," je dejal otrok, "tam zadaj onstran vode je zapuščen hlev, kjer stojte panji. Suh in je poln toplega sena. Pojdita, pokažem vama."

Otrok je stopil pred njima in Jožef in Marija sta mu sledila z oslom. Šli so čez zamrzlo vodo in daleč v polje, kjer so našli v svitu svetilke na pol odprt hlev, ki je globoko tičal v snegu.

V hlevu je bil zatohel duh, ki je padel človeku na prsi. Veliki pajki so prestrašeni pobegnili pred svetilkino lučjo.

"Torej tu se bo zgodilo," je žalostno dejala Marija in vendarle vesela, ko bo imel njen otrok streho nad seboj in bo ležal na toplem senu.

"Sam Bog hoče tako," je dejal Jožef in obesil svetilko na gredo. Potem je pripravil posteljo iz sena in suhega listja ter zamašil luknje s praznimi (Dalje na 5. strani)

JASLICE V TABORIŠČU

(Nadaljevanje s 3. strani)

Mlakarjeve jaslice so bile vsak božič v tolažbo in radost vernim slovenskim družinam v taborišču za časa vojne.

Končno je zasijal dan svobode. Velika radost vsem, ki jim je bila vzeta svoboda, ki so trpeli strašne muke v koncentracijskih taboriščih, ki so bili zasmejavani, zaničevani in preganjani zato ker niso nemške krvi. Po taboriščih je zavladalo veselje do brezumnosti. Kakor da so se napili močnega vina. Hoteli so čimprej odpotovati v domovino. Tako močno je bilo hrepenje po njej, da jih nobena stvar ni mogla več zadržati na nemški zemlji. Toda potovanje do slovenske zemlje je bilo skoraj nemogoče. Razbite so bile vse železniške proge. Vlaki in avtomobili niso vozili. Vseposvobod so bili še hudi boji, posebno med nemško in rusko armado. Vse te nevarne in težke zapreke niso mogle zadržati ljudi od njihove odločitve, da odpotujejo nazaj v domači kraj. Odločili so se, da potujejo brez vozniških sredstev, peš, z ročnim vozičkom, na katerega bodo naložili najnujnejše stvari.

Tako je potovala Mlakarjeva družina s svojimi številnimi člani. Pot je bila polna življenjskih nevarnosti. Peljala jih je skozi najstrašnejše bitke. Previvali so se skozi množico vojakov, tankov, vojaških kamionov. Najhujša je bila pot skozi mesto, ki je bilo vse v plamenu. Pot so jim preprečevala trupla mrličev in razni izgoreli ter razbiti predmeti. Noge so jim bile krvave, blatne in polne žuljev. Obleka umazana in raztrgana. Izčrpani od stradanja so se kot

mrličji pomikali dalje skupaj z rusko fronto.

Kaj sta na tako težki poti delala najmlajša člana Mlakarjeve družine Martina in Jožica? Pogled nanju je bil prežalosten: blede, umazana, s krvavimi nožicami sta se držala za očetovo in materino roko, samo oči so se skrivnostno svetlikale in krčevito stiskale k sebi malo šolsko torbico, v kateri so bile jaslice, od katerih se nista mogla ločiti ne v svoji rojstni hiši ne v taborišču in tudi ne na strašni mučni poti. Morda takrat ni nihče pomislil, da jih na njihovi poti spremlja sama sveta Družina. To govori dejstvo, da so ljudje v njihovi gruči izgubljali življenje, a Mlakarjevi družini se ni nič hudega pripetilo.

Največji dokaz božjega varstva na potovanju v domovino je tale dogodek, ki je ostal Mlakarjevi družini v najtežjem spominu. Bilo je že na pol poti proti domu, ko jih je zajela grupa ruske vojske. Takoj so jih obdodili kot nemške vohune in odlok ruske vojaške komande je bil: "Vse postaviti pred zid in do zadnjega člana postreliti." Bleda kot smrt je stala Mlakarjeva družina pred podrtim zidom, pred njim so grozile puške ruskih vojakov, pripravljene na strel. V smrtnem strahu so ne-

mo čakali, da jim krogla preseka nit življenja. Tedaj se je zgodilo nekaj nenavadnega. V ruski vojaški komandi je nastala velika zmešnjava: vsi so zmedeno tekali sem in tja in dali vojakom povelje za hiter odhod. Vojaki, ki so dobili nalog, da postrele Mlakarjevo družino, so pograbili puške in odšli. Cela Mlakarjeva družina je nekaj časa kot okamenela stala na mestu smrti in ni mogla takoj razumeti strašnega in čudnega dogajanja. Prvi se je znašel oče in vzdihnil: "Otroci, Marija nas je rešila, njena moč je bila tu očitna." In vsi so v pobožni molitvi sklonili glave in se ji zahvalili. Martine in Jožica sta še bolj goreče stiskala k sebi malo torbico. Polni novega zaupanja v božjo pomoč so nadaljevali pot proti domovini. Še je bila polna nevarnosti, trpljenja, strahu in izčrpanosti od gladi. Saj so potovali celih sedem mesecev. Ali hrepenenje po domači grudi in živa neomajna vera sta jim dajala neverjetno moč. Sopotniki v domovino so opazili, da Martine in Jožica posebno pazita na malo torbico. Videli so ju, kako s težavo nosita in jima svetovale, da jo odložita. Toda ona nista hoteli o tem nič slišati, pogumno in vztrajno sta jo nosila z veliko skrbnostjo in ljubeznijo.

Končno so po težki in nevarni poti zagledali belo hišo sredi sadovnjakov. Bili so spet doma.

V prvi božični noči so se zbrali okrog svojih lepih jaslic, do katerih so čutili še večjo ljubezen. Po molitvi rožnega venca je oče spregovoril: "Otroci, jaslice so simbol naše žive vere, one govorijo o zgodovini naše družinske sreče, govorijo o veselju in sreči, ki jo je ob njih čutilo toliko izgnanih slovenskih družin in govorijo tudi o čudovitem božjem varstvu. Te naše lepe božične jaslice morajo še bodočim Mlakarjevim rodovom govoriti o močni veri pradedov, govoriti jim morajo, da je njihova vera bila prekaljena v trpljenju in da bodoči rod ne sme poteptati dragocene svetinje pradedov." Ob teh besedah sta Martine in Jožica molče stala pri jaslicah, v srcu sta občutila radost, ki je nobeno človeško pero ne more opisati. V njiju je bil svet ponos, da sta prav onadva bila izbrana, da očuvata to drago družinsko svetinjo. Spomnila sta se, koliko žrtev je to zahtevalo od njiju, zato sta čutila do njih neizmerno ljubezen.

Jožica je danes usmiljenka v Beogradu, Martine pa zgleden in pošten slovenski fant priča za Kristusa kot laični misijonar v svojem okolju.

HRANILNICA IN POSOJILNICA

SLOVENSKIH ŽUPNIJ

OB SVOJI 15-LETNICI

člani upravnega in kreditnega odbora, nadzorstva ter upravnik z uradnim željico vsem članom, njihovim družinam in vsem Slovincem

MIRU IN SREČE ZA BOŽIČ, ter uspehov in blagoslova v novem letu.

Naložbe pri nas so varne in se visoko obrestujejo, posojila so cenena in življensko zavarovana.

VESELJA ZA BOŽIČ IN SREČE V NOVEM LETU

ZELI VSEM ODJEMALCEM IN SLOVENCEM V TORONTU

TRGOVINA JAMERNIK,

KI NUDI MESO IN MESNE IZDELKE PRVOVRSTNE KVALITETE

590 Bloor Street W. Toronto 174

Tel.: 534-1353

V kratkem času našega obratovanja, nam je dober glas pridobil številne odjemalce, ker imamo vedno sveže meso, odlično prekajeno, izvrstne mesene klobase in krvavice. Cene so zmerne. Lastnik ima Slamičevo šolo iz Ljubljane. Pri nas dobite tudi kislo zelje in repo. Izvršujemo tudi naročila po pošti.

ANTON'S MEAT MARKET

ANTON BAVDEK

V TORONTU SMO BILI PRVA SLOVENSKA TRGOVINA Z MESOM

Kdor kupuje pri nas, mu postrežemo s svežim mesom. Imamo pa tudi okusno prekajeno meso, mesene klobase in krvavice. Če se ženiš, te bomo oskrbeli z mesnimi dobrotami. Povabite nas na bankete, da vam dobavimo vsakovrstno meso. Isto delamo za slovenske dneve in praznike. Tudi bučno olje in rogaško slatino dobite pri nas. Dostavljamo na dom in poceni napolnimo hladilnike.

633 Vaughan Rd. na vogalu Oakwooda
Tel.: 783-0423 — 783-0312

VOŠČILA IZ TORONTA, ONT.

MNOGO BOŽIČNEGA MIRU

IN SREČE V NOVEM LETU

želi

GRADBENO PODJETJE

JOŽE KASTELIC Ltd.

10 Keywell Court, Toronto 18, Ont. 255-2085

BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN MIRNO NOVO LETO

Vam želi

GRADBENO PODJETJE

JEREB BROTHERS Ltd.

40 Golf Valley Lane, Etobicoke • 621-2474

98 NEILSON DR., Etobicoke • 622-1623

Mesarija in klobasičarna

DERMASTJA

ZELI VSEM ODJEMALCEM IN ROJAKOM VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO

Obiščite nas in postregli vas bomo s svežim mesom. Mogoče pa želite kranjske klobase, doma prekajenega mesa, izvrstnih salam? Pri nas dobite vsega tega. Še več: nudimo vam bučno olje, kislo zelje v glavicah in druge specijalitete. Dostavljamo na dom brezplačno. Sprejemamo naročila tudi po pošti in pošiljamo C.O.D.

192-194 AUGUSTA AVE., Toronto 2B, Ont. — 366-2165

BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE

in SREČNO NOVO LETO

vam želi

STAVBENO PODJETJE

F-F CONSTRUCTION CO. LTD.

Lastnik A. FERKUL

183 Beta Street, Toronto 14

259-7334

"VESELJA ZA BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČE V NOVEM LETU ZELI VSEM

slovensko smučičarje

OLD SMOKEY

KIMBERLEY, ONTARIO

telefon (519) 599-5433

Toronto (416) 923-1397

Ker ne moreva letos pisati voščilnih kartic, tem potom voščiva vesele božične praznike in srečno novo leto vsem prijateljem in znancem

Maks in Marija ERSTE

1133 East 72 St., Cleveland

Ker ne bova pošiljala božičnih voščil letos, tem potom voščiva vsem sorodnikom, prijateljem, kakor tudi znancem vesel božič in tudi zdravo, zadovoljno in srečno novo leto.

LAWRENCE in MARY HROVATIN

17177 Grovewood Ave.

Vesele Božične Praznike in srečno novo leto želi

MRS. FRANCES LUŽAR

Gary, Indiana

vsem sorodnikom, prijateljem in znancem.

OBILO BLAGOSLOVA IN VESELJA ZA BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO ZELI VSEM PRIJATELJEM IN ZNANCEM

MRS. MARY LEKŠAN

1847 Rush Rd., Wickliffe, O.

BLAGOSLOVA IN SREČE ZA BOŽIČ IN NOVO LETO ZELI VSEM PRIJATELJEM IN ZNANCEM

Mrs. Jennie KRASOVEC

26570 Zeman Ave.

Ker letos ne bomo pošiljali pismenih božičnih voščil,
želimo tem potom vsem našim prijateljem,
znancem in odjemalcem

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO
ter se obenem zahvaljujemo vsem,
ki so nam že, ali nam bodo še pismo voščili.

LOUIS, JENNIE in VICTOR OBLAK

6612 St. Clair Avenue
Cleveland, Ohio 44103

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO VOŠCI VSEM

NOSAN'S SLOVENIAN HOME BAKERY

6413 St. Clair Ave. ENdicott 1-1863

JOS. MELAHER MEN'S WEAR

SLOVENSKA TRGOVINA MOSKIH OBLAČIL
6205 St. Clair Ave. — Phone: 861-4349
NASIM ODJEMALCEM IN VSEM DRAGIM ROJAKOM
ZELIVA VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN VSO
SREČO V NOVEM LETU.
JOŽE IN MARIJA MELAHER
moške hlače in jopiči, športna in delovna oblačila,
osebno perilo za može in fante, klobuki, kape,
rokavice, nogavice, vse za moško garderobo.

KRIZMAN MEATS

1453 East 66 St. Cleveland, Ohio 44103
391-4316

PRIJATELJEM, ODJEMALCEM IN VSEM
DRUGIM ROJAKOM VOŠČIMO VESELE
BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO
SPECIALIZING IN HOME FREEZER MEATS

ARCO AUTO SERVICE STATION

5221 St. Clair Ave. 361-9856

Lastnika JOSIP BOSNAR in MIKE NOVOSELEC se
zahvaljujeta za zaupanje in želita vsem odjemalcem in
slovenskim prijateljem vesele božične praznike, zdravje
in vso srečo v novem letu.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETO ZELITA PRIJATELJEM IN ZNANCEM

IVANA in JANEZ OVSENIK

7505 Cornelia Avenue, Cleveland

VESEL BOŽIČ V 1972!

DOBER VID VSE LETO 1973!

SLAK OPTIK

Zelim vsem prijateljem in znancem
veselebožične praznike in srečno novo leto!
Za enkrat sem še privezana na posteljo in
se še enkrat zahvaljujem za vso pomoč, ki
sem jo dobila od svojih prijateljev.

MRS. JOSEPHINE KOVAC

1017 E. 62 St.
Cleveland, Ohio 44103

VESELE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO ZELI

MOLEK'S BAR, INC.

6702 St. Clair Ave. Tel.: 361-8428

JEZUŠČEK NA FLAMSKEM

(Nadaljevanje s 4. strani)
vrečami. Skozi luknje v stre-
hi so pa gledale zvezde v no-
tranjščino.

Zunaj je v pokoju neba pod
skrivnostnimi zvezdami leža-
la vas, kjer je v rdečem žaru
bakele gospodaril greh. Tam
onstran, daleč nad spečimi gri-
či pa je še nikdar ugledan stal
na počivajočem nebu globoko
v nočnem ozračju velik in čist
kakor živo srebro prvi srp zo-
rečega meseca.

Potem se je zgodilo.
"Marija," je vzdihnil Jožef,
kajti čutil je njeno svetost.

"Ljubi Jožef," so šepnila nje-
na usta in Jožefu je bilo, ka-
kor bi se mu vse nebo zahvali-
lo za njegovo neumorno skrb.
Srce mu je prekipelo, prijel je
Marijo za roke in jo urno po-
ljubil na voščeno blede čelo.

"Moliva," je zajeceljal, "kaj-
ti neizrekljivo je lepo."
Pokleknila sta v seno.

Čebele so še vedno brnele v
svojih panjih, kakor bi bil za-

tohlil hlev cvetlični vrt. Zunaj
so peli petelini in dobri osel, ki
se je pri vsem tem tekanju sem
in tja dvignil, je tudi prišel po-
gledat. Sklonil je glavo čez
jasli, globoko vzdihnil in grel
otročiča s svojo težko toplo
sapo.

Rjava svetilka je tiho gorela,
tako tiho, kakor bi bila tudi
ona polna velike, pobožne mo-
litve.

*

Začulo se je rahlo trkanje
na vrata.

Jožef je prestrašeno in vpra-
šujoče pogledal Marijo, ki je
tako vstala in v obrambo
sprostrla svoje roke nad otro-
ka. Brez besede, z utripajo-
čim srcem je Jožef previdno
odskernil vrata in zagledal kos-
mate, dobre glave pastirjev,
ženske v plaščih in radovedne
otroke.

Nekdo z rdeče obrobjenimi
očmi je vprašal: "Ali smo prav
prišli? Se je tu rodil otrok?"
Angel z neba nam je ukazal,
naj ga obiščemo."

"Da," je dejal Jožef s pono-
snim glasom. "Prišli ste prav,
toda otrok spi."

Položil je kazavec na ustnice
in opomin je šel od ust do ust:
"Ssst, sst, spi!"

Jožef je na stečaj odprl vra-
ta in jim pokazal kraj, kjer se
je v rahli luči svetilke blede
deklica z dolgimi lasmi boječe
in zaskrbljeno sklanjala čez o-
troka.

Opazno in po prstih so se
drug za drugim splazili v hlev.
Moški so se odkrili kakor v
cerkvi. Vsi so se zgrnili okrog
jasli, kjer je na njihovo začu-
denje spalo čisto navadno dete.
Toda ob spominu na angela so
se počasi razveselili njih obra-
zi in so se jim zasvetile oči. Ra-
dovedno so se pomikali bliže,
otroci so pritiskali v ospredje,
ženskam je uspelo, da so se po-
stavile pred moške. Kdor je bil
predaleč zadaj, je stopil na
od ali na butaro lesa, da bi vi-
del čez glave drugih.

Kljub toliki množici je bilo
v hlevu tiho in domače in oči
vseh so polne spoštovanja in
pobožnosti občudujoče roma-
le od otroka k materi in od ma-
tere k otroku. Slepce se je
smehljalo, kakor bi kaj videl.

Tedaj so z vseh strani jeli
pripovedovati o velikem nebes-
nem čudežu, o lepem angelu in
njegovih besedah, o pojoči pri-
kazni, o otroku, ki je bil božji
in namenjen za velike stvari na
svetu.

Tedaj se je vse ozrlo za pri-
tajenim ihtenjem.

"Ah, slepec ihti," je dejal
neki pastir Mariji, "žalosten je,
ker ne more videti otroka."

"Ne, zaradi tega že ne," je ih-
tel slepec in stopil iz svojega
kota, "kajti videl sem luč. To-
da vi vsi ste mogli otroku kaj
darovati, le slepci nimamo ni-
česar. Ali ni to žalostno?"

V hlevu je postalo tiho, čis-
to tiho. Slepce se je nečemu
nasmešnil, potem pa je s ple-
menito kretnjo jel božati strune.
Njegov rdeči obraz je preble-
del od razburjenja in z njego-
vih gosli je lil spev, kakor bi
ga bil ukradel angelom, ki so
se poprej prikazali. Ves hlev
ga je bil poln. Otroci se utih-
nil in te kmečke glave, ki niso
čule menda nikoli nič drugega
kakor monotono godbo v cerk-
vi ali polko na prošenju, so
bile vse prevzete. Obšlo jih je
nekaj, kar je bilo lepše od vse-
ga, kar so imeli. Nad temi kos-
matimi, neostriženimi ubogimi
ljudmi je sijal kraljevski blesk
njih duš in slepci so kapale sol-
ze po licih.

Ko je končal in je lok obvisel
v njegovi roki, se je smehljalo
nekam v višino.

"Videl sem otroka," je zai-
htel, "videl sem ga! Ah, tako
krasen je in tako lep!"

F. Timmermans

VOŠČILA IZ MILWAUKEE

JELENC FUNERAL HOME

COMPLETE FUNERAL SERVICE

2316 W. National 645-3278 — 645-6065

Milwaukee, Wis.

ERMENC FUNERAL HOME

W. Greenfield Avenue at S. 54th Street

Milwaukee, Wis. 327-4500

SCHAFF FUNERAL SERVICE

2264 South 60th Street Lincoln 1-7533

RUPENA'S MARKET

BETTER FOODS FOR LESS MONEY

418 East Center St. LOcust 2-1970

SPring 4-8350

VICTOR FRANGESCH

PLUMBER

Complete Plumbing - Repairing - Remodeling
Electric and Gas Automatic Water Heaters

1701 S. 71st Street West Allis, Wis. 53214

BALKAN GROCERY

LUKA BAJIC, Prop.

1527 W. State Street Division 2-9742

Most Florsheim styles \$19.95 to \$29.95
Most Imperial styles \$39.95

ZA ZENSKÉ bogata izbira najmodernejših čevljev,
znamke FLORSHEIM
tople

COPATE vseh novih vrst in oblik, SNEŽKE, ŠKORNJI,
GALOŠE za vso DRUŽINO, podloženi ZIMSKI
ČEVLJI za moške, ženske in otroke
Vse moške in ženske čevlje lahko dobite
pri nas v zelo širokih merah.

NASIM ODJEMALCEM, IN
VSEM ROJAKOM ŽELIMO VESELE BOŽIČNE
PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO 1973 ZAHVALJUJEMO
SE ZA DOSEDANJO NAKLONJENOST
IN SE PRIPOROČAMO.

Louis Majer

6410 St. Clair Ave. 391-0564

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo
vsem cenjenim odjemalcem in znancem

HAMILTON INSURORS (Zulich Insurance)

BOB, TOM, JOHN, CHARLES

3107 Mayfield Rd. at Lee — 371-5050
Cleveland Heights, Ohio 44118

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO NOVO LETO
VAM ZELI

MARTIN ANTONČIČ

Poslušajte njegov slovenski program
vsako nedeljo ob 10:00
na radio postaji WXEN 106.5 FM

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO!

Koliko bogastva in blagostanja pomeni
gornjih šest besed!

Hvala za vašo naklonjenost!

MARIE RICARD BEAUTY SALON

17216 Grovewood Avenue IV 1-0645

MERRY CHRISTMAS AND A HAPPY NEW YEAR
TO ALL OUR CUSTOMERS AND FRIENDS!

WIEHN'S BAKERY

BEST BAKED FOOD FROM OUR OVEN
TO YOUR TABLE

704 E. 185 St. — Tel.: KE 1-0650
Cleveland, O.

Famous for our Potica

SLOVENSKA PISARNA

v Baragovem Domu, 6304 St. Clair Ave.,
Cleveland, Ohio 44103
361-9504

Zeli ameriškim, canadskim in vsem drugim rojakom po svetu, blagoslovljene božične praznike in vso srečo v novem letu.

Zastopamo SLOVENSKE KNJIZNE ZALOŽBE: Družba sv. Mohorja v Celovcu, Svobodna Slovenija, Slovenska kulturna akcija, Sij v Buenos Airesu, Ave Marija v Lemontu.

Sprejemamo NAROČNINE in ČLANARINE: Družba sv. Mohorja v Celovcu, tednik in Zbornik Svobodne Slovenije, Slovenske kulturne akcije, Duhovno življenje, Sij, Našo luč, Družina in dom, Naš tednik, Družina Ljubljana itd.

Iramo SLOVENSKE KNJIGE, izšle v emigraciji, med katerimi omenjamo najnovejše: Geržinčič: Božji služabnik Janez Gnidovec, \$4, (3), Žakelj: Baraga uslije, (\$3, je to zbirka objavljenih zahval po priprošnji svetniškega kandidata škofa Barage), Pastirjev glas, \$4, (zbirka pisem, govorov, pridig, duhovnih misli in člankov škofa Rožmana v zdomstvu), Mauser: Le eno je potrebno, \$3.50, Izanc: Odprti grobovi II. zvezek (\$3), III. zv. (\$3.50), IV. zv. (\$4), od starejših izdaj priporočamo: Puš: Klasje iz viharja, (\$3), Mauser: Na ozarah, \$5, Ilija: Huda pravda, \$5, Sodja: Lepo je biti mlad, \$3, Kolarič: Škof Rožman, II. del, \$7, in še mnogo drugih knjig. Cene v oklepaju veljajo za broširane. Za knjige, ki jih pošiljamo po pošti je priloženo 50¢ za poštino in ovojnino.

S tem, da kupujemo slovenske knjige, naročamo časopise in jih beremo, bogatimo sebe duhovno in podpiramo slovensko kulturno prizadevnost.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO
ŽELIM
DRAGIM SLOVENSKIM PRIJATELJEM

A MERRY CHRISTMAS
AND A HAPPY NEW YEAR
TO MY SLOVENIAN FRIENDS

Daniel L. Mausser

16337 Brewster Road, Cleveland Hts., Ohio

PRECISION GRINDING CORP.

PRECISION GRINDING AND GENERAL MACHINING

6717 St. Clair Ave.

Phone: 391-7294

Zelimo vsem rojakom vesele božične praznike in vso srečo v novem letu!

RICH & SONS

COMPLETE AUTO SERVICE

1078 East 64 St.

Tel. 431-9231

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem odjemalcem prijateljem in znancem

Vsem sorodnikom prijateljem in znancem vošči

JOŽE DOLENC

1166 East 72 Street

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN SREČNO NOVO LETO!

Ob prvi obletnici smrti Zdravka Novaka

CLEVELAND, O. — Te dni je minilo leto dni, kar smo se za vedno poslovili od prijatelja, kulturnega in društvenega delavca Zdravka Novaka. Hitro je minilo leto, v vrvenju življenja si komaj moremo misliti, da tega delavnega, za vse dobro in slovenstvo tako vnetega moža ni več med nami. Kot sem že ob smrti zapisal: z njim smo gubili veliko, zgubili človeka jasnih idej, zgubili pa tudi svetovaleca in kulturnega delavca. Ni bilo dela, ki bi ga Zdravko ne sprejel. To ve tudi njegova družina, za katero v preobiliu drugega dela skoraj ni bilo časa, ali vsaj ne dovolj.

Naj navedem nekaj odstavkov iz pisma, ki mi ga je pisal nekaj tednov pred smrtjo. "Moje glavno javno delo ni bilo literarno kljub temu, da sem čutil do pisateljevanja največ nagnjenja in tudi največ veselja. Bolj važno se mi je zdelo delo na drugih področjih javnega življenja, zlasti delo v katoliških organizacijah in pri verskih in cerkvenih ustanovah. Tam je bila potreba večja in tam je tudi bolj manjkalo delavcev. Seveda s tem ne mislim reči, da nismo emigranti potrebovali literatur.

Zato sem skoraj vse življenje žrtvoval za drugo delo v javnosti in zanemarljivo pisateljevanje v upanju, da bo nekoč prišel čas, da se bom lahko posvetil pisateljevanju. Toda čim sem našel vsaj malo časa, sem napisal, ne tisto, kar bi najraje, ampak tisto, kar se mi je zdelo najbolj aktualno."

V teku let se je nabralo precej literarnih stvaritev, tako da se je prof. dr. Martinu Jevnikarju zdelo potrebno, da je uvrstil Novaka in njegovo literarno delo v svoj PREGLED SODOBNE SLOVENSKE ZAMEJSKE literature, ki jo objavlja v MLADIKI, ki izhaja v Trstu že lepo vrsto let.

Naj navedem v glavnem kaj piše dr. Jevnikar o Novakovem delu.

Ze pred vojsko je sodeloval s članki in črticami v Slovenscu, Mladiki, Mladosti in Domačiji, v knjigi pa je izdal: Rožni venec, dramo v 6 slikah po romanu Barclayeve, dalje Zakon o zaščiti avtorskih pravic (1939), Napadi iz zraka in obramba, ter za občinske tajnike znano knjižico, o pravicah in zaščiti občinskih tajnikov in uslužbencev.

Na Koroškem je pisal najprej v razmnožene taboriščne liste, tako je bil urednik mladinskega lista "Beguncček" v taborišču Kellerberg, sodeloval pri sestavljanju seznamov vrnjenih domobrancev iz Vetrinja, pisal v Naš tednik-Kroniko, v Mladi Korotan, Nedeljo in Našo luč. V Ameriki je sodeloval pri kakšnih 15 listih in revijah. Tako je samo v Ameriško Domovino napisal preko 200 različnih člankov, od katerih so mnogi literarne vrednosti, drugi pa posve-

čeni življenju in razmahu slovenskega življenja med Slovenci na tujem. Dalje je sodeloval pri koledarjih Mohorjeve družbe, tako Goriške kot Celovške, pri Koledarju Zborniku Svobodne Slovenije v Buenos Airesu in drugod. Leta 1955 je napisal v Clevelandu Ustoličenje karantanskega kneza. V njej je obnovil starodavni obred ustoličenja novega slovenskega kneza in sicer Hotimira, ki ga je posvetil škof Modest. Igra je množična, zelo razgibana in avtor se je lepo vživel v zgodovinsko izročilo. Glasbene točke za fanfare, spremljavo in petje je pripravil pokojni profesor dr. France Cigan. Ponatis igre je v Veri in Domu v Celovcu 1955.

Leta 1957 je izšla pri Goriški Mohorjevi družbi izvirna povest POTA BOŽJA, ki je izšla pozneje tudi v Amerškem Slovenscu. Povest je ljudska, ideja je v naslovu: Božja pota niso naša pota.

Novak je imel lep smisel za odrsko udeleževanje. Zato se je lotil tudi dramatizacij. Morda za naše razmere in naše odre je najbolj uspela drama GRČE, po Savinskovi povesti, ki jo je dramatsko društvo LILJA podalo prvič 4. jan. 1959. Kmalu so igrali GRČE po mnogih slovenskih odrih na Koroškem v režiji č.g. Zaleteja. (Piscu tega članka je znano, da je Zdravko napisal še nekaj drugih del za oder, ki pa zaradi upadanja zanimanja za igranje, posebno množično, niso prišli na oder, in morajo biti še v Zdravkovi literarni zapuščini.)

Pri Goriški Mohorjevi so izšli leta 1959 UTRINKI, knjiga namenjena 40-letnici Cannkarjeve smrti, o čemer pravi prva črtica: Prvi poklon slovenski umetnosti, kjer opisuje zadnje trenutke Cannkarjeve smrti. Omeniti moramo tudi knjižico Ohranimo našo dediščino. Nekaj misli, kako ohraniti mladini materin jezik v tujini. (Cleveland 1954)

Od leta 1949 naprej je Novak

Božična molitev

O, ne govori!
Zdaj v jaslicah lučka brli.
Zlati trepalnice njen nežni sij:
zdaj smeš samo šepetati.

Marija in Jožef sta utrujena oba
od dolgega romanja preko morja.

In čula sta prošnje, vzdih, skrb
jokala je žena tolminska,
tožila Vipavka,
prosila je dečva koroška
in s Krasa je mati
vsa trudna prišla ...

Ne joči! Ne joči:
saj nismo vsi sami,
saj Ježušček z nami bedi.
Zdaj moli.

Poklekni in moli za rod naš,
moli za zemljo slovensko!

Neva Rudolf

napisal nad 300 črtic, razprav, kritik, ocen in drugih člankov, ki so raztresene po revijah in Zbornikih, da bo literarni kritik imel težko delo pri ocenjevanju in zbiranju. Pisal je tudi pod psuedonimom Srečko Selivec, v zadnjem Zborniku Svobodne Slovenije ga zasledimo pod imenom Rafael Rabič, ko opisuje razmere v taborišču smrti na Rabu (leta 1942-43).

Od leta 1956 je priobčeval v Zborniku Svobodne Slovenije bibliografijo zamejskih in zdomskih publikacij, od leta 1945 pa je zbiral več tisk zunaj Slovenije v Lastni Slovenski Zdomski knjižnici v Clevelandu. V rokopisu ima tudi KRONIKO taborišnega življenja in važnih dogodkov ob 3. maja 1945, preko Vetrinja do leta 1949. Naj omenim, da je Zdravko podaril svojo SLOVENSKO ZDOMSKO KNJIŽNICO Sloveniku v Rimu, kamor so bile knjige že odposlane. Upajmo, da bodo upravniki Slovenika zbirali in ohranjali Knjižnico njegove zamisli skrbno in vestno, kot je delal to on.

Ne moremo preko dela, ki ga je Zdravko zadnja leta svojega življenja napravil zato, da ohrani in reši pozabe imena vseh onih, ki so bili pobiti od lastnih rojakov - komunistov med revolucijo, posebno pa še, da ostanejo imena in spomin onih ki so bili vrnjeni v majskih dneh 1945 iz Vetrinja nazaj v domovino in tam skoraj vsi do zadnjega pobiti. Sad tega njegovega težkega dela so štirje zvezki MATICE MRTVIH ki jih je pripravil v nekaterih sodelavci, in nek končni sumarnum teh zvezkov BELA KNJIGA, ki vsebuje okrog 7000 imen pobitih. Vse te knjige so izšle v založbi ZSPB-Tabor v letih 1969-71. Zaradi tega dela pri zbiranju imen in podatkov je Zdravko opustil vse drugo izvenpoklicno delo. Tako je imel že nekaj snovi zbrane za prikaz Slovenskega kulturnega in društvenega življenja v Clevelandu, delo, ki bi zahtevalo spet izrednih naporov, ki pa je zaradi boleznih ostalo nedokončano kot verjetno še kaj drugega.

Smrt je iztrgala pero temu neumornemu kulturnemu garču, raziskovalcu in natančnemu zapisovalcu kulturnih, književnih in versko narodnih vrednot med nami. Človeku, ki je dostikrat pozabil nase in svoje, samo da je izpolnil nalogo, ki si jo je izbral ali naložil. V korist ideji, ki jo je zastopal, v branik slovenstvu in živi veri, iz katere je izhajal ves njegov idealizem, njegov zagon in neprestano delo. Postavil si je trajen spomenik med nami. Spomenik idealista, moža trdnosti in velike vztrajnosti, pa tudi skromnosti in ponižnosti.

M. Jakopič

Drugo ime

Vermont je bil nekaj znan
pod imenom New Connecticut.

VESEL SLOVENSKI BOŽIČ

IN BLAGOSLOVLJENO LETO

ZELIVA VSEM PRIJATELJEM IN ZNANCEM

PRISRČNO POZDRAVLJAVA!

VINKO in MARA LIPOVEC

May the happiness
of Christmas
And the spirit it conveys
Be with you
And your loved ones
Through a year of happy days.

FERFOLIA FUNERAL HOME

TWO LOCATIONS TO BETTER SERVE YOU

9116 Union Ave at E. 93rd St.
MI 1-7420

5386 Lee Rd. at Broadway, Maple Heights
663-4222

LOUIS L. FERFOLIA - DONALD L. FERFOLIA

SLOVENSKO ŠIVALNO PODJETJE FRANGIE'S FASHIONS

Lastnika FRANK in ANGELA FUJS

ZELITA VSEM PRIJATELJEM IN ODJEMALCEM

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN SREČNO NOVO LETO

Vesele blagoslovljene božične praznike
in srečno novo leto želi

Slovenska Večerna Oddajo in Cilka

WZAK - 93.1 FM četrtek 10-11 p.m.

Milosti polne božične praznike in srečno novo leto
želita sorodnikom, prijateljem in znancem

ŠTEFAN in MIMI REZONJA Z DRUŽINO
EUCLID, OHIO

Božične praznike in srečno novo leto želim svojim
prijateljem in znancem, ker re morem odgovorjat na
voščila zaradi mojega zdravlja.

FRANK J. KOVAČIČ

8911 North Ridge West
North Madison, O. 44057

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO
ZELIM VSEM PRIJATELJEM IN ZNANCEM

Mrs. Frances Klein

19420 Meredith Avenue
Euclid, Ohio 44119

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETO ZELITA VSEM SORODNIKOM IN PRIJATELJEM

Mr. in Mrs. John in Ida Sivec

17931 Neff Rd.

MERRY CHRISTMAS AND
A HAPPY NEW YEAR
TO ALL OUR FRIENDS
AND RELATIVES

A Joyous Christmas

**Mr. and Mrs. John L.
MIHELICH**

18320 Edgerton Ave.

Cleveland, Ohio